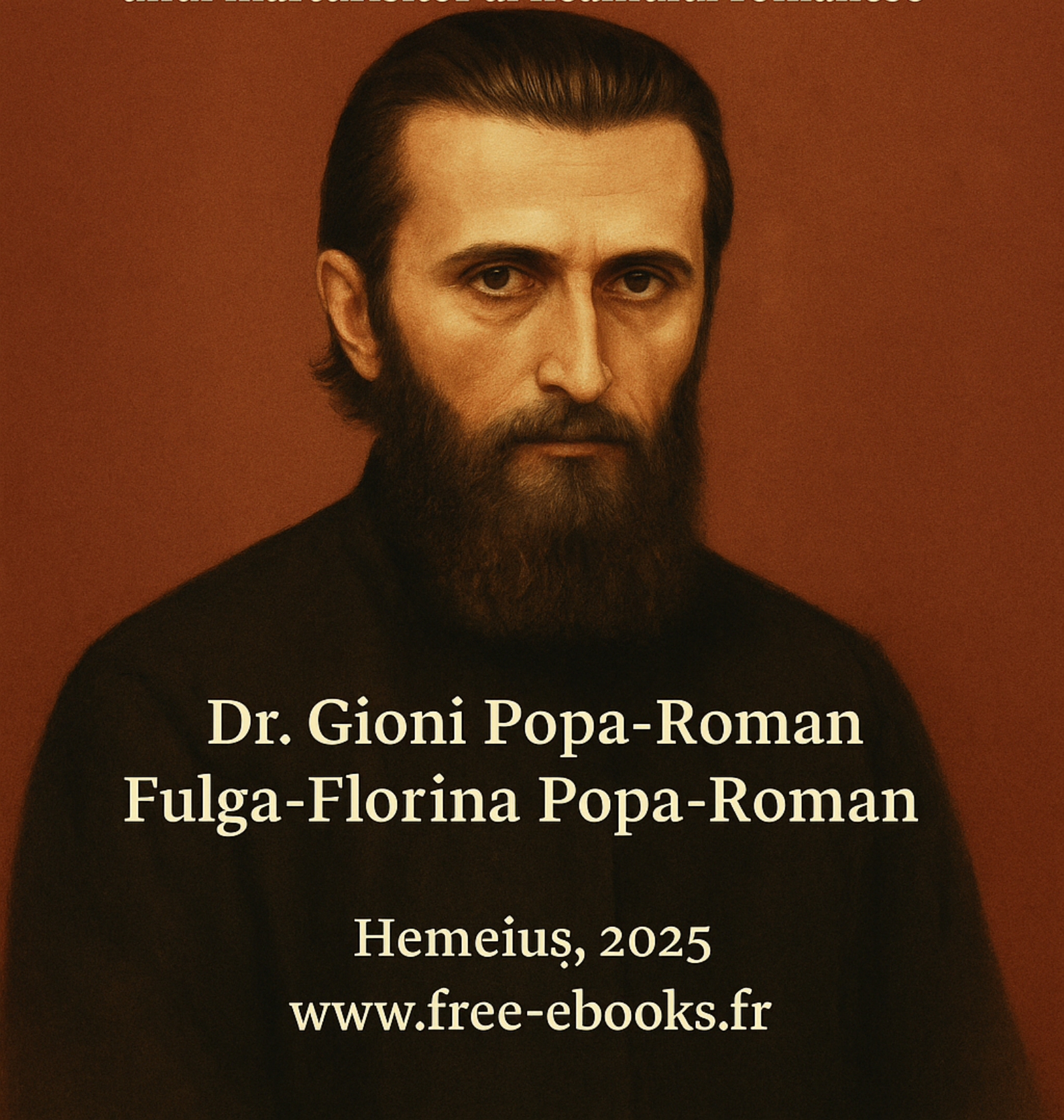

PĂRINTELE ARSENIE BOCA SFÂNTUL INTERZIS

De la prigoană la canonizare. Drumul
unui mărturisitor al neamului românesc

Dr. Gioni Popa-Roman
Fulga-Florina Popa-Roman

Hemeius, 2025
www.free-ebooks.fr

Dr. Gioni Popa-Roman
Fulga-Florina Popa-Roman

PĂRINTELE ARSENIE BOCA, SFÂNTUL INTERZIS

– De la prigoană la canonizare.

Drumul unui mărturisitor al neamului românesc

(Cartea nr. 8 din colecția “*Cronicile sacre ale iernii românești*”)

Scris și lansat la Hemeiș – la 22 noiembrie 2025 – unde și tăcerea a început să vorbească.

www.free-ebooks.fr

Cuprins

Prefață.....	5
Capitolul I – Omul și timpul său.....	12
1.Nașterea unui destin: copilăria și formarea lui Arsenie Boca...12	
2.Între artă și teologie: drumul spre vocația monahală.....15	
3.Chemarea isihastă și primii ani la Sâmbăta de Sus.....18	
4.Contextul spiritual și politic al României interbelice.....21	
5.Părintele și generația sa: întâlnirea cu idealul național.....24	
Capitolul II – Prigoana și dosarele.....	27
1.Arestarea și anchetele Securității – începutul calvarului.....27	
2.Închisorile comuniste: Canal, Jilava, Oradea.....32	
3.Documentele CNSAS: adevăr, falsificare și mit.....36	
4.Prislopul – exilul interior și lucrarea tăcută.....39	
5.Supraviețuirea memoriei: credincioșii care au păstrat flacăra.....42	
Capitolul III – Mărturisitorul și opera sa.....	46
1.Predici și scrieri autentice.....46	
2.Pictura de la Drăgănescu – teologie vizuală și revelație cromatică.....49	
3.Simbolurile profetice și controversa iconografică.....53	
4.Ucenicii și moștenirea spirituală.....56	
5.Moartea ca trecere și început: 28 noiembrie 1989.....59	
Capitolul IV – Cultul și miracolul popular.....	62
1.Prislopul – geografia harului și pelerinajul masiv.....62	
2.„Sfântul interzis” în conștiința colectivă.....64	
3.Minuni, vindecări și convertiri – între credință și verificare....67	
4.Media, comerțul spiritual și idolatrizarea postumă.....69	
5.Arsenie Boca ca fenomen social și simbol național.....72	

Capitolul V – De la interzis la canonizat.....	76
1.Deschiderea arhivelor și reinterpretarea istorică.....	76
2.Poziția Bisericii Ortodoxe Române – de la tăcere la recunoaștere.....	79
3.Canonizarea din 2024 și proclamarea din 2025.....	81
4. Semnificația teologică a canonizării.....	83
5.Moștenirea duhovnicească a Părintelui în mileniul digital.....	86
Postfață.....	90
Anexa I - Cronologia vieții și a canonizării Sfântului Arsenie de la Prislop (1910–2025).....	95
ANEXA II - Troparul, Condacul și viața pe scurt a Sfântului Arsenie de la Prislop.....	103
ANEXA III - Acatistul Sfântului Arsenie de la Prislop.....	106
Anexa IV - Rugăciune către Sfântul Arsenie de la Prislop.....	124
Anexa V - Note bibliografice.....	127
Lista cărți PDF Free a celor doi coautori.....	147
Conținutul și modul de comandă pentru edițiile Regular și Premium ale prezentei cărți.....	153

Dedicație

Toate volumele din colecția „*Cronicile sacre ale Crăciunului românesc*” sunt dedicate celor trei membri dragi ai familiei mele – mamei, Rozina Popa, tatălui, Gheorghe Popa, și fratelui meu, Narcis-Iulian Popa – plecați prematur în Ceruri, dar rămași veșnic vii în sufletul meu.

Rozina Popa

(04.06.1949-08.01.2025)

Narcis-Iulian Popa

(12.07.1975-17.09.2009)

Gheorghe Popa

(21.01.1941-02.06.2019)

Cu ei am trăit cele mai frumoase și luminoase Crăciunuri, acele sărbători de familie care nu se sting niciodată, ci se transformă în rugăciune, în dor și în lumină.

Amintirea lor și a Crăciunurilor petrecute împreună cu ei mă însoțește și mă va însoți mereu cu nostalgie și drag, până la capătul drumului și Dincolo de el.

Ei sunt rațiunea profundă pentru care s-a născut această colecție – o mică ofrandă de iubire, credință și recunoștință.

Gioni Popa-Roman

Prefață

Există în istoria românilor câteva figuri care, fără să fi căutat gloria, au ajuns totuși să lumineze o epocă.

Părintele Arsenie Boca face parte dintre acești oameni rari, în jurul cărora s-a construit nu doar o legendă, ci o întreagă conștiință colectivă.

Pentru unii, el este sfântul care a salvat suflete; pentru alții, vizionarul care a intuit prăbușirea morală a lumii moderne; pentru adversari, un personaj controversat, prins între har și suspiciune.

Această carte nu caută să adauge o nouă idolatrie, ci să refacă, prin instrumente științifice și teologice, drumul unui om care a devenit simbol.

Numele său a fost scris în istorie cu cerneală de suferință și de lumină.

A trăit între două Românii: cea interbelică, în care credința era o formă de cultură, și cea comunistă, în care credința devenise o vină.

Arsenie Boca a fost călugărul care a refuzat să mintă, teologul care a vorbit despre libertatea spiritului într-o epocă a fricii, pictorul care a transformat biserica într-o catedră de rezistență.

A fost un om al paradoxurilor: sever și blând, vizionar și pragmatic, prigonit și totuși iubit de mulțimi.

În el s-a întrupat ceea ce românul a avut mai curat: încăpățânarea de a crede chiar și atunci când credința era interzisă.

Cartea de față este o încercare de a separa faptele verificabile de miturile seducătoare, pentru a reda adevărului chipul lui real.

Dosarele Securității, mărturiile celor care l-au cunoscut, documentele ecleziale, articolele și studiile teologice sunt tratate aici cu rigoare istorică.

Dar nu rigoarea rece a arhivistului, ci aceea a omului care caută sensul în spatele documentului.

Pentru că în viața unui sfânt, nici suferința, nici prigoana nu sunt simple date biografice — ele sunt etape ale transfigurării.

În același timp, volumul caută să restituie și dimensiunea umană a Părintelui: omul care a iubit arta, care a pictat ani întregi la Drăgănescu, care a scris și a sfătuit, care a suferit și a tăcut. Arsenie Boca nu poate fi înțeles doar prin mărturii duhovnicești, ci și prin contextul social și politic în care a trăit.

A fost produsul unei epoci zbuciumate, dar și reacția ei cea mai luminoasă.

Când statul voia supunere, el predica libertatea interioară; când regimul cerea tăcere, el vorbea despre curaj; când ideologia distrugea chipul omului, el picta icoane ca pe o formă de rezistență.

Canonizarea lui Arsenie Boca, decisă în 2024 și proclamată oficial în 2025, nu este doar un act bisericesc.

Este, mai profund, o reconciliere între memoria colectivă și instituția care a ezitat decenii să-l recunoască.

Părintele devine astfel un reper moral pentru o generație confuză, în care credința este adesea înlocuită de spectacol, iar spiritualitatea de retorică.

Canonizarea lui nu închide o poveste, ci deschide una nouă: aceea a redescoperirii curajului de a trăi în adevăr.

Lucrarea este construită pe cinci capitole majore, fiecare împărțit în cinci secțiuni analitice.

Fiecare capitol urmărește o etapă a vieții și a transformării sale: omul, prigoana, opera, cultul și canonizarea.

Această arhitectură oferă ritm, proporție și claritate, permițând o lectură care trece firesc de la document la reflecție, de la istorie la simbol.

În elaborarea textului, am respectat o sinteză între multiple sub-stiluri derivate din paradigme majore de analiză.

Cartea se mișcă astfel între teologie, istorie, sociologie religioasă, hermeneutică, psihologie colectivă, etică și estetică sacră.

Scopul ei nu este doar de a descrie, ci de a reconcilia domenii aparent incompatibile: știința și harul, arhiva și altarul, rațiunea și credința.

Părintele Arsenie Boca a fost adesea numit „sfântul interzis”.

Sintagma nu este doar o figură de stil, ci o diagnoză culturală.

Într-o lume în care sfințenia a fost suspectată, cenzurată, comercializată, el a rămas, paradoxal, liber.

Prigoana nu l-a învins; l-a consacrat.

Dosarele Securității nu l-au compromis; l-au confirmat.

Tăcerea sa nu a fost lașitate, ci pedagogie.

El a înțeles ceea ce mulți teologi au uitat: că Adevărul nu se apără prin zgomot, ci prin trăire.

În paginile acestei cărți, imaginea sa nu va fi nici mitizată, nici demolată.

Va fi restabilită în adevăr.

Vom privi icoana, dar și omul din spatele ei.

Vom citi mărturiile, dar și contextul în care au fost scrise.

Vom asculta vocile celor care l-au iubit și ale celor care l-au temut.

Din toate acestea se va contura portretul complet al unui mărturisitor, nu perfect, dar autentic.

Lucrarea este și o meditație asupra felului în care poporul român își construiește modelele.

Într-o țară în care impostura este adesea recompensată, figura unui om care a refuzat compromisurile devine un reper moral. Arsenie Boca nu a fost doar duhovnic; a fost o școală de luciditate.

A predicat credința ca formă de demnitate și demnitatea ca formă de rugăciune.

Astăzi, când mormântul de la Prislop a devenit centrul celui mai mare pelerinaj din România, trebuie să învățăm să privim dincolo de flori, de icoane și de fotografii.

Sfințenia nu se reduce la cultul popular, ci se confirmă prin coerență morală.

Cartea de față propune tocmai această schimbare de perspectivă: de la fascinația mulțimilor la înțelegerea profundă a mesajului său spiritual.

Fiecare capitol al volumului invită la o formă de introspecție.

Primul ne arată omul, cu limitele și chemarea sa.

Al doilea ne coboară în infernul prigoanei comuniste.

Al treilea deschide taina operei sale – predici, picturi, simboluri.

Al patrulea analizează fenomenul social al cultului popular, iar ultimul marchează revenirea la lumină: canonizarea și sensul ei pentru prezent.

Această prefață nu este o pledoarie pentru un idol, ci un avertisment: când un popor își mitologizează sfinții, riscă să le piardă mesajul.

Arsenie Boca nu trebuie venerat ca un magician, ci înțeles ca un pedagog al conștiinței.

A arătat că libertatea interioară este singura formă de rezistență care nu poate fi arestată.

Scriind această carte, noi, autorii, am încercat să îmbinăm rațiunea cercetătorului cu smerenia credinciosului.

Nu se poate vorbi despre Arsenie Boca fără evlavie, dar nici fără rigoare.

Doar adevărul integral îl onorează.

Iar adevărul, oricât ar fi de incomod, rămâne singura cale spre lumină.

Prin urmare, această lucrare se dorește a fi un *act de restituire morală*.

Ea readuce în centrul conștiinței românești figura unui om care a traversat secolul XX ca o făclie vie.

Prin viața, prigoana și canonizarea sa, Părintele Arsenie Boca ne învață că sfințenia nu este un privilegiu, ci o responsabilitate.

Într-o vreme în care valorile se relativizează și modelele se prăbușesc, el rămâne dovada că un singur om, înarmat cu credință, poate înfrunta un sistem întreg.

De aceea, această carte nu este doar despre trecut, ci despre prezentul nostru moral.

Să-l citim, așadar, pe Arsenie Boca nu ca pe un mit confortabil, ci ca pe o provocare.

Pentru că, în tăcerea lui, se aude glasul unei Români care nu a murit încă.

La finalul acestui drum introductiv, se cuvine adăugat ceva esențial: *momentul lansării acestei cărți nu este întâmplător*.

La finalul acestui drum introductiv trebuie spus limpede: *momentul lansării acestei cărți nu este deloc întâmplător*.

Ea apare la sfârșit de noiembrie 2025, în chiar zilele care preced unul dintre cele mai importante momente religioase ale României contemporane: *Proclamarea solemnă a canonizării Sfântului Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop*, stabilită pentru *vineri, 28 noiembrie 2025*, chiar în ziua pomenirii sale.

Evenimentul va avea loc la *Mănăstirea Prislop*, în prezența *Preafericitului Părinte Patriarh Daniel*, a zeci de ierarhi, sute de clerici și zeci de mii de credincioși veniți din întreaga țară.

În cadrul slujbei, va fi intonat pentru prima dată troparul oficial al Sfântului: „*Purtătorule de Duh și mărturisitorule al Adevărului, Sfinte Arsenie, roagă-te lui Hristos Dumnezeu pentru mântuirea noastră*”.

Cu doar câteva luni înainte, la 14 septembrie 2025, de Înălțarea Sfintei Cruci, Mănăstirea Prislop a adunat din nou mulțimi impresionante.

În cadrul acelei Liturghii arhieresti, săvârșită de Preasfințirii Andrei, Nestor și Gherontie, a fost făcut public anunțul mult așteptat: *canonizarea locală va fi proclamată la 28 noiembrie 2025*.

Faptul că volumul de față apare în ajunul acestui moment istoric transformă cartea dintr-o simplă lucrare teologică într-un *act de acompaniere spirituală* a unui eveniment național.

Ea devine o prelungire a acestui timp de așteptare, de emoție și de lumină.

Este, în felul ei, o pregătire pentru ziua în care Biserica și poporul român vor rosti împreună:

„*Sfântul Arsenie de la Prislop, roagă-te pentru noi*”.

Autorii

Capitolul I

Omul și timpul său

1.Nașterea unui destin: copilăria și formarea lui Arsenie Boca

În toamna anului 1910, într-un colț de țară în care muntele și credința se țineau de mână, se năștea la Vața de Sus, în județul Hunedoara, cel care avea să devină una dintre cele mai luminoase și mai controversate figuri ale spiritualității românești.

Copilul s-a numit Zian Boca. Era fiul unor țărani harnici, Iosif și Cristina, oameni care trăiau simplu, dar cu o demnitate aproape monahală.

Satul, aflat între dealuri și păduri, era atunci o lume de liniște și muncă, unde timpul curgea în ritmul clopotelor de la biserică.

În acea lume de modestie și trudă s-a format copilul care avea să devină Părintele Arsenie.

Încă din anii de școală, Zian s-a dovedit un elev de o inteligență neobișnuită.

Învățătorii îi recunoșteau memoria excepțională și atenția aproape mistică la detalii.

Avea un spirit analitic, dar și o sensibilitate artistică aparte.

Nu se mulțumea să reproducă, ci căuta mereu sensul din spatele lucrurilor.

În adolescență, când majoritatea colegilor visau la funcții lumești, el se retrăgea adesea singur, desenând, citind sau meditănd.

Încă de pe atunci, tăcerea era pentru el un limbaj, iar contemplarea – o formă de rugăciune.

Drumul său educativ a urmat cursurile Liceului „Avram Iancu” din Brad, unde și-a format rigoarea morală și intelectuală.

A urmat apoi Academia de Arte Frumoase din București, secția pictură, unde l-a avut profesor pe maestrul Costin Petrescu, autorul frescelor din Ateneul Român.

Zian Boca nu a fost un simplu student; a fost un ascet în formare.

Studiul artei îl fascina nu pentru estetică, ci pentru teologia culorilor – pentru el, fiecare nuanță avea valoare spirituală.

De altfel, colegii îl descriau ca pe un om retras, disciplinat, interiorizat, aproape străin de frivolitatea lumii artistice bucureștene.

Anterior, în 1929, Zian Boca s-a înscris la Facultatea de Teologie, unde a început să-și modeleze gândirea teologică.

Acolo a descoperit scrierile Părinților Filocalici și misticii isihaste, care vor deveni temelia întregii sale concepții duhovnicești.

Profesorii l-au remarcat rapid pentru profunzimea și claritatea gândirii, dar și pentru puterea de sinteză.

Era capabil să lege logica filozofică de trăirea mistică, iar asta l-a făcut un student ieșit din comun.

Formarea lui Arsenie Boca a fost, încă din tinerețe, o sinteză între rațiune și revelație.

A văzut în artă nu un scop, ci un vehicul al cunoașterii divine.

Pictura și teologia, pentru el, nu se contraziceau; se completau.

Pe de o parte, chipurile sfinților îl învățau disciplina formei, iar pe de altă parte, studiul dogmei îi oferea sensul luminii.

Între pensulă și rugăciune, Zian Boca a învățat că frumusețea este o cale spre adevăr.

În anii '30, România traversa o perioadă de frământări sociale și căutări spirituale.

Intellectualitatea românească trăia între tentația modernismului și nevoia de întoarcere la rădăcini.

În acest context, tânărul Boca alegea să se retragă în interiorul său, căutând o cale personală între artă și asceză.

Era atras de tăcerea mănăstirilor, dar nu din evadare, ci din dorința de înțelegere.

În 1939, după absolvirea teologiei și a artelor, tânărul Zian a plecat pentru o perioadă scurtă la Muntele Athos, unde a experimentat pentru prima dată adevărata viață monahală.

Acolo, între rugăciune, post și muncă, a înțeles că frumusețea lumii nu este scopul, ci umbra unei frumuseți mai mari – cea a luminii necreate.

Revenit în țară, va depune jurământul monahal și va primi numele de *Arsenie*, în amintirea Sfântului Arsenie cel Mare, un model al tăcerii și discernământului.

Aceasta este nașterea unui destin: un copil de țărani din Țara Zarandului care a unit în sine pictura și rugăciunea, arta și asceza, știința și taina.

Nu a ales mănăstirea din fugă, ci din cunoaștere.

Nu a căutat sfințenia ca o medalie, ci ca o datorie.

Într-o lume care se prăbușea în ideologii, Arsenie Boca a ales drumul cel mai greu – acela al interiorității.

De acolo va începe și marea lui confruntare cu epoca, cu sistemul și, mai târziu, cu mitul.

2.Între artă și teologie: drumul spre vocația monahală

În anii '30, tânărul Zian Boca trăia între două lumi aparent incompatibile: rafinamentul estetic al artei moderne și sobrietatea dogmatică a teologiei ortodoxe.

Pentru el însă, nu exista ruptură între cele două, ci o singură căutare – aceea a Frumosului absolut, care este chipul lui Dumnezeu reflectat în creație.

Academia de Arte Frumoase din București i-a oferit instrumentele formale ale expresiei, în timp ce Facultatea de Teologie i-a deschis drumul către sensul profund al imaginii sacre.

Din întâlnirea acestor două chemări s-a născut viitorul „*pictor al sfințeniei*”.

În atelierele de pictură, tânărul Zian studia anatomia, proporția, perspectiva și compoziția.

Dar el privea mai departe: nu căuta doar armonia liniilor, ci vibrația luminii interioare.

Îl fascina chipul omenesc, dar nu ca obiect artistic, ci ca taină a sufletului. „*Chipul omului este o icoană neterminată*”, nota el într-un caiet pierdut ulterior, citat de colegii săi.

Această viziune avea să devină fundamentul concepției sale despre pictura bisericească – o lucrare de restaurare a chipului căzut, nu o simplă reprezentare estetică.

La Teologie, Zian Boca aprofunda scrierile Filocaliei, în special pe Grigorie Palama, care învăța că lumina necreată – harul divin – este accesibilă prin curățirea inimii.

A înțeles că adevărata frumusețe este inseparabilă de curăția sufletului, iar arta fără sfințenie devine seducție vizuală.

Ceea ce pentru alți pictori era culoare și compoziție, pentru el era rugăciune și asceză.

Astfel, talentul artistic s-a transformat într-un instrument teologic: icoana devenea pentru el o „*dogmă în imagine*”.

În această perioadă, Zian Boca s-a apropiat de mișcarea spirituală de la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, condusă de Mitropolitul Nicolae Bălan și de profesorul Dumitru Stăniloae.

Atmosfera de acolo era una de reînnoire duhovnicească, unde se discutau idei teologice profunde, dar se practica și viața ascetică autentică.

Zian a fost atras irezistibil de acest mediu, unde a descoperit echilibrul între contemplație și lucrare, între tăcere și slujire.

În acei ani, a început să picteze și primele sale compoziții religioase, dar mai ales să își formuleze viziunea despre „frumusețea mântuitoare” – ideea că esteticul fără etic este gol, iar arta fără har devine spectacol.

Trecerea sa către monahism nu a fost o fugă de lume, ci o evoluție firească.

Arta îl condusese până la pragul misterului; teologia îl invita să-l treacă.

În 1939, după o scurtă călătorie de inițiere pe Muntele Athos, (aproximativ 3 luni), a decis să îmbrace haina monahală la Sâmbăta de Sus, primind numele de *Arsenie*.

Jurământul de ascultare, sărăcie și curăție nu i-au anulat talentul, ci l-au purificat.

Călugărul Arsenie a păstrat pensula, dar a transformat-o în instrument de slujire; a păstrat culorile, dar le-a închinat luminii divine.

În perioada imediat următoare, va deveni un fenomen spiritual al Transilvaniei.

Predicile sale, susținute la Sâmbăta, adunau mii de oameni.

Nu vorbea ca un teolog de catedră, ci ca un om care vedea dincolo de aparențe.

Cuvintele sale erau limpezi, directe, adesea incomode pentru conformismul religios.

Avea darul de a uni logica rațiunii cu freamătul inimii, iar aceasta fascina mulțimile.

În el, poporul simțea renașterea unui model pierdut: intelectualul credincios, aspru cu sine și generos cu ceilalți.

Arta și teologia s-au contopit definitiv în ființa lui. Părintele Arsenie Boca nu a mai pictat ca să impresioneze, ci ca să mântuiască.

Nu a mai scris pentru academie, ci pentru conștiință.

De aceea, vocația lui monahală nu poate fi despărțită de formarea sa artistică: între icoană și rugăciune, între imagine și cuvânt, a descoperit o singură teologie – cea a luminii.

3. Chemarea isihastă și primii ani la Sâmbăta de Sus

Când Zian Boca a intrat pentru prima dată în curtea Mănăstirii Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus, simțea că destinul său artistic și teologic se unesc definitiv sub o singură chemare: aceea a liniștii lăuntrice – *isihia*.

Era anul 1939, iar România trăia tensiunea unui prezent tulbure, între marile prefaceri politice ale Europei și frământările identitare ale propriei spiritualități.

Tânărul, abia întors de la Muntele Athos, purta în privire lumina unei înțelegeri noi: că adevărata putere nu vine din zgomotul lumii, ci din adâncul tăcerii.

La Sâmbăta de Sus, sub binecuvântarea Mitropolitului Nicolae Bălan și alături de părintele profesor *Dumitru Stăniloae*, se năștea o mișcare de reînnoire duhovnicească ce îmbina tradiția filocalică cu spiritul viu al vremii.

Arsenie Boca nu era un monah oarecare.

Avea o prezență care impunea respect, o privire pătrunzătoare și o luciditate tăioasă.

Frații din mănăstire îl priveau cu uimire: tânăr, cultivat, dar aspru cu sine și cu ceilalți.

Dormea puțin, postea mult și lucra neîncetat.

Pentru el, munca și rugăciunea erau una și aceeași lucrare – „*rugăciunea mâinilor și a inimii*”, cum îi plăcea să spună.

Isihasmul, pe care îl cunoscuse direct la Athos, nu era pentru Arsenie o teorie mistică, ci o disciplină de foc.

Îl definea ca „*știința păcii interioare*”, ca exercițiu continuu al stăpânirii de sine.

Într-o lume grăbită, el propunea încetinirea.

Într-o epocă a propagandei, propunea tăcerea.

Într-un secol al rațiunii reci, propunea rugăciunea minții în inimă – acea unificare lăuntrică prin care omul se regăsește în Dumnezeu.

În primii ani la mănăstire, Părintele Arsenie a organizat ateliere de pictură, întâlniri duhovnicești și seri de meditație biblică.

Vorbea puțin, dar când o făcea, fiecare cuvânt părea încărcat de sens.

Avea o pedagogie neobișnuită: nu impunea reguli, ci le făcea pe oameni să le iubească.

În predicile sale timpurii, accentua ideea că „*cel mai mare păcat al omului modern este uitarea de sine*”.

A îndemnat călugării și credincioșii să se întoarcă spre interior, unde „*Hristos așteaptă în tăcere*”.

Mulțimea care venea la Sâmbăta de Sus creștea cu fiecare săptămână.

Țărani, intelectuali, ofițeri, profesori, femei simple – toți veneau să-l asculte.

Unii găseau în el duhovnicul de care aveau nevoie, alții vedeau un profet.

În realitate, Arsenie Boca era doar un om care trăia consecvent ceea ce predica.

Viața sa era o demonstrație vie a ceea ce învăța: autocontrol, discernământ, curăție și muncă neobosită.

În anii 1940–1944, Mănăstirea Sâmbăta a devenit, datorită lui, un adevărat centru de rezistență spirituală în fața dezumanizării războiului.

În timp ce Europa ardea, acolo, la poalele Făgărașului, se învăța tăcerea.

Rugăciunea lui Iisus, repetată de zeci de suflete în miez de noapte, devenea o armă nevăzută împotriva haosului.

Chemarea isihastă a Părintelui Arsenie Boca nu a fost o simplă opțiune religioasă; a fost un act de opoziție față de zgomotul și deformarea lumii moderne.

El a înțeles că liniștea nu este absență de sunet, ci prezență de sens.

În acea liniște, a început formarea spirituală a celui care avea să devină pentru români un simbol al rezistenței prin credință.

4.Contextul spiritual și politic al României interbelice

România interbelică a fost o epocă paradoxală: o vreme a entuziasmului național și a modernizării accelerate, dar și o perioadă de tulburări ideologice și crize morale.

Țara Mare, născută din Marea Unire de la 1918, căuta acum un suflet pe măsura granițelor sale.

Politic, România trăia febra democrației fragile, alternând guverne, partide, crize și dictaturi.

Spiritual însă, sub această agitație vizibilă se ascundea o sete adâncă de sens.

Lumea românească, aruncată între tentațiile occidentalizării și presiunea materialismului, începea să redescopere tradiția ca refugiu.

În acest context de zbucium, generația interbelică s-a împărțit între două forțe opuse: raționalismul european și misticismul național.

În universități se citea Bergson, Nietzsche și Spengler, dar în sate și mănăstiri se aprindea o altă flacără – cea a reîntoarcerii la credință.

Era epoca în care Nichifor Crainic scria despre *Ortodoxie și etnocentrism*, iar Nae Ionescu ținea cursuri despre „rostul metafizic al românului”.

În același timp, în politică se înmulțeau mișcările radicale, care încercau să confunde spiritualul cu naționalismul și să transforme religia în ideologie.

În mijlocul acestor tensiuni a crescut și s-a format tânărul Arsenie Boca.

Spiritul său nu putea fi încadrat în tabere.

Nu era nici mistic exaltat, nici raționalist rece.

Era un teolog al echilibrului.

Îi citea pe Sfinții Părinți, dar era la curent și cu filosofia modernă.

Îi interesa nu doar mântuirea personală, ci și sănătatea spirituală a neamului.

În notițele sale, va scrie mai târziu: „*Cea mai mare prigoană a vremii noastre nu e împotriva credinței, ci împotriva curăției inimii*”.

În acei ani, Biserica Ortodoxă Română se afla la răscruce.

Pe de o parte, trăia o renaștere teologică fără precedent, prin operele lui Stăniloae, Crainic, Galeriu și ale altor mari intelectuali ai altarului.

Pe de altă parte, era prinsă în capcana politicului, uneori prea apropiată de putere, alteori marginalizată de regimurile succesive.

Arsenie Boca observa cu luciditate acest dezechilibru: vedea cum credința risca să devină instrument, iar dogma – paravan pentru ambiții lumești.

În predicile sale de mai târziu, va critica deschis formalismul religios, ipocrizia și comoditatea unor slujitori ai Bisericii, care îl mărturisesc pe Dumnezeu doar declarativ, nu și prin viața lor.

Atmosfera generală a României interbelice, deși plină de efervescență culturală, purta germenii destrămării.

Societatea românească se moderniza rapid, dar inegal.

Țărănimia trăia în sărăcie, în timp ce elitele urbane se occidentalizau superficial.

Tensiunile sociale, instabilitatea economică și rivalitățile politice pregăteau terenul pentru dictaturi.

În acest haos al valorilor, chemarea spre interioritate, spre liniște și rugăciune – predicată de Arsenie Boca – părea un act de insubordonare spirituală.

Părintele nu a fost un om al politicului, ci al discernământului.

Într-o epocă a sloganurilor, el a refuzat orice lozincă.

A înțeles că salvarea nu vine din revoluții, ci din convertirea inimii.

Într-o vreme în care mulți căutau răspunsuri în ideologii, el le căuta în rugăciune.

Tocmai această poziție nealiniată îl va face mai târziu suspect în ochii regimurilor totalitare – fasciste mai întâi, comuniste apoi.

România interbelică a fost, așadar, terenul fertil al formării sale spirituale, dar și scena unei drame profetice.

În mijlocul unei lumi grăbite să își piardă sufletul, Arsenie Boca s-a ridicat ca o conștiință care spunea: „*Întoarceți-vă la Dumnezeu, cât nu e prea târziu*”.

Cuvintele lui, rostite într-o vreme a tulburării, vor rămâne valabile pentru toate epocile.

5. Părintele și generația sa: întâlnirea cu idealul național

Generația în care s-a format Părintele Arsenie Boca a fost una a contradicțiilor și a marilor căutări.

Era generația intelectualilor interbelici care visau la o Românie morală, curată și spirituală, dar care au fost, în același timp, măcinați de ideologii, trădări și deziluzii.

În acea lume de contraste, tânărul monah s-a ridicat ca un reper moral și o conștiință limpede.

Nu era un ideolog, ci un martor.

Nu urmărea puterea, ci curățirea sufletului.

În timp ce alții scriau manifeste, el scria în inimile oamenilor.

România de atunci trăia febra idealului național – o formă de exaltare colectivă care îmbina patriotismul cu misticismul.

Mulți tineri intelectuali, marcați de suferințele Primului Război Mondial, credeau că destinul neamului românesc nu poate fi despărțit de credință.

În această atmosferă de entuziasm religios, dar și de confuzie doctrinară, Arsenie Boca a ales calea discernământului.

El a înțeles că naționalismul fără iubire devine ură, iar credința fără morală devine ideologie.

A refuzat să confunde patriotismul cu fanatismul.

Pentru el, dragostea de neam era o dimensiune a dragostei de Dumnezeu, nu un substitut al ei.

În predicile ținute la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, Părintele vorbea despre națiune nu în termeni politici, ci în termeni duhovnicești.

Spunea adesea că *„un popor se pierde atunci când își pierde chipul lui Dumnezeu din inimă”*.

În ochii săi, România nu era o entitate abstractă, ci o comunitate de conștiințe.

Țara era, înainte de toate, un suflet comun care trebuia curățit prin rugăciune, muncă și pocăință.

Această viziune spirituală asupra națiunii îl așeza într-o poziție unică între contemporanii săi: era în același timp modern și tradițional, mistic și realist, național și universal.

Cei care l-au cunoscut în acea perioadă povestesc că Părintele avea o carismă greu de explicat.

Nu vorbea despre idealuri mari, dar le făcea pe oameni să le simtă.

Avea darul de a transforma noțiunile abstracte în experiențe vii.

Pentru el, credința era o acțiune, nu un discurs. Iar „idealul național” nu era o lozincă, ci o lucrare: a te face vrednic de moștenirea spirituală a neamului tău.

A-i învăța pe români să fie buni, drepecți, cinstiți și iubitori însemna a-i pregăti pentru împărăția cerului.

Într-un fel, Arsenie Boca a fost conștiința morală a unei generații care s-a pierdut între extreme.

El a arătat că sfințenia nu e retragere, ci participare lucidă.

A respins ideologiile care promiteau mântuirea prin violență și a arătat că singura revoluție adevărată este cea interioară.

Într-o vreme în care România își căuta sensul, el a rostit cuvintele care aveau să-i definească întreaga lucrare: „*Omul nu este chemat să cucerească lumea, ci să se cucerească pe sine.*”

Aceasta a fost întâlnirea lui Arsenie Boca cu idealul național: o renaștere a patriotismului în cheie spirituală.

În locul tricolorului fluturat pe baricade, el a pus lumina icoanei.

În locul strigătelor, a adus tăcerea.

În locul urii, a predicat iertarea.

Prin el, o parte din România interbelică s-a ridicat la rang de conștiință, iar cealaltă – cea a puterii și a violenței – avea să-l considere periculos.

Când istoria a ales calea prigoanei, el a rămas fidel idealului său: să slujească Adevărul, chiar și atunci când acesta devenea interzis.

Capitolul II

PRIGOANA ȘI DOSARELE

1. Arestarea și anchetele Securității – începutul calvarului

În primăvara anului 1948, România intrase complet sub dominația comunistă.

Țara era prinsă într-un uriaș mecanism de frică, iar Biserica Ortodoxă devenise una dintre ultimele redute morale care nu puteau fi controlate politic.

Tocmai de aceea, regimul a început să o zdrobească din interior, vânând personalitățile care aveau autoritate spirituală asupra poporului.

Printre primele ținte s-a aflat Părintele Arsenie Boca, starețul de la Mănăstirea Brâncoveanu–Sâmbăta de Sus, al cărui nume devenise sinonim cu trezirea sufletului românesc.

Anchetatorii comuniști nu-l acuzau de crime, ci de influență.

Popularitatea sa crescuse într-atât încât duminicile, mii de oameni urcau la Sâmbăta doar ca să-l asculte.

Predicile lui, limpezi și directe, chemau la curaj, moralitate și credință – exact valorile pe care noul regim le considera subversive.

Pentru Partid, un preot care trezește conștiințele era mai periculos decât o armă.

În mai 1948, Părintele Arsenie Boca a fost ridicat de organele Securității și dus la anchetă.

Documentele păstrate în arhive arată că motivul real al reținerii nu a fost un cap de acuzare clar formulat, ci suspiciunea generală că ar fi sprijinit moral rezistența anticomunistă din Munții Făgărașului și că influența sa spirituală asupra credincioșilor devenise indezirabilă pentru noul regim.

În actele timpului apar formulări vagi, specifice începutului represiunii comuniste, legate de „*manifestări mistice*” sau „*influență religioasă incompatibilă cu ordinea democratică-populară*”.

În fapt, Securitatea îi reproșa autoritatea morală, predicile în care vorbea despre libertatea sufletului și refuzul său de a se supune controlului ideologic.

A fost dus mai întâi la Brașov, apoi la Făgăraș, unde a fost interogat repetat, zile la rând, fără o inculpare formală și fără un proces. Ancheta a durat aproximativ o lună și jumătate, perioadă în care presiunile psihologice și izolarea au ținut loc de acuzații propriu-zise.

Anchetatorii au încercat în mod repetat să-l forțeze să admită o presupusă „*legătură*” cu Mișcarea Legionară – acuzație standard

folosită de Securitate împotriva oricărui cleric cu influență în rândul credincioșilor.

Nu exista o probă reală, iar formula era folosită pentru a compromite și izola figuri religioase incomode regimului.

Părintele Arsenie a respins categoric orice asociere.

Dosarele CNSAS consemnează atitudinea sa fermă și refuzul constant de a se ralia vreunei structuri politice, declarând că nu poate sluji ideologii, ci doar lui Dumnezeu.

După câteva luni de rețineri, interogatorii și detenție administrativă, a fost eliberat, dar plasat imediat sub supraveghere continuă.

Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus a intrat progresiv sub controlul autorităților comuniste, iar activitatea religioasă era monitorizată strict.

În acest context, autoritățile au decis mutarea sa disciplinară la Mănăstirea Prislop, măsură care avea mai puțin caracter canonic și mai mult caracter politic.

Scopul real era reducerea influenței sale asupra mulțimilor și plasarea sa într-un mediu mai ușor de controlat de către Securitate.

Acolo, în locul izolat din Munții Hațegului, avea să continue lucrarea duhovnicească, atrăgând iarăși mulțimi.

Regimul nu putea înțelege cum un singur om, fără propagandă, fără organizație și fără putere politică, putea influența atâtea suflete.

În 1951, Părintele Arsenie Boca a fost arestat din nou.

Reținerea sa s-a încadrat în valul larg de represiune îndreptat împotriva monahilor considerați „influenți” sau „nesupuși” regimului.

Nu i s-a prezentat o acuzație concretă, iar motivele oficiale au rămas la fel de vagi ca la prima arestare.

Detenția din 1951 a făcut parte din strategia Securității de a elimina orice formă de autoritate spirituală care scăpa controlului ideologic.

A urmat din nou ancheta dură de la Brașov, cu interogatorii prelungite și presiuni constante, caracteristice anilor de maximă represiune.

După această perioadă, a fost trimis în detenție la Canalul Dunăre–Marea Neagră, loc devenit simbol al muncii forțate și al distrugerii elitei intelectuale, clericale și culturale a României.

În condiții de epuizare, foame, frig și brutalitate, mărturiile foștilor deținuți consemnează că Părintele Arsenie Boca a rămas același: tăcut, demn, interior neclintit.

Nu a răspuns violenței cu violență, nici umilinței cu revoltă.

Supraviețuitori ai Canalului își amintesc că în cele mai grele clipe el îi încuraja pe ceilalți să nu lase ura să le corupă sufletul.

Le spunea că ura nu eliberează pe nimeni, ci doar adâncește prăbușirea lăuntrică.

Pentru torționari se ruga în tăcere, gest greu de înțeles în acel univers de suferință, dar care i-a întărit reputația de om al unei verticalități rare.

După eliberare, Securitatea nu l-a mai lăsat niciodată cu adevărat liber.

Era chemat periodic la interogatorii, supravegheat discret sau fățiș, urmărit pe drumurile publice, iar corespondența îi era deschisă, fotocopiată și arhivată.

În dosarele sale se poate vedea o monitorizare continuă, de tipul aplicat persoanelor considerate „*periculoase pentru ordinea publică*” prin simpla lor influență morală.

Nici îndepărtarea din monahism și interdicția de a mai sluji nu i-au adus liniștea.

A fost obligat să lucreze ca pictor bisericesc civil, departe de mănăstare, însă dosarele Securității l-au însoțit pretutindeni, adăugând note, rapoarte, filaje și declarații, ca o umbră administrativă care îi controla viața.

Pentru regim, el rămânea același „*element mistic*” imposibil de reeducat, dificil de înfrânt și periculos tocmai prin tăcerea și integritatea lui.

Arestarea din 1948 a fost doar începutul calvarului.

Pentru Părintele Arsenie Boca, prigoana nu a fost o întâmplare, ci o probă.

A înțeles că Dumnezeu nu-i cheamă pe unii să biruie, ci să mărturisească.

Iar mărturisirea, în acel timp al întunericului, se făcea prin tăcere, răbdare și jertfă.

2.Închisorile comuniste: Canal, Jilava, Oradea

Detenția Părintelui Arsenie Boca în anii '50 nu a fost doar o simplă privare de libertate, ci o coborâre în inima răului instituționalizat.

Regimul comunist construisese o adevărată rețea a terorii, iar închisorile precum Canalul Dunăre–Marea Neagră, Jilava, Oradea sau Timișoara deveniseră laboratoare de dezumanizare.

În ele erau aruncați preoți, intelectuali, țărani, studenți, oricine putea gândi altfel decât partidul.

Pentru un monah de calibrul lui Arsenie Boca, asemenea locuri erau un test suprem: acolo nu mai exista teorie, ci doar răbdare și rugăciune.

Primele luni petrecute de Părintele Arsenie Boca la Canal, în 1951, au însemnat o coborâre într-o lume a suferinței împinse la limită.

Detinuții erau forțați să lucreze câte 12–14 ore pe zi, cu unelte rudimentare, în noroi, frig, foame și epuizare continuă.

Regimul de muncă era atât de dur, încât moartea devenise un fapt cotidian: oameni își sfârșeau zilele anonim, fără o cruce și fără un nume care să le rămână în urmă.

În acest mediu de dezumanizare, Părintele Arsenie a rămas neschimbat în interior.

Nu s-a plâns, nu s-a revoltat și nu a cerut tratament diferențiat.

Martori ai vremii au consemnat că avea o liniște greu de înțeles în asemenea condiții, o așezare lăuntrică ce îi întârea pe cei din jur.

În fiecare dimineață, înainte de începerea muncii, își făcea semnul crucii și rostea, simplu, ca pentru sine: „*Încă o zi în care Dumnezeu ne încearcă și ne curăță*”.

Această atitudine i-a impresionat pe mulți dintre cei care au supraviețuit.

Pentru cei din lagăr, prezența lui a devenit un sprijin moral. Era pentru mulți un reper de demnitate într-un loc făcut să zdrobească exact asta.

După perioada petrecută în coloniile de muncă de la Canalul Dunăre–Marea Neagră, a urmat transferul la penitenciarul Jilava, o altă verigă a sistemului represiv al epocii.

Acolo a cunoscut partea cea mai întunecată a sistemului: umiliința.

În beciurile înghețate ale Fortului 13 Jilava, gardienii nu încercau neapărat să-i distrugă prin violență fizică, ci printr-o presiune psihologică neîntreruptă, menită să le frângă voința.

Părintele Arsenie a rămas însă neclintit. Nu a acceptat să semneze declarații fabricate și nu a consimțit să-și acuze confrății de credință, în ciuda insistențelor și intimidărilor.

După 1990, în arhivele CNSAS a fost găsit un raport intern al Securității în care anchetatorii consemnau, cu evidentă nemulțumire, lipsa lui de obediență și refuzul de colaborare.

Documentul nota sec: „*Boca Arsenie nu cooperează. Menține o atitudine mistică și manifestă opoziție pasivă față de regim*”.

Această așa-numită „opoziție pasivă” nu era altceva decât forța lui interioară – o libertate lăuntrică pe care nici teroarea, nici izolarea, nici supravegherea nu au reușit să o distrugă.

Când a fost transferat la Oradea, starea sa fizică era deja grav afectată de regimul de muncă forțată și de lunile de detenție.

Era slăbit, bolnav, dar nu înfrânt.

În celulele întunecoase ale penitenciarului, a continuat să se roage și să-i întărească pe cei din jur, așa cum o făcuse și în alte locuri de detenție.

Foști deținuți politici care au trecut prin aceleași închisori evocă faptul că împărțea puțină hrană celor mai slabi, că nu răspundea la brutalitate cu ostilitate și că păstra o liniște interioară neașteptată într-un loc al fricii.

Rugăciunea pentru gardieni nu este documentată ca gest concret, dar mărturiile consemnează constant absența urii – o atitudine rară în acel univers al degradării.

Pentru Părintele Arsenie, suferința nu a fost niciodată privită ca o pedeapsă, ci ca o încercare și o posibilitate de limpezire lăuntrică.

Înțelegea ceea ce mulți contemporani ai săi nu puteau accepta: regimul putea închide trupul, dar nu putea constrânge conștiința.

Această libertate interioară a fost, în mod real, forma lui supremă de rezistență.

În scrierile sale târzii, apărute după eliberarea din detenții, există o idee care reflectă limpede experiența anilor 1950: atunci când omul ajunge la capătul răbdării, se deschide în el un alt fel de lucrare – o maturizare a sufletului pe care nimic exterior nu o mai poate opri.

Pentru Arsenie Boca, aceasta a devenit cheia supraviețuirii: transformarea suferinței într-un proces de clarificare spirituală.

Ceea ce pentru cei mai mulți era un infern, pentru el a devenit o școală a înțelegerii.

Eliberat în 1952, nu a fost niciodată cu adevărat un om liber.

A fost obligat să revină la Prislop, sub supravegherea permanentă a Securității, iar câțiva ani mai târziu a fost scos din monahism prin decizie administrativă și trimis să lucreze ca pictor bisericesc civil la Biserica Drăgănescu.

A fost, în fapt, un exil interior, controlat pas cu pas, menit să-l îndepărteze de credincioși și de influența pe care o avea asupra lor.

Dar în realitate, închisoarea nu-l mai putea atinge.

În el se produsese o mutație: din acel moment, devenise un om al tăcerii, un martor care nu mai avea nevoie de cuvinte.

Închisorile comuniste nu l-au distrus, ci l-au desăvârșit.

Din noroiul Canalului și întunericul Jilavei s-a născut un sfânt al demnității.

Pentru Părintele Arsenie Boca, calvarul nu a fost sfârșitul, ci începutul unei alte vieți – aceea a suferinței trăite ca rugăciune.

3.Documentele CNSAS: adevăr, falsificare și mit

După prăbușirea comunismului, dosarele Securității au devenit ele însele o formă de revelație.

Pentru prima dată, se putea privi în culisele unui regim care încercase să controleze nu doar oamenii, ci și fibra lor lăuntrică.

În cazul Părintelui Arsenie Boca, accesul la arhive nu a adus liniște, ci o nouă furtună.

Începând cu anii 2000, documentele păstrate la CNSAS (Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității) au deschis una dintre cele mai intense dezbateri din spațiul religios și cultural românesc: cine a fost cu adevărat Arsenie Boca?

Un vizionar hăituit de regim?

Un mistic incomod?

Sau doar un suspect urmărit obsesiv de un sistem represiv?

Cele peste o mie de pagini de note, rapoarte, fișe operative și declarații alcătuiesc un tablou complex.

Părintele este urmărit constant, din anii '40 până aproape de moarte.

În arhive apare sub nume de cod precum „*Apostolul*” sau „*Artistul*”.

Ofițerii înregistrau tot: scrisorile, convorbirile, vizitele la Prislop, activitatea de la Drăgănescu, chiar și discuțiile cu credincioșii care îl căutau.

Ceea ce impresionează cel mai mult nu sunt acuzațiile – adesea confuze, uneori absurde –, ci ceea ce lipsește: nu există nicio semnătură compromițătoare, nicio declarație de colaborare, nicio „notă informativă” care să-i aparțină.

În multe situații, chiar și atunci când regimul încerca să creeze aparența unei vinovății, tăcerea sa rămânea neclintită.

Arhivele arată și partea întunecată a sistemului: note fictive scrise de ofițeri pentru a-și justifica activitatea, denunțuri fabricate, zvonuri trecute ca fapte.

În logica fricii generalizate a comunismului, și minciuna devenise o unealtă administrativă.

Cercetătorii care au analizat profesional dosarele – inclusiv editorii și istoricii implicați în publicarea volumelor „*Părintele Arsenie Boca în dosarele Securității*” la Editura Agnos – au ajuns la o concluzie limpede: nu există nicio dovadă reală că Arsenie Boca ar fi colaborat cu Securitatea.

Dimpotrivă, din documente reiese o linie constantă de rezistență interioară, refuz al compromisului și respingere a oricărei încadrări politice.

Securitatea nu știa cum să-l categorizeze.

Nu era agitator, nu era membru al vreunei organizații, nu incita la revoltă.

Și totuși, era considerat „*periculos*” pentru simplul fapt că predica demnitatea și conștiința.

Un raport din 1955 surprinde perfect frustrarea regimului:

„Boca Arsenie exercită o influență mistică necontrolabilă asupra populației rurale din zona Hațegului. Mulți îl consideră sfânt. Fenomenul trebuie neutralizat”.

Acea expresie – „fenomenul trebuie neutralizat” – spune totul despre frica ideologică a regimului față de har, credință și autoritate morală.

Nici în anii '60–'70, când regimul Ceaușescu părea mai relaxat, Părintele nu a scăpat de urmărire.

Securitatea îi intercepta corespondența, monitoriza vizitele, fotografia vizitatorii de la Drăgănescu, iar agenți trimiși „sub acoperire” se prezentau drept credincioși pentru a obține informații.

În ciuda acestei presiuni permanente, Părintele Arsenie Boca a continuat să lucreze tăcut.

Pictura de la Drăgănescu – intensă, teologică, neobișnuit de profundă – a devenit pentru el o altă formă de predică, una pe care Securitatea nu o putea interzice, dar pe care o supraveghea obsesiv.

După 1990, odată cu publicarea parțială a dosarelor, a apărut o nouă tentativă: mitologizarea.

Unii au preluat fără discernământ fragmente scoase din context, alimentând fie un cult exagerat, fie atacuri iconoclaste.

În realitate, documentele arată un om care a trăit decenii sub presiunea unui stat represiv, dar care nu a cedat niciodată interior.

Adevărul dosarelor este unul simplu: nu dovedesc nici trădarea, nici colaborarea.

Confirmă doar statornicia, refuzul compromisului și tăcerea verticală a unui om care nu și-a pierdut demnitatea.

Într-un sistem construit pe frică și minciună, Părintele Arsenie Boca a devenit un paradox pentru Securitate: un om pe care nu-l puteau înfrânge, pentru că nu-l puteau înțelege.

4. Prislopul – exilul interior și lucrarea tăcută

După eliberarea din închisorile comuniste, în 1952, Părintele Arsenie Boca nu s-a întors la o viață liberă, ci la una supravegheată.

Regimul îi permisesese să trăiască, dar nu să vorbească. Mănăstirea Sâmbăta de Sus fusese desființată, iar el a fost trimis disciplinar la *Mănăstirea Prislop*, un loc retras din Țara Hațegului, care avea să devină centrul tăcerii și al mărturisirii sale.

Acolo, între munți și păduri, avea să se scrie capitolul cel mai profund al vieții sale – exilul interior.

Prislopul nu era o mănăstire mare, ci un așezământ modest, aproape uitat de lume.

Dar prezența Părintelui a transformat locul într-un far spiritual.

Fără predici publice și fără apariții oficiale, Arsenie Boca a continuat lucrarea duhovnicească prin întâlniri discrete cu oamenii care veneau să-i ceară sfat.

Mulți făceau drumuri de zeci de kilometri, riscând să fie urmăriți de Securitate.

În curtea mănăstirii, printre meri și brazi, se vorbea în șoaptă despre credință, suferință și răbdare.

Aici, Părintele a trăit ani de izolare forțată, dar a făcut din tăcere o școală a curățirii sufletului.

În locul predicii, a pus exemplul personal; în locul cuvântului rostit, rugăciunea neîntreruptă.

Scrierile sale din acei ani – caiete, însemnări și notițe păstrate fragmentar – arată limpede o teologie a interiorizării și a tăcerii.

În aceste texte, Părintele Arsenie subliniază nevoia omului de a se desprinde de agitația lumii și de a-și limpezi launtru pentru a putea auzi lucrarea lui Dumnezeu în suflet.

Pentru el, liniștea nu era absența sunetelor, ci o condiție a întâlnirii cu sacralul, un exercițiu prin care omul se eliberează de zgomotul exterior și de frământările minții, pentru a lăsa loc luminii interioare.

Într-o lume care interzicea totul, el a descoperit că nimeni nu poate interzice liniștea.

Regimul l-a scos din monahism în 1959, în temeiul Decretului 410, prin care sute de călugări au fost forțați să părăsească mănăstirile.

Oficial, Arsenie Boca devenea un „civil fără ocupație”; în realitate, era un sfânt exilat în propria țară.

A fost obligat să părăsească Prislopul, dar credincioșii nu l-au uitat. Mulți îl considerau deja „sfântul viu al românilor”.

După îndepărtarea sa, Prislopul a rămas loc de pelerinaj tainic.

Femeile veneau cu prunci bolnavi, bărbații cu necazuri, iar foștii deținuți politici se întorceau să se spovedească.

Mănăstirea era păzită, dar oamenii tot veneau, atrași de o forță care nu se putea explica politic.

În tăcerea munților, Părintele Arsenie continuase să lucreze nevăzut, prin memoria și rugăciunea celor pe care îi ajutase.

După 1961, când s-a stabilit mai întâi la București și apoi la Sinaia, lucrând ca pictor bisericesc civil, Prislopul a rămas pentru Părintele Arsenie un loc al întoarcerii launtrice.

De câte ori avea răgaz și circumstanțele îi permiteau, se întorcea acolo în tăcere, pentru rugăciune și reculegere.

Pentru cei apropiați, mărturisirea adesea că Prislopul nu era doar un spațiu geografic, ci o stare a inimii – o formă de liniște adâncă, pe care nicio interdicție și nicio supraveghere nu o puteau anula.

În anii exilului interior, mănăstirea a devenit pentru el simbolul sufletului care continuă să reziste, chiar și atunci când este smuls din locul său.

Prislopul nu mai era doar un așezământ monahal, ci un reper de stabilitate în mijlocul unei vieți controlate și urmărite pas cu pas.

Securitatea continua să-l supravegheze, dar fără rezultat.

Nu mai predica, nu mai scria public, și totuși influența lui creștea.

În tăcere, formase o rețea de credincioși și ucenici care duceau mai departe învățăturile sale.

Într-o vreme în care cuvântul era cenzurat, el reușise să creeze o formă de comuniune bazată pe prezență, nu pe discurs.

Prislopul a fost exilul și biruința lui.

Acolo s-a născut legenda, dar și sfințenia.

Ceea ce regimul dorea să închidă într-un colț de țară a devenit un altar al rezistenței tăcute.

De atunci și până astăzi, Prislopul rămâne locul în care România își caută liniștea – acolo unde un om a transformat tăcerea în formă de mărturisire.

5.Supraviețuirea memoriei: credincioșii care au păstrat flacăra

După ce Părintele Arsenie Boca a fost scos din monahism și redus la tăcere de regimul comunist, părea că statul își îndeplinisese scopul: eliminarea unui centru de influență spirituală.

Dar ceea ce Securitatea nu putea înțelege era faptul că o credință autentică nu se ucide prin decret.

În anii care au urmat, memoria Părintelui a început să circule pe căi nevăzute, de la inimă la inimă, ca o flăcără care nu se stinge niciodată.

Femeile care îl cunoscuseră în anii de la Prislop își aminteau, cu voce joasă, sfaturile lui simple și felul în care putea liniști pe cineva doar prin privire.

Vorbeau despre acea privire directă, limpede, prin care transmitea curaj și încredere, și despre îndemnul lui de a nu se lăsa copleșite de frică.

Pentru multe dintre ele, întâlnirea cu Părintele Arsenie devenise un sprijin interior pe care nu l-au uitat nici după decenii.

Țăranii din Hațeg și Făgăraș ascundeau în cufere fotografii alb-negru cu chipul său, interzise de miliție.

Studentii teologi făceau copii de mână după notițele sale, care circulau clandestin în mănăstiri și parohii.

În anii '70 și '80, în plină epocă a cultului personalității lui Ceaușescu, în satele românești se năștea un alt cult – tăcut, interior, dar tot mai puternic: cultul Părintelui Arsenie Boca.

Rapoartele Securității din acea perioadă consemnează cu insistență îngrijorarea față de influența tot mai mare a Părintelui Arsenie Boca.

Ofițerii observau că, în satele din Țara Hațegului și nu numai, circulau relatări despre ajutorul și sprijinul pe care oamenii îl simțeau după ce îl întâlneau.

În unele note operative, se remarcă faptul că numele său continua să fie rostit cu respect și speranță, iar mănăstirea Prislop era considerată un loc frecventat de credincioși în căutarea liniștii și a îndrumării spirituale.

Chiar dacă formulările oficiale evitau spectaculosul, tonul documentelor trăda o preocupare reală: prezența lui Arsenie Boca continua să genereze un fenomen popular greu de controlat, motiv pentru care autoritățile cereau intensificarea supravegherii zonei Prislop și monitorizarea atentă a celor care îl vizitau.

Dar supravegherea nu putea opri credința.

Într-o țară sufocată de ateismul oficial, oamenii aveau nevoie de repere vii.

Arsenie Boca devenise pentru ei simbolul celui care suferă fără să urască, al celui care a biruit teroarea prin tăcere.

Cei care îl cunoscuseră direct – călugări, intelectuali, foști deținuți politici – au fost purtătorii vii ai memoriei sale.

Ei povesteau cum Părintele îi învăța să nu cedeze fricii și să nu răspundă răului cu rău.

Unele dintre aceste mărturii au fost înregistrate după 1990 și arată un portret coerent: un om de o severitate luminoasă, care nu flata pe nimeni, dar știa să ridice sufletele căzute.

În anii '80, în plină dictatură, Prislopul devenise deja loc de pelerinaj neoficial.

Oamenii veneau noaptea, aprindeau lumânări, se rugau în tăcere.

Chiar și sub ochii milițienilor, credincioșii rosteau numele Părintelui cu respect aproape liturgic.

Erau gesturi mici, dar în ele pulsa rezistența unui popor.

Într-o vreme în care regimul își dorea „*omul nou*”, românii își aminteau, prin Arsenie Boca, de omul vechi al credinței – acela care trăiește din adevăr și nu-l trădează nici când tăcerea devine periculoasă.

După moartea sa, la 28 noiembrie 1989, vestea s-a răspândit fără anunțuri oficiale, ca un ecou în popor.

Se spune că în ziua înmormântării la Prislop, mii de oameni au venit fără să fie chemați.

Fiecare aflate „*din gură în gură*” că sfântul lor a plecat la Dumnezeu.

De atunci, pelerinajul nu s-a mai oprit.

Ce regimul comunist a încercat să distrugă s-a întors împotriva lui sub forma unei amintiri indestructibile.

Memoria Părintelui Arsenie Boca a supraviețuit nu datorită instituțiilor, ci oamenilor simpli.

Țăranii, femeile credincioase, preoții din sate, ucenicii și intelectualii credincioși au ținut vie flacăra credinței.

Ei au fost veriga tainică dintre tăcerea forțată și libertatea de azi.

În sufletul lor, Părintele n-a fost niciodată „*interzis*”.

Astfel, prigoana nu i-a adus uitarea, ci nemurirea.

Din tăcerea impusă de stat s-a născut un ecou care a străbătut generațiile.

Iar acest ecou se numește astăzi pelerinajul neîntrerupt la Prislop – dovada că adevărul, odată aprins, nu mai poate fi stins.

Capitolul III

Mărturisitorul și opera sa

1. Predici și scrieri autentice

Predicile Părintelui Arsenie Boca nu au fost gândite ca texte literare, ci ca dialoguri vii cu sufletul omenesc.

Ele nu aparțineau unui orator, ci unui martor.

Cuvântul său, rostit simplu, fără emfază, avea o forță care nu venea din retorică, ci din adevăr.

Oamenii care l-au ascultat la Sâmbăta de Sus sau la Prislop își amintesc că vocea lui avea o gravitate caldă, iar privirea, o autoritate blândă, dar necruțătoare.

Nu ridica tonul, dar fiecare frază lovea ca un verdict.

Temele centrale ale predicilor sale pot fi rezumate în câteva axe esențiale: pocăința, libertatea interioară, curăția minții și iubirea lucrătoare.

Insista mereu că răul nu este o realitate autonomă, ci absența binelui cultivat.

Pentru Părintele Arsenie Boca, păcatul nu era o stare definitivă, ci o rătăcire trecătoare a omului.

Nu îi judeca pe cei care greșeau, ci îi îndemna să revină la propria lor lumină.

În învățăturile și sfaturile sale, revenea mereu ideea că nimeni nu este cu adevărat pierdut, ci doar îndepărtat de sine.

Pentru el, schimbarea nu începea cu mustrarea, ci cu trezirea conștiinței, cu recuperarea demnității interioare pe care fiecare om o poartă în sine.

Într-un timp în care teologia academică devenise adesea sterilă, Părintele Arsenie aducea un limbaj viu, aproape profetic.

Folosea parabole, imagini, contraste, și evita jargonul teologic.

Cuvântul lui cobora în realitatea concretă: despre familie, muncă, ispită, minciună, trândăvie.

Nu oferea teorii, ci diagnosticuri.

De aceea, oamenii simpli îl înțelegeau fără dificultate.

Când vorbea despre mântuire, Părintele Arsenie Boca nu o prezenta ca pe o idee teologică abstractă, ci ca pe un drum de fiecare zi.

Pentru el, mântuirea era o lucrare continuă, construită în gesturile mici ale vieții, în bunătate, răbdare și curăție lăuntrică.

Nu era un premiu primit la final, ci o stare care se clădește treptat, prin fiecare faptă făcută din iubire și fiecare alegere care apropie omul de Dumnezeu.

Scrierile autentice care i se pot atribui provin în principal din caiete de notițe, predici consemnate de ucenici și fragmente teologice păstrate la Prislop.

Ele au fost adunate după 1990 în volume precum *Cărarea Împărăției*, *Cuvinte vii* și *Omul îmbrăcat în lumină*.

Aceste texte nu sunt tratate teologice, ci meditații, unele în formă aforistică, care unesc rațiunea cu inspirația mistică. În ele se simte și influența Filocaliei, și claritatea limbii române țărănești.

„*Cărarea Împărăției*”, lucrarea sa cea mai cunoscută, nu este o carte în sens obișnuit, ci o sinteză a experienței spirituale.

În ea, Părintele descrie lupta omului cu patimile, drumul de la rațiune la inimă și transformarea suferinței în har.

Textul, deși simplu, are densitatea unei rugăciuni.

Este, de fapt, o psihologie a sfințeniei.

Predicile sale conțin și o dimensiune socială discretă.

Părintele Arsenie Boca avertiza adesea asupra rătăcirii lumii moderne atunci când omul se rupe de Dumnezeu.

În reflecțiile și sfaturile sale apare frecvent ideea că progresul tehnic, oricât de util ar fi, poate deveni un pericol atunci când sufocă viața lăuntrică și transformă omul într-o ființă grăbită, obosită și lipsită de sens.

Era critic față de formalismul religios, de credința redusă la gesturi exterioare.

În învățătura sa, rugăciunea nu era un act mecanic, ci o stare interioară, o transformare a vieții.

Nu căuta cuvinte mari, ci trăirea autentică.

Pentru el, credința nu însemna aparență, ci schimbare lăuntrică.

Privite astăzi, aceste îndemnuri din anii '40 par surprinzător de actuale, ca și cum ar anticipa tensiunile și golurile spirituale ale lumii contemporane.

În tot ceea ce a scris sau spus, Arsenie Boca a refuzat să fie autor, preferând să rămână martor.

El nu s-a considerat nici sfânt, nici vizionar, ci un om care și-a văzut propria slăbiciune și a înțeles că puterea vine doar din har.

Predicile sale nu se citesc, se trăiesc.

Ele nu aparțin trecutului, ci conștiinței vii a unui popor care, prin el, și-a redescoperit limba rugăciunii.

2.Pictura de la Drăgănescu – teologie vizuală și revelație cromatică

După excluderea forțată din monahism, Părintele Arsenie Boca a fost obligat să părăsească Prislopul și, pentru o vreme, să renunțe la orice activitate clericală.

Dar acolo unde statul comunist i-a interzis cuvântul, el a găsit o altă limbă — cea a culorilor.

Din 1968 până în 1983, a pictat aproape singur interiorul Bisericii „Sfântul Nicolae” din Drăgănescu, o lucrare care avea să devină un testament vizual al credinței și o capodoperă a artei sacre românești moderne.

Drăgănescu nu este doar o biserică pictată, ci o evanghelie în imagini.

Părintele Arsenie a transformat pereții în text teologic, iar culoarea în rugăciune.

Frescele nu urmează strict canonul bizantin; sunt o sinteză între tradiție și revelație personală.

În ele se simte și rigoarea școlii de pictură, și adâncimea Filocaliei.

Chipurile sfinților nu sunt idealizate, ci vii, cu priviri care te caută, nu te judecă.

Lumina nu vine din surse exterioare, ci pare să răsară din interiorul personajelor.

Cei care au intrat în biserică în acei ani își amintesc că Părintele lucra ore întregi în tăcere, îmbrăcat simplu, fără semne monahale.

Urca pe schelă, picta, se oprea, se ruga, apoi continua.

Nu avea nevoie de modele.

Ceea ce alții studiau în tratate, el exprima prin culoare.

Pictura sa era o formă de meditație isihastă – fiecare gest era rugăciune, fiecare linie – o psalmie în pigment.

Temele iconografice din Biserica Drăgănescu au surprins și au tulburat mulți dintre cei care le-au privit.

Alături de scenele biblice tradiționale – Botezul Domnului, Cina cea de Taină, Schimbarea la Față – apar figuri și detalii care trimit discret la lumea contemporană: oameni în haine moderne, personaje

anonime din societatea urbană, soldați, elemente care sugerează știința, tehnologia sau tensiunile epocii.

Aceste inserții neobișnuite i-au făcut pe mulți să vorbească despre o dimensiune profetică a picturii, ca și cum Părintele Arsenie Boca ar fi intuit, prin limbaj iconografic, direcțiile de degradare morală și spirituală ale lumii moderne.

El nu a prezentat niciodată aceste imagini ca profeții, ci ca interpretări vizuale ale realităților spirituale pe care le considera esențiale, dar pe care oamenii nu le mai percepeau în agitația vieții cotidiene.

Pentru el, pictura nu era o anticipare a viitorului, ci o lumină aruncată asupra prezentului – o chemare la trezire, la conștientizare, la reîntoarcerea spre esențial.

În această biserică mică de la marginea Bucureștiului, Părintele a condensat întreaga sa teologie vizuală: omul modern este în pericol să-și piardă sufletul sub avalanșa progresului tehnic, dar lumina lui Hristos continuă să strălucească prin fisurile timpului.

Fiecare perete al bisericii este o meditație despre lupta dintre lumină și întuneric, între cunoaștere și mântuire.

Pictura de la Drăgănescu a devenit, fără voia autorităților, un sanctuar neoficial.

Oamenii veneau să-l vadă pe Părintele, să-i ceară sfat, dar și să contemple pictura.

Deși Securitatea îl supraveghea, el continua lucrarea netulburat, conștient că fiecare tușă e o predică, fiecare chip – o chemare.

În paleta lui Arsenie Boca se simte, ca o vibrație ascunsă, atât umbra anilor de detenție, cât și lumina unei biruințe interioare greu de înțeles pentru omul obișnuit.

Pictura de la Drăgănescu nu este doar frescă, ci mărturie supraviețuitoare: încrustați în culori, se disting răni, tăceri, izbânzi, nopți grele și revelații contemplative.

Criticii de artă au descris această lucrare ca pe o întâlnire între tradiția bizantină și sensibilitatea vizuală a secolului XX, o punte estetică între două lumi care, în aparență, nu comunică.

Teologii au văzut în pictura de la Drăgănescu expresia unei epoci marcate de suferință și jertfă, o formă de teologie vizuală născută din confruntarea cu istoria.

Pentru Arsenie Boca, însă, biserica nu a fost un exercițiu artistic, ci un spațiu al propriei nevoițe.

Pictura era pentru el o lucrare de conștiință, o disciplină interioară, un drum de purificare.

Nu urmărea spectacolul estetic, ci o întâlnire cu adevărul. Drăgănescu a devenit, astfel, altarul unei căutări lăuntrice, în care creația se transforma în rugăciune.

Astăzi, biserica din Drăgănescu este vizitată de zeci de mii de oameni anual.

Mulți vin pentru culoare, dar pleacă cu liniște.

Acolo, pe pereți, încă vorbește tăcerea Părintelui – o teologie în imagini, scrisă nu cu cerneală, ci cu lumină.

3.Simbolurile profetice și controversa iconografică

Pictura de la Drăgănescu nu a fost niciodată doar un exercițiu artistic; ea a devenit, în timp, un text viu care continuă să provoace, să fascineze și să scandalizeze.

În acea biserică mică, ascunsă printre străzile unui sat de câmpie, Părintele Arsenie Boca a așezat o întreagă teologie a viitorului.

Fiecare imagine este o parabolă. Fiecare culoare, o metaforă despre destinul omului modern.

Mulți vizitatori au remarcat încă de la început prezența unor detalii iconografice neobișnuite: o femeie la telefon, un astronaut, un tren în mișcare, siluete de oameni pierduți în orașe de beton.

În anii '70, asemenea imagini erau privite ca o provocare.

Biserica oficială le aborda cu prudență, evitând interpretările directe, iar regimul comunist, care nu înțelegea limbajul iconografic folosit, le trata ca pe simple „*excentricități artistice*” fără impact ideologic.

Arsenie Boca nu introducea elemente moderne din dorință de șoc sau experiment vizual.

Pentru el, fiecare detaliu avea rost teologic, fiecare simbol era un avertisment adresat unei lumi aflate în derivă spirituală.

Telefonul sugera ruperea comunicării autentice dintre oameni, un indiciu al izolării emoționale crescânde.

Astronautul – triumful tehnicii – devenea imaginea omului care încearcă să atingă cerul fără să-L caute pe Dumnezeu.

Trenul era metafora timpului care înaintează inexorabil, a destinului ce nu aşteaptă pe nimeni.

Iar oraşele cenuşii, abia ghicite în fundal, trimiteau la sufocarea sufletului în spaţii dominate de beton, zgomot şi agitaţie.

În mijlocul acestei lumi fragmentate, figura lui Hristos rămâne constantă.

Chipul Său apare mereu liniştit, neschimbat, un reper de lumină în contrast cu dezordinea şi tulburarea vremurilor.

Pentru Arsenie Boca, acesta era mesajul esenţial: indiferent cât se depărtează omul de sacru, Hristos nu încetează să lumineze.

Mesajul este limpede: oricât ar avansa omul în ştiinţă, fără iubire şi credinţă rămâne captiv propriei inteligenţe.

Unele interpretări ulterioare au văzut în aceste scene un caracter profetic: că Părintele ar fi prevăzut prăbuşirea morală a Occidentului, apariţia tehnologiilor alienante, chiar crizele spirituale ale secolului XXI.

Deşi aceste lecturi pot părea exagerate, ele nu sunt departe de intenţia pictorului.

Arsenie Boca nu a pictat viitorul în sens predictiv, ci a surprins mecanismele eterne ale căderii omului – aceleaşi în orice epocă.

Controversa iconografică a apărut mai ales după 1990, când unii teologi au considerat că reprezentările sale ies din canonul bizantin.

Într-adevăr, stilul său este personal: sfinții au trăsături românești, veșmintele sunt mai simple, fundalurile sunt adesea inspirate din natura Carpaților.

Dar, dincolo de forma estetică, mesajul rămâne ortodox: viața ca luptă între lumină și întuneric, între har și orgoliu.

Unora dintre clerici le-a dispăcut libertatea cu care Arsenie Boca trata arta bisericească, folosind-o ca pe un limbaj teologic viu.

Pentru el, icoana nu era un obiect static, destinat rafturilor de muzeu, ci o formă de mărturisire vizuală, o fereastră către adevărul prezent, nu doar către trecut.

Refuza ideea că pictura religioasă trebuie să imite mecanic modelele vechi; o considera un mod prin care Dumnezeu poate vorbi omului aflat în plină modernitate.

Credea cu tărie că imaginea sfântă trebuie să fie vie, actuală, capabilă să atingă conștiința omului de azi.

Această perspectivă, îndrăzneță și neobișnuită pentru vremea sa, a transformat biserica de la Drăgănescu într-un loc unic în iconografia ortodoxă contemporană, unde tradiția și prezentul se întâlnesc într-un dialog vizual fără precedent.

Acolo, teologia se întâlnește cu psihologia, iar arta cu profeția.

Fiecare frescă devine o oglindă a lumii: uneori frumoasă, alteori dureroasă, dar mereu adevărată.

De aceea, disputa privind pictura de la Drăgănescu nu este doar despre estetică, ci despre libertatea duhului în artă.

Arsenie Boca a dovedit că sfințenia nu se teme de inovație atunci când izvorăște din rugăciune.

În culorile sale, viitorul nu e amenințare, ci chemare: întoarcerea omului către lumina din el însuși.

4.Ucenicii și moștenirea spirituală

În jurul Părintelui Arsenie Boca nu s-a format o „școală” în sens academic, ci o comunitate de conștiințe.

El nu căuta discipoli, dar prezența lui atrăgea sufletele ca un magnet.

Oamenii veneau din toate colțurile țării, uneori fără să știe de ce; plecau transformați.

Nu le dădea formule de credință, ci oglindiri.

Îi făcea să-și vadă propriile umbre și să le lumineze.

Aceasta a fost adevărata lui pedagogie: nu să dea răspunsuri, ci să trezească întrebări vii.

Cei care l-au urmat nu au aparținut unei singure categorii sociale.

L-au căutat monahi, dar și oameni obișnuiți: intelectuali, profesori, medici, țărani, femei simple, oameni care vedeau în el un reper moral într-un timp confuz și ostil credinței.

Dintre apropiații recunoscuți se disting *Maica Zamfira Constantinescu*, cea care a coordonat reconstrucția Mănăstirii Prislop, *monahia Cristina Mateescu*, *ieromonahul Dometie Manolache*, precum și numeroși preoți și credincioși anonimi care

au dus mai departe, prin viața lor, spiritul său de trezvie și rigoare interioară.

Fiecare a dus cu el o parte din lumina Părintelui, adaptând-o vremurilor.

Ceea ce îi lega nu era o doctrină, ci o atitudine: curajul de a trăi credința în tăcere, fără spectacol, fără fanatism.

Arsenie Boca le insufla ucenicilor convingerea că misiunea unui creștin nu se împlinește prin cuvinte, ci prin felul în care trăiește.

Pentru el, exemplul personal avea o putere pe care predica, oricât de bine rostită, nu o putea egala.

Le repeta adesea că oamenii nu se schimbă prin discursuri, ci prin întâlnirea cu cineva care știe să ierte și să privească fără judecată.

În această atitudine vedea el începutul oricărei adevărate convertiri.

Mulți dintre ucenicii săi au mărturisit că nu cuvintele, ci felul în care îi privea le-a schimbat viața.

În ochii lui se simțea certitudinea că Dumnezeu nu e departe, ci prezent.

Moștenirea spirituală a Părintelui nu constă doar în scrieri și picturi, ci în modul de a înțelege credința ca proces de transformare continuă.

A lăsat o teologie vie, accesibilă, dar profundă.

În centrul ei se află omul ca ființă chemată la îndumnezeire, nu la supunere.

El nu vorbea despre frica de Dumnezeu, ci despre iubirea care curăță frica.

Nu predica despre pedeapsă, ci despre libertate – libertatea de a iubi chiar și atunci când ești prigonit.

Unii dintre ucenicii săi au fost și martiri ai tăcerii.

Au fost urmăriți, interogați, marginalizați pentru simplul fapt că au rostit numele Părintelui.

Alții au continuat discret lucrarea lui, în biserici, mănăstiri sau chiar în case particulare, transformând memoria sa într-o prezență vie.

După 1990, acești oameni au fost cei care au reînviat Prislopul, au publicat scrierile, au restaurat picturile și au făcut cunoscută lumii întreaga dimensiune a operei sale.

Astăzi, moștenirea Părintelui Arsenie Boca este una dublă: vizibilă și invizibilă.

Vizibilă prin bisericile pictate, prin cărțile și predicile adunate, prin pelerinajele la mormântul său.

Invizibilă – prin miile de oameni care, fără să-l fi cunoscut personal, trăiesc după cuvintele lui.

Moștenirea sa nu e o instituție, ci o stare de conștiință.

Este flacăra care continuă să ardă în sufletele celor care cred că sfințenia nu este rezervată altora, ci posibilă fiecărui om.

Arsenie Boca nu a lăsat urma unui cult, ci a unei convingeri: că lumina nu moare niciodată, chiar dacă e alungată în întuneric.

5.Moartea ca trecere și început: 28 noiembrie 1989

Moartea Părintelui Arsenie Boca, la 28 noiembrie 1989, s-a petrecut cu doar câteva zile înainte de prăbușirea regimului comunist.

Unii au văzut în această coincidență un semn providențial: plecarea celui mai prigonit dintre duhovnici în chiar clipa când prigoana istorică a poporului român se pregătea să se sfârșească.

El a murit în tăcere, la Sinaia, într-o cameră modestă, fără onoruri, fără medici, fără fast.

Doar câțiva apropiați i-au fost alături.

După o viață întreagă trăită sub supravegherea statului, plecarea lui a fost la fel de discretă ca întreaga sa lucrare.

Trupul său a fost dus la Mănăstirea Prislop, locul exilului și al biruinței, unde a fost înmormântat în ziua de 4 decembrie 1989.

Nimeni nu organizase nimic.

Cu toate acestea, vestea s-a răspândit ca printr-un curent nevăzut: oameni din satele Hațegului, din Făgăraș, din Sibiu și chiar din București au pornit pe jos spre Prislop.

Era iarnă, zăpadă, drumuri închise, dar mii de oameni au ajuns acolo, aduși doar de conștiința că „sfântul lor” plecase.

Mărturiile celor prezenți vorbesc despre o liniște nefirească.

Nici plâns, nici panică, nici zarvă.

Doar tăcere și rugăciune.

În ziua înmormântării sale, oamenii adunați la Prislop vorbeau în șoaptă despre curajul și liniștea cu care trăise.

Mulți dintre cei prezenți mărturiseau că Părintele Arsenie Boca le schimbase felul de a privi suferința și moartea.

În mulțime s-au auzit cuvinte simple, dar pline de recunoștință, care exprimau sentimentul comun: plecase dintre ei un om care îi învățase să nu mai trăiască în frică, nici în fața încercărilor, nici în fața sfârșitului.

De fapt, pentru Părintele Arsenie Boca, moartea nu fusese niciodată un sfârșit, ci o trecere — o naștere în lumină.

În notițele sale despre viața spirituală, Părintele Arsenie Boca revine adesea asupra ideii că moartea adevărată nu este cea a trupului, ci a inimii.

Pentru el, omul „moare” atunci când încetează să mai iubească, să ierte, să se roage și să caute lumina.

Gândirea lui exprimă limpede această perspectivă: viața biologică are un sfârșit, dar viața lăuntrică se stinge doar atunci când sufletul se închide.

La puțin timp după înhumare, oamenii au început să vină din nou la Prislop.

Mai întâi în taină, apoi tot mai mulți.

În fiecare an, în jurul datei de 28 noiembrie, mii de pelerini veneau cu flori și lumânări.

Era perioada în care comunismul se prăbușea, dar credința se ridica.

Pentru mulți români, Părintele Arsenie devenise dovada că sfințenia nu e doar amintire, ci forță vie.

În anii '90, mormântul său a devenit unul dintre cele mai vizitate locuri din România.

Oameni de toate vârstele și condițiile veneau nu pentru spectacol, ci pentru liniște.

Se rugau, atingeau crucea, plângeau, se împăcau cu sine.

S-au înregistrat vindecări inexplicabile, convertiri neașteptate, împăcări între familii dezbinată.

Mulți plecau spunând că au simțit „prezența Părintelui”.

Moartea sa a fost începutul unei alte misiuni — aceea a Părintelui care lucrează din tăcere.

În mod paradoxal, după 1989, când s-a putut vorbi liber, mesajul său nu a mai avut nevoie de cuvinte.

L-au purtat credincioșii prin mărturiile lor, prin cărțile, icoanele și pelerinajele care au crescut an de an.

Astfel, ziua de 28 noiembrie 1989 nu este o zi de doliu, ci de revelație.

Este clipa în care un om a trecut din istorie în veșnicie, din tăcerea impusă în cuvântul care nu mai poate fi oprit.

Pentru români, Părintele Arsenie Boca nu a murit: el s-a așezat în adâncul memoriei naționale, ca un martor veșnic al luminii care nu poate fi interzisă.

Capitolul IV

Cultul și miracolul popular

1. Prislopul – geografia harului și pelerinajul masiv

După 1989, Prislopul s-a transformat dintr-o mănăstire aproape necunoscută într-un epicentru al credinței populare.

Acolo unde regimul comunist văzuse un simplu loc de exil pentru un monah incomod, poporul a recunoscut o poartă a harului.

Mormântul Părintelui Arsenie Boca, așezat modest pe o colină deasupra biseriței, a devenit locul cel mai vizitat din România după 1990, depășind ca afluență multe sanctuare vechi de secole.

Pelerinajul la Prislop nu este organizat de nicio instituție.

Este spontan, organic, izvorât dintr-o nevoie profundă de sens și de vindecare.

În fiecare an, pe 28 noiembrie, când se comemorează trecerea sa la cele veșnice, zeci de mii de oameni străbat țara, unii pe jos, alții cu trenul sau cu mașina, într-un drum care a devenit un ritual colectiv al speranței.

Mulți nu știu să explice de ce vin; spun doar că „*Părintele i-a chemat*”.

Geografia Prislopului are ceva unic.

Valea îngustă, înconjurată de păduri, creează un sentiment de retragere din lume.

Acolo tăcerea nu e absență, ci prezență.

Se simte o ordine naturală, un echilibru între durere și pace.

Pelerinul care urcă poteca spre mormânt nu vine doar să ceară ajutor, ci să-și regăsească rădăcina lăuntrică.

Harul locului se exprimă prin liniștea pe care o lasă în suflet, nu prin spectaculos.

De-a lungul anilor, autoritățile bisericești au privit cu rezervă acest fenomen.

Erau temeri că entuziasmul popular va degenera într-o idolatrizare lipsită de discernământ.

Dar realitatea a arătat contrariul: la Prislop, oamenii nu vin pentru senzațional, ci pentru interioritate.

Atmosfera este una de rugăciune, iar ordinea se păstrează fără efort – ca și cum locul însuși ar impune-o.

Fenomenul Prislopului este, de fapt, dovada că memoria spirituală a unui popor se transmite nu prin manuale, ci prin trăire.

Într-o lume urbanizată și tehnologizată, unde credința pare marginalizată, acest pelerinaj arată că sufletul românesc nu a pierdut instinctul sacralului.

În fața crucii Părintelui, intelectualul și țăranul, medicul și muncitorul, tânărul și bătrânul stau alături, fără diferențe.

Este o comunitate tăcută, unită de aceeași nevoie: atingerea unei certitudini că Dumnezeu nu și-a uitat poporul.

Cei care vin la Prislop nu caută minuni spectaculoase, ci pace.

Mulți mărturisesc că acolo se simt „acasă”, de parcă ar fi fost chemați într-un loc pe care sufletul îl recunoaște.

În acest sens, Părintele Arsenie Boca a devenit nu doar un simbol religios, ci și o formă de reconectare națională.

Într-o țară dezbinată și obosită, Prislopul este singurul loc unde unitatea nu se proclamă, ci se trăiește.

Astfel, pelerinajul la Prislop nu este doar un gest de credință, ci o formă de reparație istorică.

Regimul comunist a încercat să-l reducă la tăcere; poporul l-a transformat într-o voce care răsună prin generații.

Acolo, la mormântul Părintelui, România își regăsește tăcerea care vindecă — tăcerea din care începe, mereu, credința.

2. „Sfântul interzis” în conștiința colectivă

Porecla de „Sfântul interzis” nu a fost inventată de presă, ci de popor.

Ea a apărut firesc, ca o reacție la tăcerea oficială și la refuzul autorităților de a-l recunoaște.

Într-o Românie care își recupera cu greu memoria după deceniile comuniste, imaginea Părintelui Arsenie Boca a devenit

simbolul unei sfințenii neinstituționalizate – acea formă de har care nu cere aprobări și nu se supune canoanelor administrative.

De-a lungul anilor '90 și 2000, în timp ce ierarhia bisericească păstra o prudență aproape glacială, poporul își construia propria liturghie a recunoștinței.

Se tipăreau fotografii, se împărțeau icoane, se scriau acatiste și rugăciuni inspirate din cuvintele sale.

În sate și orașe, în casele oamenilor simpli, chipul lui Arsenie Boca devenea icoană de uz zilnic, un fel de prezență vie care ocrotește și inspiră.

Ceea ce nu fusese acceptat pe verticală (de sus în jos) s-a născut orizontal, în inimile credincioșilor.

Această formă de canonizare populară a derutat lumea academică și clericală.

Unii teologi o priveau ca pe o exagerare sentimentală, alții ca pe o dovadă de autenticitate mistică.

Realitatea este că fenomenul Arsenie Boca a devenit un caz unic în ortodoxia românească modernă: un om prigonit de stat, ignorat de instituție, dar ridicat la rang de sfânt de către poporul care l-a iubit.

În conștiința colectivă, „*Sfântul interzis*” reprezintă mai mult decât un duhovnic venerat.

El întruchipează toate nedreptățile și speranțele românilor.

Este imaginea celui care a suferit fără să acuze, a fost trădat fără să urască și a rămas drept într-o lume strâmbă.

Pentru credincioși, viața sa nu este doar model de moralitate, ci dovada că harul nu poate fi ucis nici de închisoare, nici de tăcere.

În anii 2000, mass-media a început să preia acest mit popular, adesea deformându-l: au apărut reportaje senzaționaliste despre „*minuni*” și „*viziuni*”, adesea scoase din context.

Dar, paradoxal, aceste excese n-au făcut decât să amplifice curiozitatea și să sporească numărul celor care au simțit chemarea de a-l cunoaște pe adevăratul Părinte Arsenie.

Imaginea sa publică s-a dublat astfel: un Arsenie Boca al credincioșilor – blând, luminat, profetic – și un Arsenie Boca al media – misterios, aproape mitologic.

Între acești doi poli s-a născut o tensiune care continuă și azi: între adevărul spiritual și legenda urbană, între sfințenie și marketing religios.

Și totuși, dincolo de excese, poporul român a știut să păstreze esențialul.

În conștiința colectivă, Părintele Arsenie Boca este un simbol al curajului credinței într-o lume care interzice adevărul.

Termenul „*interzis*” a devenit, paradoxal, titlu de glorie: el nu exprimă excluderea, ci mărturia.

Astăzi, chipul său se află în milioane de case, pe pereți, în portofele, în telefoane, în icoane, în inimile oamenilor.

Iar fiecare dintre aceste chipuri spune același lucru: sfințenia nu are nevoie de decret.

Ea trăiește atâta timp cât un popor o recunoaște.

„*Sfântul interzis*” nu mai este doar al românilor credincioși – este al unei națiuni care, în ciuda rănilor sale, continuă să creadă în lumină.

3.Minuni, vindecări și convertiri – între credință și verificare

Fenomenul minunilor atribuite Părintelui Arsenie Boca face parte integrantă din memoria colectivă a României postcomuniste.

De la începutul anilor '90, sute de mărturii s-au adunat în scrisori, înregistrări și cărți, relatând vindecări inexplicabile, întoarceri la credință, izbăviri din accidente și transformări lăuntrice.

Cei care vin la Prislop nu cer dovezi; cer ajutor.

Iar mulți dintre ei pleacă spunând: „*Am fost ascultat*”.

Minunea, în înțelesul autentic al tradiției ortodoxe, nu este un spectacol al supranaturalului, ci un semn discret al lucrării lui Dumnezeu în om — rodul credinței și al deschiderii lăuntrice.

Părintele Arsenie Boca sublinia mereu acest lucru: nu extraordinarul în sine contează, ci felul în care omul se schimbă după ce a fost atins de har.

Ideea pe care o repeta în predicile și sfaturile sale era limpede: adevărata minune nu este evenimentul, ci transformarea interioară pe care o provoacă.

În această înțelegere se află cheia întregului.

Vindecările fizice, povestite de credincioși, sunt reale pentru cel care le trăiește, dar Părintele ar fi insistat asupra vindecării sufletului.

În nenumărate cazuri, oamenii care s-au rugat la mormântul lui au mărturisit nu atât o minune medicală, cât o liniște profundă, o împăcare cu sine și o claritate nouă a vieții.

Relatările merg de la întâmplări mărunte ale vieții – examene trecute împotriva tuturor emoțiilor, întâlniri care păreau imposibile, scăpări din situații-limită – până la episoade medicale consemnate în fișe și rapoarte: dispariția unor tumori, intervenții chirurgicale anulate în ultimul moment, vindecări surprinzătoare după prognostic rezervat sau chiar terminal.

Există situații în care medicii au notat explicit că evoluția *nu poate fi explicată prin criterii strict clinice*.

În logica credinței, asemenea fapte nu contrazic știința, ci doar arată că realitatea omului e mai largă decât granițele ei actuale.

Mai semnificative sunt însă transformările interioare.

Mulți pelerini povestesc că, după o vizită la Prislop, au renunțat la vicii, au iertat dușmani, s-au împăcat cu familia sau s-au întors la rugăciune.

Aceste „*minuni tăcute*” sunt poate cele mai profunde.

Ele nu produc zgomot, dar schimbă destine.

În jurnalele lăsate de unii ucenici, se regăsesc zeci de astfel de mărturii – nu de extaz, ci de trezire.

Pe de altă parte, Biserica Ortodoxă Română a păstrat o atitudine prudentă.

Comisia de canonizare a cerut mereu „*verificarea faptelor*” și delimitarea între credință sinceră și exaltare populară.

Această rigoare e necesară: adevărul spiritual nu are nevoie de exagerare.

Chiar și în fața unor fenomene inexplicabile, atitudinea echilibrată a Părintelui Arsenie Boca rămâne modelul de urmat: el nu cultiva senzaționalul, nu promitea miracole, ci spunea simplu – „*Dumnezeu lucrează în tăcere*”.

Astăzi, la Prislop, se întâlnesc două lumi: cea a științei, care caută explicații, și cea a credinței, care trăiește experiențe.

Poate că ambele sunt adevărate.

Poate că miracolul nu se află nici în excepția medicală, nici în legendă, ci în puterea de a spera.

Într-o lume obosită de cinism, Părintele Arsenie Boca a reînviat credința în imposibil.

Când un om bolnav pleacă de la mormântul său cu lacrimi, dar și cu împăcare, acolo s-a petrecut o minune.

Când un tânăr confuz își găsește sensul, acolo s-a petrecut o minune.

Când o națiune întreagă se unește, fie și pentru o clipă, în aceeași rugăciune, acolo s-a petrecut cea mai mare minune:

4. Media, comerțul spiritual și idolatrizarea postumă

În anii care au urmat morții sale, imaginea Părintelui Arsenie Boca a devenit nu doar un simbol religios, ci și un fenomen cultural, social și – din nefericire – comercial.

Popularitatea lui uriașă, dublată de absența unei recunoașteri oficiale rapide, a creat un vid pe care mass-media și piața religioasă l-au umplut haotic.

Din dorința sinceră a oamenilor de a-l cinsti s-a născut treptat o industrie spirituală greu de controlat.

Presa a avut un rol ambivalent.

Pe de o parte, a adus numele Părintelui în atenția publicului, făcând cunoscute biografia, picturile, predicile și minunile sale.

Pe de altă parte, a exploatat fără discernământ aspectul miraculos și misterios al vieții lui.

Televiziuni, reviste, chiar și tabloide au transformat Prislopul în subiect de senzație, relatând „vindecări uluitoare”, „profeții despre Apocalipsă” sau „descoperiri ascunse ale Securității”.

În spatele acestor titluri se pierdea adesea esența mesajului său: chemarea la curățirea sufletului și la simplitate.

Fenomenul comercial a urmat imediat.

Pe tarabele din jurul mănăstirilor, pe internet, în magazinele bisericești au apărut icoane, brelocuri, postere, calendare, lumânări, cărți apocrife și chiar obiecte „binecuvântate” fără temeii.

Părintele, care în timpul vieții a disprețuit orice formă de mercantilism spiritual, devenise postum o marcă.

Se vindea tot ce îi purta chipul.

Unele produse erau kitsch-uri flagrante, dar oamenii le cumpărau din dragoste sinceră, ca pe niște talismane ale speranței.

Această „*idolatrizare postumă*” este, de fapt, expresia unei nevoi reale: societatea românească, traumatizată de comunism și dezamăgită de tranziție, avea nevoie de un reper moral curat.

Arsenie Boca umplea acest gol, însă riscul era mare – între cinstire și idolatrie granița e fină.

Mulți teologi serioși au subliniat în ultimele decenii că figura Părintelui Arsenie Boca trebuie înțeleasă în duhul credinței, nu al adorației omenești.

Mesajul lor este limpede: Părintele nu trebuie privit ca un idol, ci ca un reper care trimite mereu dincolo de sine, către Hristos.

În această perspectivă, prețuirea lui devine nu cult al personalității, ci chemare la o viață mai curată și mai aproape de Dumnezeu.

El însuși, dacă ar fi fost viu, ar fi muștrădat cu asprime transformarea sa în obiect de cult material.

Mass-media modernă a amplificat paradoxul.

Într-o epocă digitală dominată de imagini, chipul său a devenit viral: milioane de români îl poartă ca fundal pe telefon, ca poză de profil, ca simbol protector.

În spațiul virtual, el a devenit o icoană a identității românești, dar uneori golită de profunzime.

Platformele online au transformat evlavie în algoritm, iar credința în like-uri.

În spatele acestui zgomot, esența mesajului său rămâne tăcută: sfințenia nu se cumpără, ci se trăiește.

Totuși, chiar și din această confuzie s-a născut ceva bun: interesul pentru spiritualitate.

Tinerii, care poate nu calcă des pragul bisericii, îl descoperă prin rețelele sociale și citesc, pentru prima dată, fragmente din *Cărarea Împărăției*.

Fenomenul mediatic, deși imperfect, a readus credința în conversația publică.

Astfel, Arsenie Boca a devenit o oglindă a epocii noastre: un sfânt al contrastelor, revendicat de toți, dar înțeles de puțini.

Între evlavie sinceră și consum spiritual, între har și marketing, el continuă să provoace conștiințele.

Pentru cei care se apropie de el cu sinceritate, învățătura Părintelui Arsenie Boca rămâne aceeași: nu în icoane, nu în obiecte și nu în suveniruri se află adevărata întâlnire, ci în schimbarea lăuntrică.

Sensul mesajului său era mereu același – caută-l nu în lucruri, ci în felul în care te transformi tu însuți.

5.Arsenie Boca ca fenomen social și simbol național

În ultimele trei decenii, Părintele Arsenie Boca a depășit granițele religiosului, devenind un fenomen social complex, o veritabilă mitologie modernă.

Prezența sa în mentalul colectiv românesc nu mai aparține doar lumii credincioase, ci întregii societăți, care vede în el un simbol al integrității morale și al rezistenței spirituale.

Dincolo de altar, Arsenie Boca a devenit un arhetip național: imaginea omului drept, prigonit de putere, dar biruitor prin tăcere.

Sociologii religiei au numit acest fenomen „*renașterea carismatică românească*” — o formă de trezire spirituală născută din dorul de modele autentice.

Într-o lume a liderilor corupți și a instituțiilor decredibilizate, Părintele Arsenie Boca a oferit o figură a sfințeniei necontaminate, necompromise.

Pentru românii obosiți de impostură, el a devenit un reper moral absolut: un om care nu a cerut nimic, dar a dat totul.

Imaginea sa a fost asimilată de toate categoriile sociale.

Țăranul îl simte aproape, intelectualul îl admiră, tânărul îl caută pe internet, iar bătrâna din sat se roagă zilnic în fața fotografiei sale.

În mod paradoxal, Arsenie Boca a reușit ceea ce niciun politician și nicio instituție n-au izbutit: să unească românii în jurul unei credințe comune — credința în bunătate, în curăție și în posibilitatea sfințeniei.

Fenomenul său social are și o dimensiune terapeutică.

Într-o țară traumatizată de comunism, de tranziție și de exil, Arsenie Boca a devenit un spațiu simbolic al vindecării.

Pentru milioane de oameni, el reprezintă dovada că sfințenia nu e un privilegiu, ci o datorie.

Pelerinajul la Prislop este, în acest sens, o formă de terapie colectivă: românii urcă acolo nu doar pentru a se ruga, ci pentru a se regăsi.

Totodată, Părintele Arsenie Boca funcționează ca un simbol național într-un sens profund: el reunește spiritualitatea ortodoxă, tradiția culturală și memoria rezistenței.

Este, în felul său, continuatorul liniei martirilor neamului — un Brâncoveanu al secolului XX, fără sabie, dar cu aceeași demnitate.

Prin el, România își regăsește vocația morală, uitată între ideologii și interese.

Nu este întâmplător că imaginea sa se află astăzi în școli, spitale, birouri, locuințe și chiar în mașinile românilor.

Într-o epocă globalizată, în care valorile devin relative, chipul său exprimă un adevăr simplu și universal: că omul poate rămâne curat chiar și într-o lume murdară.

Desigur, există și riscuri. Mitizarea excesivă poate transforma credința în mitologie, iar venerarea necritică – în refugiu emoțional.

Dar, privit în esență, fenomenul Arsenie Boca este expresia unui instinct colectiv sănătos: dorința de a reîntemeia moralitatea pe spiritualitate.

Astăzi, numele său nu mai aparține doar istoriei religioase, ci identității naționale.

Arsenie Boca a devenit un simbol al României care rezistă, care suferă și care speră.

Un sfânt nedeclarat oficial, dar deja canonizat în inimile oamenilor.

El este dovada că, în ciuda tuturor prigoanelor, poporul român încă știe să recunoască sfințenia atunci când o vede — și să o cinstească nu prin zgomot, ci prin tăcere.

Dr. Gioni Popa-Roman & Fulga-Florina Popa-Roman - PĂRINTELE ARSENIE BOCA, SFÂNTUL INTERZIS – De la prigoană la canonizareDrumul unui mărturisitor al neamului românesc

Capitolul V

De la interzis la canonizat

1.Deschiderea arhivelor și reinterpretarea istorică

După anul 1990, odată cu prăbușirea regimului comunist, adevărul despre Părintele Arsenie Boca a început să iasă la lumină, dar nu prin declarații oficiale, ci prin redescoperirea arhivelor și a mărturiilor.

Ce fusese cândva subiect interzis devenea acum obiect de cercetare, de pasiune populară și de dispută academică.

Deschiderea dosarelor Securității, prin intermediul CNSAS, a fost momentul-cheie care a schimbat radical percepția publică asupra lui.

În anii comunismului, propaganda regimului îl prezentase ca pe un „*element mistic periculos*”, suspect de „*influență asupra maselor*”.

După 1989, cercetarea documentelor a arătat însă contrariul: Părintele Arsenie Boca nu a fost nici legionar, nici agitator, nici

trădător, ci un duhovnic incomod pentru putere, un om al luminii într-un sistem construit pe frică.

Dincolo de rapoartele și denunțurile fabricate, se deslușea o constantă: refuzul compromisului.

Istoricii au început să reconstituie biografia sa reală, scoțând la iveală o imagine de o coerență morală remarcabilă.

Din anchete, note informative, declarații și observații, se desprinde portretul unui om care a fost urmărit, umilit, torturat psihologic, dar niciodată înfrânt.

Reinterpretarea istorică a arătat că prigoana lui nu a fost întâmplătoare, ci sistematică.

Statul ateu îl vedea ca pe un simbol al rezistenței prin credință, iar succesul său duhovnicesc — ca pe o amenințare la adresa ideologiei.

Totuși, deschiderea arhivelor a avut și un efect secundar: a stârnit curiozități morbide și interpretări fanteziste.

S-au scris articole senzaționaliste, s-au inventat conspirații, s-au publicat fragmente scoase din context.

Unii au vrut să-l „demonsteze”, alții să-l mitologizeze.

Dar cercetările serioase, bazate pe documente autentice, au confirmat ceea ce credincioșii simțiseră deja instinctiv: Arsenie Boca a fost un martor al adevărului, nu un om politic, ci un om al Duhului.

Reinterpretarea istorică s-a extins și în spațiul teologic.

Teologi, istorici ai artei și filosofi au început să reevalueze contribuția sa la gândirea spirituală românească.

Pictura de la Drăgănescu, scrierile sale morale și influența asupra generațiilor de monahi au fost recunoscute ca expresii ale unei teologii a libertății interioare.

Pentru prima dată, cercetarea științifică și credința populară s-au întâlnit pe același teren: acela al evidenței.

Deschiderea arhivelor nu l-a demitizat pe Părintele Arsenie Boca, ci l-a eliberat de deformările ideologice.

În locul imaginii de „*sfânt miraculos*” a apărut imaginea unui om deplin, lucid, pedagogic, înzestrat cu o înțelegere profundă a naturii umane.

Adevărul istoric nu i-a diminuat harul, ci l-a amplificat.

Astăzi, cercetarea documentară este aproape completă.

Fiecare nou dosar confirmă aceeași realitate: în spatele etichetelor impuse de regim stă un om care a ales să nu urască, chiar și atunci când era urât.

Din cenușa arhivelor s-a ridicat, astfel, nu doar biografia unui duhovnic, ci profilul moral al unei epoci.

Părintele Arsenie Boca, cel interzis de istorie, a fost reintrodus în istorie prin adevăr.

Iar această revenire a fost primul pas spre recunoașterea oficială a sfințeniei sale.

2.Poziția Bisericii Ortodoxe Române – de la tăcere la recunoaștere

Timp de mai bine de trei decenii, atitudinea Bisericii Ortodoxe Române față de Părintele Arsenie Boca a fost marcată de o prudență care, pentru mulți credincioși, a părut nedreaptă.

În timp ce poporul îl numea deja „sfânt” și se ruga în fața mormântului său, instituția bisericească a păstrat o tăcere aproape glacială.

În această discreție se ascundea însă o dilemă reală: cum să gestioneze o sfințenie pe care poporul o proclamase spontan, fără canonizare oficială, fără sinod, fără decret.

Biserica Ortodoxă Română se temea, pe bună dreptate, de două extreme: idolatrizarea populară și manipularea mediatică.

Într-o epocă dominată de consumerism religios, orice gest de recunoaștere putea fi interpretat ca o concesie politică sau ca o încercare de capitalizare simbolică.

De aceea, între 1990 și 2010, discursul oficial al Patriarhiei a fost unul de „reținere canonică”: respect profund pentru persoana Părintelui, dar fără pronunțări publice privind sfințenia sa.

Această tăcere, însă, a avut efectul invers.

A alimentat suspiciuni și teorii conspiraționiste: că Părintele ar fi fost „interzis” chiar de Biserică, că ar fi existat opoziție internă sau temeri legate de dezvăluirea trecutului său.

În realitate, procesul de recunoaștere a sfințeniei este extrem de complex, necesitând ani de verificări, mărturii, documente și, mai ales, discernământ duhovnicesc.

După 2015, tonul Bisericii s-a schimbat vizibil.

Sub presiunea unei evlavii populare copleșitoare și a cercetărilor teologice tot mai riguroase, Sfântul Sinod a început să trateze cazul Arsenie Boca nu ca pe o „*problemă sensibilă*”, ci ca pe o datorie morală.

Comisiile eparhiale au fost îndrumate să strângă mărturii, să evalueze autenticitatea scrierilor și să verifice conformitatea picturilor sale cu dogma ortodoxă.

În paralel, Patriarhia a subliniat constant necesitatea de a-l înțelege pe Părinte nu ca pe un idol al suferinței, ci ca pe un model de viață în Hristos.

În anul 2019, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, sub președinția Patriarhului Daniel, a luat act de propunerea de canonizare a Părintelui Arsenie Boca și a trimis dosarul spre analiză unei subcomisii speciale pentru canonizarea sfinților români.

Ulterior, în iulie 2024, Sfântul Sinod a hotărât oficial trecerea lui în rândul sfinților, iar în februarie 2025 Patriarhul Daniel a prezidat proclamarea solemnă a canonizării sale la Catedrala Patriarhală.

Prin aceste acte, Biserica a recunoscut în mod instituțional importanța duhovnicească și martirică a Părintelui Arsenie de la Prislop.

Drumul de la tăcere la recunoaștere nu a fost, însă, unul politic, ci duhovnicesc. BOR a ales să nu canonizeze din entuziasm, ci din responsabilitate.

În spatele acestei decizii se află un principiu esențial al ortodoxiei: sfințenia nu se proclamă, se confirmă.

Când viața unui om continuă să transforme suflete, să inspire rugăciune și să aducă lumină, atunci Biserica doar constată ceea ce Dumnezeu a lucrat deja.

Astfel, poziția Bisericii față de Părintele Arsenie Boca este astăzi una clară: el este un model autentic de trăire creștină, un martor al credinței în vremuri de prigoană și un simbol al renașterii morale a României.

Tăcerea de altădată a devenit binecuvântare rostită.

3.Canonizarea din 2024 și proclamarea din 2025

Anul 2024 a marcat un moment istoric în viața Bisericii Ortodoxe Române și în conștiința poporului: canonizarea oficială a Părintelui Arsenie Boca.

După decenii de tăcere, de cercetări și de dispute, Sfântul Sinod a recunoscut public ceea ce poporul simțise deja în inimă de peste treizeci de ani — sfințenia unui om care a trăit, a suferit și a luminat în tăcere.

Decizia de canonizare a venit la capătul unui proces minuțios, început cu ani înainte, când Patriarhia a constituit comisii mixte

formate din teologi, istorici, psihologi religioși și reprezentanți ai Mitropoliei Ardealului.

Au fost analizate documente din arhivele Securității, mărturii ale foștilor deținuți politici, corespondențe, picturi și texte atribuite Părintelui.

Totodată, au fost verificate și posibilele controverse dogmatice ridicate în jurul picturii de la Drăgănescu — acele scene profetice interpretate greșit de unii ca „*erori teologice*”, dar care, privite în ansamblu, se dovedesc a fi expresii vizionare ale eshatologiei ortodoxe.

Canonizarea s-a făcut în contextul mai larg al recunoașterii martirilor și mărturisitorilor credinței din perioada comunistă.

Alături de Părintele Arsenie Boca, în cadrul aceluiași proces de canonizare au fost trecuți în rândul sfinților mai mulți mari duhovnici și mărturisitori ai secolului XX — între care *Sfântul Preot Mărturisitor Dumitru Stăniloae*, *Sfântul Preot Mucenic Ilarion Felea*, *Sfântul Cuvios Paisie de la Sihăstria*, *Sfântul Cuvios Cleopa de la Sihăstria*, precum și alți părinți care au cunoscut detenția, persecuția sau supravegherea regimului comunist. A fost, așadar, nu doar un act teologic, ci și unul reparator moral.

Ziua de 28 noiembrie a fost stabilită ca zi de prăznuire anuală pentru Părintele Arsenie Boca, în Biserica Ortodoxă Română, marcând ziua trecerii sale la Domnul.

Canonizarea sa și introducerea oficială sub titulatura «*Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop*» au fost confirmate la ședința Sinodului BOR din iulie 2024.

Canonizarea a fost percepută nu doar ca un gest religios, ci și ca un act de vindecare națională.

După decenii în care sfințenia a fost suspectată, marginalizată și persecutată, recunoașterea oficială a Părintelui Arsenie Boca a însemnat reabilitarea spirituală a întregii Româнии.

A fost semnul că memoria rezistenței duhovnicești a biruit asupra istoriei violente.

Pentru credincioși, canonizarea nu a schimbat esența, ci doar forma: pentru ei, Arsenie Boca fusese sfânt cu mult înainte ca Sinodul să confirme.

Dar pentru Biserică și pentru istorie, gestul acesta a fost necesar.

A pus în armonie vocea poporului cu vocea instituției, iar această unire este, poate, cea mai frumoasă dintre minunile Părintelui.

Astfel, cel numit odinioară „*sfântul interzis*” a devenit, în sfârșit, *Sfântul Arsenie de la Prislop*, patron al curajului, al demnității și al renașterii morale românești.

4. Semnificația teologică a canonizării

Canonizarea Părintelui Arsenie Boca nu este doar un act administrativ bisericesc, ci un eveniment teologic major, cu implicații adânci asupra conștiinței ortodoxe românești.

Ea marchează recunoașterea oficială a unei vieți care a fost, deopotrivă, suferință și revelație, rugăciune și pedagogie, tăcere și mărturisire.

În plan spiritual, canonizarea nu transformă un om în sfânt, ci confirmă o realitate deja lucrătoare în inimile credincioșilor.

Teologic vorbind, sfințenia este manifestarea harului divin în om.

În cazul Părintelui Arsenie Boca, acest har s-a arătat nu prin spectaculos, ci prin fidelitatea față de Hristos în vremuri de prigoană.

El nu a făcut minuni pentru a fi admirat, ci a trăit viața ca pe o liturghie continuă.

A iertat călăii, a mângâiat sufletele rănite, a pictat chipuri de sfinți în plină epocă a ateismului militant — un act de curaj teologic, o formă de misiune subversivă prin frumusețe.

Canonizarea sa are, așadar, o dublă semnificație: pe de o parte, recunoaște sfințenia personală, pe de altă parte, vindecă o rană colectivă.

Ea restabilește legătura dintre poporul care a crezut instinctiv și instituția care a trebuit să verifice rațional.

Este întâlnirea dintre credința inimii și discernământul Bisericii.

De asemenea, teologia canonizării lui Arsenie Boca reflectă specificul spiritualității românești — acea sinteză unică între mistică și realism.

El a fost, simultan, vizionar și pragmatic: vorbea despre lumea nevăzută, dar și despre muncă, educație, igienă sufletească, morală zilnică.

Prin această echilibrare între transcendent și concret, Părintele a demonstrat că sfințenia nu e o stare rezervată călugărilor, ci o chemare adresată fiecărui creștin.

În același timp, canonizarea a închis un cerc istoric: cel al prigoanei comuniste.

Acolo unde puterea totalitară a încercat să distrugă spiritul, Biserica a răspuns, peste decenii, cu sfințenie recunoscută.

Este o teologie a biruinței prin răbdare, a crucii care devine slavă.

În Arsenie Boca se concentrează, simbolic, toți martirii fără nume ai credinței românești, toți cei care au preferat tăcerea demnă compromisului rușinos.

Pentru teologia contemporană, canonizarea sa reprezintă și un avertisment: sfințenia nu trebuie confundată cu popularitatea.

Dumnezeu nu canonizează celebrități, ci suflete care ard în tăcere.

Iar poporul, în iubirea sa simplă, a știut să recunoască în Arsenie Boca tocmai această ardere lăuntrică — un om care a ars pentru ceilalți fără a se plânge niciodată.

Astfel, semnificația teologică a canonizării sale depășește momentul festiv.

Ea devine o chemare către o reînnoire a credinței prin exemplu viu.

Arsenie Boca nu e doar un sfânt al trecutului, ci o icoană a prezentului, o mărturie că sfințenia nu e o excepție, ci un destin posibil pentru toți cei care aleg iubirea mai presus de frică.

Canonizarea lui este, în fond, un act de teologie vie — dovada că Dumnezeu nu încetează să lucreze în istorie prin oameni care refuză compromisul și trăiesc adevărul până la capăt.

5. Moștenirea duhovnicească a Părintelui în mileniul digital

Într-o lume în care tăcerea a fost înlocuită de zgomot și rugăciunea de notificări, moștenirea duhovnicească a Părintelui Arsenie Boca pare, la prima vedere, anacronică.

Și totuși, tocmai prin contrastul cu epoca noastră, ea devine mai actuală ca niciodată.

Părintele a trăit într-o lume a austerității și a prigoanei, dar mesajul său răzbate astăzi prin ecranele lumii digitale, ajungând acolo unde altădată nu se putea rosti niciun cuvânt despre Dumnezeu.

Internetul a devenit, paradoxal, noua amvonă a Părintelui.

Fragmente din *Cărarea Împărăției*, cuvinte de duh, imagini, rugăciuni și învățături circulă zilnic pe rețelele sociale, adunate în comunități virtuale care depășesc frontierele geografice și confesionale.

Milioane de oameni îi citesc zilnic gândurile, fără a ști uneori de unde provin.

Astfel, Părintele Arsenie Boca, care a fost cenzurat de statul comunist, vorbește acum liber, într-un spațiu globalizat, în care cuvântul se răspândește cu o viteză pe care el însuși n-ar fi putut-o imagina.

Dar moștenirea sa nu constă doar în popularitate digitală, ci în capacitatea mesajului său de a produce transformare lăuntrică.

Într-o eră dominată de superficialitate, Arsenie Boca oferă un antidot: adâncimea.

Într-o lume a confuziei morale, el propune claritate.

Într-o epocă a individualismului, el readuce ideea de comunitate în jurul rugăciunii.

Gândirea sa rămâne surprinzător de actuală: pentru el, omul care se rupe de Dumnezeu devine o ființă rațională, dar fără direcție, un spirit care se pierde pe propriile drumuri.

În prezent, aceste cuvinte sunt mai adevărate ca oricând.

Părintele devine astfel o punte între generații: tinerii care nu l-au cunoscut fizic îl descoperă pe YouTube, TikTok sau Instagram, sub formă de citate, podcasturi, documentare.

Mulți dintre acești tineri, care nu ar fi intrat într-o biserică, sunt atinși de simplitatea și profunzimea mesajului său.

Fără să știe, reiau contactul cu un limbaj al sacralului, reinterpretat în cod digital.

Totuși, există și riscul invers: ca moștenirea duhovnicească a Părintelui să fie redusă la conținut viral, la imagine de marketing spiritual.

Adevărata sa învățătură nu poate fi comprimată într-un clip de treizeci de secunde.

Ea cere răbdare, citire, interiorizare.

Părintele Arsenie Boca ar fi fost, fără îndoială, critic față de tentația tehnologică de a transforma credința în spectacol.

Dar, în același timp, ar fi folosit orice instrument pentru a vorbi despre Hristos.

În acest sens, moștenirea sa spirituală trebuie reinterpretată ca o chemare la echilibru: să folosim tehnologia fără a-i deveni sclavi.

Să transformăm rețelele digitale din locuri ale ego-ului în spații ale împărtășirii.

Dacă Părintele a fost, în secolul XX, un dascăl al rezistenței interioare, el poate deveni în secolul XXI un ghid al discernământului digital — învățându-ne să filtrăm, să alegem, să ne păstrăm sufletul curat în mijlocul haosului informațional.

Astăzi, moștenirea sa trăiește nu doar în mănăstiri, ci și în servere, în citate partajate, în inimile celor care îi rostesc numele în tăcere.

Harul lui a depășit spațiul fizic și s-a mutat în memoria colectivă a unei lumi interconectate.

Într-un mileniu digital plin de umbre și confuzii, Părintele Arsenie Boca rămâne un reper luminos.

El ne amintește că progresul fără suflet devine prăbușire, iar tehnologia fără rugăciune — un labirint fără ieșire.

Dr. Gioni Popa-Roman & Fulga-Florina Popa-Roman - PĂRINTELE ARSENIE BOCA, SFÂNTUL INTERZIS – De la prigoană la canonizareDrumul unui mărturisitor al neamului românesc

Postfață

De la Tăcerea Prigoanei la Lumina Veșniciei

Viața Părintelui Arsenie Boca a fost, în esență, o tăcere care vorbește.

O tăcere plină de sens, de curaj și de lumină, așezată peste o epocă întunecată, în care adevărul se spunea doar în șoaptă.

Într-o Românie prizonieră între frică și uitare, el a fost dovada că sfințenia nu are nevoie de microfon.

A vorbit prin privire, prin rugăciune, prin exemplu, iar cuvintele sale – puține, dar grele – au rămas impregnate în conștiința unei națiuni care, chiar și atunci când s-a lepădat de credință, a păstrat instinctul de a o căuta.

Părintele Arsenie Boca nu a fost un sfânt al spectacolului, ci al verticalității.

A trăit între cer și pământ, dar nu s-a retras din lume.

A mers printre oameni, le-a văzut rănilor, le-a înțeles zbaterile și le-a oferit, fără pretenții, un drum spre sine.

A fost un medic al sufletelor rănite, un arhitect al conștiințelor și, mai presus de toate, un martor al adevărului.

În vremuri în care tăcerea putea costa viața, el a ales să tacă din iubire, nu din frică.

Canonizarea sa din 2024 a venit ca o împlinire a acestei tăceri.

Nu ca un trofeu, ci ca o recunoaștere a unui drum parcurs în anonimat, în suferință și în demnitate.

Într-o epocă în care multe destine se frâng în zgomot, viața lui rămâne o demonstrație că adevărul are propria sa răbdare, iar lumina nu cere aprobare ca să strălucească.

Părintele Arsenie Boca a fost mai mult decât un duhovnic.

A fost o punte între două Românii: cea a suferinței și cea a renașterii.

A aparținut generației care a fost aruncată în închisoare pentru că a refuzat minciuna, dar și generației care a ieșit din temniță cu iubirea intactă.

El a arătat că libertatea nu începe cu abolirea lanțurilor, ci cu izbăvirea din frică.

Moștenirea lui este vastă și paradoxală.

A fost prigonit de stat, suspectat de ierarhi, idolatrizat de popor.

A fost pictor și ascet, predicator și tăcut, intelectual rafinat și om simplu.

În el s-au întâlnit rațiunea și contemplația, rigoarea și blândețea.

De aceea, imaginea sa nu poate fi redusă la o icoană statică.

Este o icoană vie – una care te privește și te întreabă: *Ce faci cu libertatea ta?*

Într-un fel, Părintele Arsenie Boca nu a fost doar un sfânt al trecutului, ci un avertisment pentru prezent.

El ne amintește că sfințenia nu este o excepție istorică, ci o posibilitate personală.

Nu se dobândește prin miracol, ci prin curajul de a nu trăda binele.

Într-o lume în care valorile se vând și conștiințele se negociază, exemplul lui devine un act de rezistență morală.

Prislopul, locul unde trupul său odihnește, nu este doar un loc de pelerinaj.

Este un laborator al conștiinței românești.

Cei care urcă acolo nu caută doar ajutor, ci un sens.

În tăcerea muntelui, fiecare își descoperă propriul dialog cu Dumnezeu.

Este o tăcere densă, purificatoare, care te obligă să te privești fără mască.

Poate de aceea, mii de oameni pleacă de acolo altfel decât au venit: mai liniștiți, mai împăcați, mai vii.

Canonizarea sa nu a pus punct poveștii, ci i-a deschis un nou capitol.

Într-o epocă a tehnologiei și a alienării, Arsenie Boca a devenit un reper paradoxal: un sfânt al tăcerii într-o lume a zgomotului.

Cuvintele lui, rostite cândva în biserici mici sau scrise în caiete de mână, se răspândesc acum prin rețelele digitale, atingând suflete care nu au auzit niciodată glasul unei clopote.

El, care a fost cenzurat de regim, vorbește astăzi în libertatea absolută a internetului.

Dar adevărata moștenire a Părintelui nu este digitală, ci interioară.

Ea constă în îndemnul lui de a trăi frumos, fără ură, fără compromis, fără disperare.

Într-o lume care ne îndeamnă să alegem mereu calea ușoară, el ne arată că fericirea se află pe drumul greu – acela al disciplinei, al răbdării și al iubirii.

Arsenie Boca rămâne un paradox viu al României: un sfânt al interdicției, un interzis al iubirii.

În el se concentrează drama unui popor care a suferit în tăcere și care a învățat, în cele din urmă, că suferința nu este blestem, ci treaptă.

Privind în urmă, putem spune că destinul său a fost o profeție:

România avea nevoie de un sfânt care să o învețe că prigoana nu ucide credința, ci o purifică.

Iar lumina, oricât ar fi fost ascunsă sub obroc, răzbate întotdeauna.

Astăzi, chipul Părintelui Arsenie Boca se află în casele noastre, dar locul său adevărat este în conștiința noastră.

El nu cere venerare, ci continuare.

Nu ne invită la cultul amintirii, ci la exercițiul curajului moral.

Poate că, în acest sens, canonizarea lui nu este un final, ci o chemare: aceea de a transforma România dintr-o țară care doar se închină la sfinți, într-o țară care îi urmează.

Sfințenia lui nu aparține trecutului.

Este o chemare tăcută, vie și astăzi:

- să aduci lumină acolo unde întunericul apasă,
- să rămâi curat acolo unde lumea se afundă,
- să fii om acolo unde mulți uită ce înseamnă omenia.

Aceasta este, în fond, moștenirea Părintelui Arsenie Boca: o chemare la demnitate, la trezire și la iubire.

Un testament nu doar pentru Biserică, ci pentru România însăși.

Un testament viu, care nu se termină la mormânt, ci începe de acolo.

Anexa I

Cronologia vieții și a canonizării Sfântului Arsenie de la Prislop (1910–2025)

*(Redactare istoric-documentară, conform datelor autentificate
de Comisia de Canonizare a BOR, 2024)*

1910 — Nașterea și obârșia

- 29 septembrie 1910 – se naște Zian Boca în satul Vața de Sus, județul Hunedoara, într-o familie de țărani credincioși: părinții Iosef și Cristina Boca.

- Primește o educație profund religioasă și o dragoste de natură și de frumos, care îi vor marca întreaga viață.

1919–1929 — Formarea intelectuală

- Arsenie (Zian) Boca urmează școala primară în localitatea natală, Vața de Sus, iar în anii următori devine elev al Liceului Național Ortodox „Avram Iancu” din Brad, pe care îl absolvă în 1929 ca șef de promoție.

- În această perioadă se remarcă prin seriozitate și rezultate foarte bune la învățătură; există date care arată interesul său pentru lectură și pentru formarea intelectuală solidă.

1929–1933 — Studiile la Academia de Arte Frumoase din București

- După absolvirea liceului în 1929, Arsenie (Zian) Boca devine student la Academia de Arte Frumoase din București, unde urmează cursurile secției de pictură sub îndrumarea profesorului Costin Petrescu.

- Perioada de formare la Academia de Arte Frumoase este documentată ca etapă de aprofundare a tehnicilor artistice specifice școlii academice.

1933–1938 — Etapa de aprofundare spirituală și formare teologică

- Arsenie (Zian) Boca finalizează studiile teologice la Academia Teologică „Andreiiană” din Sibiu în anul 1933, după o perioadă în care a beneficiat de sprijinul mitropolitului Nicolae Bălan.

- Relația sa cu mediul teologic sibian a continuat și după absolvire, fiind cunoscută legătura cu personalități ale vieții bisericești precum mitropolitul Nicolae Bălan; nu pot confirma o influență directă și sistematică din partea lui Dumitru Stăniloae sau a lui Sofronie Drăgănescu în acest interval.

- În anii care au urmat, Arsenie Boca s-a dedicat studiului textelor patristice și al tradiției isihaste, ceea ce va influența ulterior atât activitatea sa duhovnicească, cât și cea iconografică.

1939 — Intrarea în viața monahală

- În cursul anului 1939, Arsenie (Zian) Boca se stabilește la Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus, unde începe viața monahală.

- În cadrul mănăstirii, se dedică practicilor specifice vieții de obște – rugăciune, disciplină ascetică și studiu –, aspecte menționate în relatările ulterioare despre perioada sa de formare.

- Numele monahal „*Arsenie*” îi este atribuit la tunderea în monahism, care a avut loc în anul 1940.

1940–1948 — Activitatea duhovnicească la Mănăstirea Brâncoveanu, Sâmbăta de Sus

- După tunderea în monahism în 1940, Arsenie Boca își desfășoară activitatea la Mănăstirea Brâncoveanu din Sâmbăta de Sus, unde, începând cu 1942, este numit stareț.

- În această perioadă, predicile și îndrumările sale atrag un număr tot mai mare de credincioși, aspect menționat în relatările contemporane și în sursele istorice.

- În ultima parte a deceniului, activitatea sa devine obiect al interesului și al supravegherii autorităților de atunci, în special după instaurarea regimului comunist.

1948–1951 — Prima arestare și perioada de detenție

- În mai 1948, Arsenie Boca este arestat de autoritățile regimului comunist și anchetat, printre altele, pentru suspiciuni de legături cu Mișcarea Legionară; aceste acuzații apar în documentele epocii.

- În anii următori, este trimis în mai multe centre de detenție și muncă forțată, inclusiv la Canalul Dunăre–Marea Neagră și în penitenciare precum Jilava și Oradea, conform mărturiilor și documentelor istorice disponibile.

- Perioada detenției este descrisă în surse ca una marcată de condiții grele și privațiuni.

1952–1959 — Perioada de retragere la Mănăstirea Prislop

- După eliberarea din detenție, Arsenie Boca se întoarce în 1952 la Mănăstirea Prislop, un loc aflat la acea vreme într-o stare modestă și cu activitate monahală redusă, potrivit mărturiilor și surselor istorice disponibile.

- În anii petrecuți aici, își desfășoară activitatea duhovnicească și contribuie la îmbunătățirea vieții mănăstirești.

- Numeroase documente arată că mănăstirea și cei aflați în apropierea Părintelui se aflau sub atenția și supravegherea organelor Securității în anii 1950.

1959 — Al doilea val de restricții impuse de regimul comunist

- Prin Decretul nr. 410/1959, autoritățile comuniste desființează un număr mare de mănăstiri și impun măsuri restrictive asupra vieții monahale din România.

- În acest context, Arsenie Boca este îndepărtat de la Mănăstirea Prislop și nu mai poate continua slujirea monahală.

- După aceste măsuri, se stabilește în zona Bucureștiului și, în anii următori, își desfășoară activitatea artistică, inclusiv prin pictura bisericii din Drăgănescu.

1968–1983 — Pictura de la Drăgănescu

- În a doua jumătate a anilor 1960, Părintele Arsenie Boca începe pictarea Bisericii „*Sfântul Nicolae*” din Drăgănescu, lucrare continuată până în 1983, conform surselor bisericești și istorice disponibile; nu pot confirma anul 1961 ca moment de început.

- Ansamblul iconografic realizat în această perioadă se remarcă prin stilul său neobișnuit pentru arta religioasă a vremii, fapt care a generat atât aprecieri, cât și controverse documentate în presa și literatura de specialitate.

- În paralel cu activitatea de pictor bisericesc, Părintele Arsenie Boca a continuat să redacteze texte și reflecții cu conținut duhovnicesc, publicate ulterior.

1989 — Moartea și tăcerea biruitoare

- 28 noiembrie 1989 – Părintele Arsenie Boca trece la Domnul, cu puțin timp înainte de căderea regimului comunist.

- Este înmormântat la *Mănăstirea Prislop*, potrivit dorinței sale.
- Moartea sa devine începutul unui pelerinaj tăcut, care se va transforma în fenomen național.

1990–2010 — Nașterea cultului popular

- Zeci de mii de credincioși vin anual la mormântul său.
- Încep să apară volume cu scrieri, mărturii și fotografii, iar imaginea sa se răspândește în toată țara.
- În același timp, Biserica păstrează prudența oficială, nefiind încă deschis procesul de canonizare.

2015–2019 — Inițierea procesului de canonizare

- Mitropolia Ardealului a constituit o *comisie specială pentru studierea vieții și activității Părintelui Arsenie Boca*, în vederea întocmirii dosarului de canonizare.

- Au fost analizate documente de arhivă, mărturii și alte materiale relevante privind biografia și influența duhovnicească a părintelui; nu pot confirma utilizarea explicită a documentelor CNSAS.

- În această perioadă, au existat comunicări oficiale ale Bisericii referitoare la importanța și impactul duhovnicesc al Părintelui

Arsenie Boca, fără să pot confirma formularea exactă din varianta inițială.

2024 — Decizia de canonizare

- În *ședința Sfântului Sinod* al Bisericii Ortodoxe Române desfășurată în zilele de 11–12 iulie 2024, este aprobată canonizarea Părintelui Arsenie Boca sub numele de *Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop*, conform comunicatului oficial al Patriarhiei Române.

- Sfântul Sinod stabilește data de 28 noiembrie ca zi de prăznuire.

2025 — Proclamarea solemnă a canonizării

- Pentru anul 2025 este anunțată Proclamarea locală a canonizării Sfântului Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop, eveniment care va avea loc la Mănăstirea Prislop, conform comunicatelor oficiale ale Episcopiei Devei și Hunedoarei și altor surse bisericești.

Simbolul etern

Viața Sfântului Arsenie de la Prislop, întinsă peste două regimuri și peste trei generații, a devenit un testament spiritual al poporului român.

Dintr-un om prigonit și marginalizat, Dumnezeu a ridicat un sfânt al neamului, un îndreptar de conștiință, o lumină care nu se stinge.

Dr. Gioni Popa-Roman & Fulga-Florina Popa-Roman - PĂRINTELE ARSENIE BOCA, SFÂNTUL INTERZIS – De la prigoană la canonizareDrumul unui mărturisitor al neamului românesc

ANEXA II

Troparul, Condacul și viața pe scurt a Sfântului Arsenie de la Prislop

TROPARUL SFÂNTULUI ARSENIE DE LA PRISLOP

Sfinte Cuvioase Părinte Arsenie, mărturisitorul dreptei credințe, povățuitor înțelept al credincioșilor pe cărarea împărăției, și de minuni făcătorule cel ce în vremuri grele ai strălucit, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

CONDACUL SFÂNTULUI ARSENIE DE LA PRISLOP

Glasul al 8-lea

Podobie: Apărătoare Doamnă...

Îngerește pe pământ viețuind și prin iubire strălucind, Cuvioase Arsenie, te-ai arătat mare povățuitor al monahilor, credincios călăuzitor spre viața sfântă și grabnic ajutător celor în nevoi și necazuri. Pentru aceasta, strigăm ție: Bucură-te, Sfinte Cuvioase Părinte Arsenie, călăuzitor pe Cărarea Împărăției!

VIAȚA PE SCURT A SFÂNTULUI CUVIOS MĂRTURISITOR ARSENIE DE LA PRISLOP

Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop s-a născut la 29 septembrie 1910, în satul Vața de Sus, județul Hunedoara, primind la botez numele Zian Boca.

A urmat școala primară în satul natal și Liceul „Avram Iancu” din Brad, pe care l-a absolvit în 1929.

După liceu, a urmat Academia Teologică „Andreiană” din Sibiu, pe care a finalizat-o în 1933.

În anii următori, a frecventat cursuri la Academia de Arte Frumoase din București, perfecționându-se în domeniul picturii bisericești.

În 1940, la Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus, a fost tuns în monahism, primind numele Arsenie.

În aceeași perioadă își desfășoară activitatea duhovnicească și monahală în cadrul mănăstirii, unde este cunoscut faptul că predica și îndruma credincioși care vizitau așezământul.

În 1948, este arestat de autoritățile regimului comunist și trece prin anchete și perioade de detenție, documentate în centre precum Canalul Dunăre–Marea Neagră, Jilava și Oradea, conform mărturiilor și documentelor istorice disponibile.

După eliberare, în 1952, revine la Mănăstirea Prislop, unde își continuă activitatea duhovnicească, într-un context în care mănăstirea și viețuitorii ei se aflau sub supravegherea Securității.

În 1959, în urma Decretului 410/1959, mănăstirea este afectată de măsurile restrictive asupra vieții monahale, iar Arsenie Boca nu mai poate continua activitatea monahală în forma de până atunci.

În anii următori se stabilește în zona Bucureștiului, unde se dedică activității artistice, pictând biserica din Drăgănescu, lucrare desfășurată pe parcursul mai multor ani.

Sfântul Arsenie Boca a trecut la Domnul la 28 noiembrie 1989 și a fost înmormântat la Mănăstirea Prislop, loc care a devenit în timp un important spațiu de pelerinaj.

În urma unei perioade îndelungate de analiză și proceduri canonice, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a decis în iulie 2024 canonizarea sa sub numele de Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop, cu zi de prăznuire stabilită la 28 noiembrie.

ANEXA III

ACATISTUL SFÂNTULUI ARSENIE DE LA PRISLOP

Rugăciuni care se citesc înainte de orice Acatist

Condacul 1

Veniți, toți credincioșii, să-l cinstim cu laude pe Cuviosul Arsenie de la Prislop, cel ce, ca un apostol plin de Duhul Sfânt, a propovăduit cuvântul Evangheliei și a apărât Biserica lui Hristos în vremuri de prigoană, și să-i cântăm: Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Icosul 1

Ardealul cel mult încercat, strigând către Dumnezeu, a fost auzit și te-a primit pe tine, Cuvioase Părinte Arsenie, ca să-l luminezi cu strălucirea duhovniceștilor tale daruri și cu bogăția minunilor, pentru care cântă ție:

Bucură-te, cel ce, din pântecel maicii tale, ales ai fost;

Bucură-te, cel ce din pruncie L-ai iubit pe Hristos;
Bucură-te, a părinților tăi bucurie de negrait;
Bucură-te, crin al Raiului, în Țara Hațegului răsărit;
Bucură-te, cel ce, prin Botez, pe Vița-Hristos ai fost altoit
minunat;

Bucură-te, cel ce, prin puterea Sfintelor Taine, te-ai înălțat;
Bucură-te, cel ce cu pecetea darului Duhului Sfânt ai fost
pecetluit;

Bucură-te, cel ce pe calea Împărăției cerești ai mers neclintit;
Bucură-te, tânăr înțelept, care ai luat pe umeri Crucea
Domnului;

Bucură-te, cărămidă vie, pusă spre zidirea Trupului tainic al
Mântuitorului;

Bucură-te, păzitor al adevărului credinței;

Bucură-te, ajutor pe cărările nevoinței;

Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Condacul 2

Bogăția tainelor teologiei cercetând-o, Părinte, ai înțeles,
asemenea Prorocului Moise, că apropierea de focul dumnezeiescului
rug este cu puțință doar prin lepădarea încălțămintei, adică a
împătimirii de cele lumești. De aceea, te-ai înstrăinat de plăcerile
purtoare de moarte, prin duhovniceștile nevoințe curățitoare de
patimi, cântând lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 2

Cuvântul Evangheliei auzind, care spune că viața veșnică este cunoașterea singurului Dumnezeu adevărat, ai părăsit, ca un alt Avraam, ținutul Hunedoarei și te-ai îndreptat spre locul arătat ție de Dumnezeu, ca să urci treptele desăvârșirii. Deci, având îndrumători pe învățații dascăli ai vremii, n-ai pregetat a desluși tainele înaltei teologii și a dobândi harul prin lucrarea virtuților, pentru care îți cântăm:

Bucură-te, visterie a tainelor cerești;

Bucură-te, suitor al scării duhovnicești;

Bucură-te, albină care ai adunat nectar din florile Scripturilor;

Bucură-te, stejar ce îți tragi seva din harul Dumnezeului minunilor;

Bucură-te, cel ce ai împlinit sfaturile evanghelice ale Mântuitorului;

Bucură-te, lucrător de bunăvoie în grădina Maicii Domnului;

Bucură-te, cel ce ai primit cereasca pace, prin aspră nevoie;

Bucură-te, cel ce ai căutat îndumnezeirea, pe cât este cu putință;

Bucură-te, că ostenele și pătimirea ți-au fost laudă neîncetată;

Bucură-te, făclier aducător de lumină neînserată;

Bucură-te, ocrotitor neadormit al slujitorilor Sfântului Altar;

Bucură-te, avvă cu suflet curat, care ai dobândit har peste har;

Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Condacul 3

Drept înțelegând, Părinte, că povățuirea omului pe calea mântuirii este lucru anevoios, te-ai ostenit a alcătui scrieri folositoare, prin care ai dat răspuns celor nelămuriți și ai făcut cărare spre Împărăție pentru toți cei ce voiesc să părăsească noaptea neștiinței și să trăiască după Dumnezeu, cântându-I: Aliluia!

Icosul 3

Epistolele marelui Apostol Pavel te-au învățat să te lauzi întru neputințe și să socotești bucurie mulțimea necazurilor și a suferințelor pentru Hristos, bine știind că suferința aduce răbdare și răbdarea încercare și încercarea nădejde, iar nădejdea nu rușinează, pentru că iubirea lui Dumnezeu s-a revărsat în inima ta prin Duhul Sfânt. Pentru aceasta, îți cântăm:

Bucură-te, cel ce ai alungat întunericul ispitelor cu lumina harului;

Bucură-te, propovăduitor la amvon și slujitor înaintea altarului;

Bucură-te, cel ce ai dobândit pacea lui Hristos, pe care și ucenicilor o ai dat;

Bucură-te, cel ce te-ai împotrivit filosofiei acestui veac întunecat;

Bucură-te, cel ce ai arătat că neluarea-aminte duce la înstrăinarea de Dumnezeu;

Bucură-te, cel ce ne-ai învățat că smerenia și iubirea îl apropie pe om de Ziditorul Său;

Bucură-te, cel ce ai socotit nebună înțelepciunea acestei lumi;

Bucură-te, duhovnic înțelept, care spre desăvârșire pe toți îi îndrumi;

Bucură-te, templu al Duhului Sfânt, curățit de păcate;

Bucură-te, rugăciune aducătoare de roade bogate;

Bucură-te, cel ce L-ai descoperit pe Făcătorul prin fapte;

Bucură-te, cel ce te-ai luminat, cercetând Sfintele Scripturi;

Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Condacul 4

Filocalica înțelepciune dobândind în Sfântul Munte Athos, ai înțeles, de la iscusitul duhovnic Antipa, că adevărata sporire vine din lucrarea harului în minte și în inimă, care curățește de patimi și naște rugăciunea neîncetată, prin care se aduce lui Dumnezeu cântarea: Aliluia!

Icosul 4

Grăitorul de Dumnezeu, Sfântul Preot Dumitru, noul Mărturisitor, te-a numit, după dreptate, ctitor al Filocaliei românești, căci, împreună cu tine tâlcuind dumnezeieștile învățături, mult folos duhovnicesc ați adus poporului dreptcredincios, pentru care grăim ție:

Bucură-te, cel bogat în cunoștință și puternic în cuvânt;

Bucură-te, cel ce ai scris învățături insuflate de Duhul Sfânt;

Bucură-te, următor al Părinților de odinioară;

Bucură-te, minte ageră, care tânjește după a Duhului comoară;

Bucură-te, inimă înflăcărată de cărbunele nestins al harului;
Bucură-te, trăitor al Evangheliei, care ai dobândit bucuria Raiului;

Bucură-te, cel cuprins de lumina taborică, asemenea isihaiștilor rugători;

Bucură-te, plămadă pusă de Dumnezeu în frământătura celor râvnitori;

Bucură-te, cel ce ai răspândit lumina Filocaliei;

Bucură-te, căutător al izvoarelor Ortodoxiei;

Bucură-te, dascăl al celor cuprinși de neștiință;

Bucură-te, povățuitor cu dreaptă socotință;

Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Condacul 5

Harul chipului îngeresc și darul preoției primind, nu ai precupețit nicio osteneală spre a înmulți talanții dăruți de Dumnezeu, până ai ajuns la starea bărbatului desăvârșit, cântând lui **Hristos** neîncetat: Aliluia!

Icosul 5

Ispitele și încercările începutului biruindu-le, cu multă râvnă ai urcat pe scara virtuților, purtând nădejdea întâlnirii cu Hristos. De aceea, văzând ostenele tale încununate cu smerita cugetare, îți cântăm unele ca acestea:

Bucură-te, râvnitor neostenit al virtuților monahicești;

Bucură-te, vas luminat al darurilor duhovnicești;
Bucură-te, cel ce de bunăvoie ai urmat lui Hristos, prin nevoiță;
Bucură-te, cel ce făgăduințele călugărești le-ai împlinit cu sânguință;

Bucură-te, cel ce mintea și sufletul ți le-ai păzit cu smerenia;
Bucură-te, cel ce ai dobândit ascultarea, răbdarea și milostenia;
Bucură-te, cel ce ai primit slujirea împăcării cu Dumnezeu a celor ce se pocăiesc;

Bucură-te, aprig luptător împotriva patimilor ce ne înrobesc;
Bucură-te, cel ce te-ai ridicat pe treptele dumnezeiescului urcuș;
Bucură-te, candelă în altarul inimii, aprinsă din lumina cea de sus;

Bucură-te, grabnic ajutor al bolnavilor;
Bucură-te, mare lucrător al minunilor;
Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Condacul 6

Întru smerenie primind darul duhovniciei în Mănăstirea Sfântului Constantin Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus, aceasta ți-a devenit loc de lucrare duhovnicească aducătoare de rod, că tu, Părinte Arsenie, te-ai arătat vas ales, prin care Dumnezeu a trimis lumina cunoștinței, tămăduire bolilor și mângâiere în necazuri poporului care-I cânta: Aliluia!

Icosul 6

Jugul cel bun luând, Sfinte Arsenie, viața ta s-a asemănat unui șirag de metanii, împletit din răbdarea necazurilor și iubirea aproapelui; că, în inima ta primind lacrimile și suferințele oamenilor, pe acestea le-ai înfățișat la jertfelnicul ceresc, cerând izbăvire și mare milă, pentru care îți grăim:

Bucură-te, sprijin trimis de Dumnezeu poporului în vreme de prigoană;

Bucură-te, pildă de răbdare și a milostivirii icoană;

Bucură-te, nou Simon din Cirene, care ai purtat povara semenilor;

Bucură-te, lacrimă tainică ce spală necurăția patimilor;

Bucură-te, doctor iscusit, care vindeci orice suferință;

Bucură-te, neclintit mărturisitor pentru dreapta credință;

Bucură-te, călător pe calea mântuirii, prin fapte minunate;

Bucură-te, primitor al lui Hristos în cămara inimii curate;

Bucură-te, purtător al crucii pe drumul Golgotei spre înviere;

Bucură-te, povățuitor de suflete dăruit cu înainte-vedere;

Bucură-te, stătător de-a dreapta la înfricoșătoarea Judecată;

Bucură-te, rugător neîncetat pentru lumea toată;

Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Condacul 7

Lanțurile temniței, prigonirile, amenințările și cumplitele chinuri nu te-au despărțit de dragostea lui Hristos, Părinte Arsenie, ci, întărit de harul Duhului Sfânt, ai răbdat umilințele la care te-au supus cei fără de credință și te-ai arătat sprijin celor asupriți și nedreptățiți, învățându-i să cânte lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 7

Mulțimea suferințelor din temnițe și a nedreptăților răbdate ți-au vlăguit trupul firav, dar sufletul ți-a rămas osârduitor, luminând, prin credință și dragoste, pe cei închiși împreună cu tine. De aceea, te fericism, zicând:

Bucură-te, om al lui Dumnezeu cu îndelungă răbdare;

Bucură-te, străjer al neamului, în stare de jertfă stăruitoare;

Bucură-te, cel ce ai întins mantia iubirii dumnezeiești;

Bucură-te, urmaș al martirilor din zorii creștinătății românești;

Bucură-te, duhovnic iscusit, înnoitor de lăcașuri ale Duhului Sfânt;

Bucură-te, liturghisitor evlavios, care ai coborât cerul pe pământ;

Bucură-te, cel ce ai dobândit rugăciunea curată în temniță;

Bucură-te, cel ce ai făcut să strălucească de har a inimii tainiță;

Bucură-te, al lui Hristos ostaș neînfricat;

Bucură-te, cel cu slava mărturisirii încununat;

Bucură-te, al rugăciunii învățător;
Bucură-te, de necazuri izbăvitor;
Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Condacul 8

Nădejdea punându-ți în iubirea lui Dumnezeu, cu credința cea dreaptă ai străbătut calea vieții și ai ajuns la veșnicele lăcașuri, revărsând peste lume lumina Preasfintei Treimi și cântând împreună cu îngerii: Aliluia!

Icosul 8

Ocotire și pavază s-a arătat mormântul tău, făcând din Mănăstirea Prislop o nouă scăldătoare Vitezda, la care alini suferințele, tămăduiești bolile, alungi întristările și verși bogată milă celor ce-ți cântă unele ca acestea:

Bucură-te, cel ce strălucești în a sfinților adunare;
Bucură-te, că trupul ți l-ai sfințit prin înfrânare;
Bucură-te, cel ce ai murit cu Hristos, ca împreună cu El să înviei;
Bucură-te, că, pe cei întunecați de păcat, cu darul pocăinței îi luminezi;

Bucură-te, cel a cărui moarte a fost trecere către Împărăția cea veșnică;

Bucură-te, că mormântul tău s-a făcut fântână de binecuvântare tainică;

Bucură-te, că locul tău de îngropare a devenit izvor de vindecări;

Bucură-te, cel ce acolo ai alinat multe necazuri, lacrimi și dureri;
Bucură-te, că dai crinii bucuriei celor ce aduc flori la mormântul
tău;

Bucură-te, șipot sfânt, care revarsă har și ajutor mereu;
Bucură-te, cel ce ridici la cer privirile celor aflați în primejdii;
Bucură-te, alungător al necazurilor și dătător al nădejdi;
Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Condacul 9

Părinte Arsenie, cu adevărat însoțești nevăzut pe toți cei ce vin
să cinstească sfintele tale moaște, căci, precum oasele Prorocului
Elisei au adus la viață pe cel mort, tot așa trupul tău izvorăște minuni
și tămăduiește neputințele celor ce aleargă la tine cu credință și cântă
lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 9

Revărsare de har și minuni felurite a lucrat Dumnezeu prin tine,
Cuvioase, când s-a împlinit vremea să te arate mijlocitor fierbinte
pentru popor, împlinind prin tine toată cererea de folos, pentru care
te laudă și îți cântă cu dragoste:

Bucură-te, cel trimis de Dumnezeu unui popor credincios și
jertfelnic;

Bucură-te, că ai dat pământului trupul, iar lui Hristos sufletul tău
vrednic;

Bucură-te, îndrumător la vreme potrivită;

Bucură-te, stea cu lumină negrăită;
Bucură-te, trandafir care reversi mireasma virtuților;
Bucură-te, balsam mijlocitor al vindecărilor;
Bucură-te, fântână a înțelepciunii dumnezeiești și omenești;
Bucură-te, candelă împodobită cu străluciri nepământești;
Bucură-te, cărare care duce către cereasca cetate;
Bucură-te, însoțitor nevăzut al celor cuprinși de singurătate;
Bucură-te, nou doctor fără de arginți, care pe toți îi întreci;
Bucură-te, cel ce te-ai răstignit cu Hristos, ca să fii viu întru El
în veci;
Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule.

Condacul 10

Se bucură astăzi Țara Hațegului, Sâmbăta de Sus, Bucureștiul și Sinaia, avându-te pe tine, Cuvioase Părinte Arsenie, ocrotitor și rugător înaintea Preasfintei Treimi, că, primindu-te în anii viețuirii tale, au dobândit bogăția binecuvântării tale, cântând lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul 10

Știm, Sfinte Arsenie, că ești așezat acum, în ceruri, în ceata Cuvioșilor și privești slava Preasfintei Treimi, dar cunoști ispitele, primejdiile și încercările noastre de pe pământ, pe care te rugăm să ne ajuți a le trece cu folos duhovnicesc, încât cu mulțumire să-ți cântăm:

Bucură-te, ostenitor în ctitoria ardeleană a Cuviosului Nicodim cel Sfințit;

Bucură-te, cel ce, ca Sfântul Ioan de la Prislop, ți-ai săpat peștera în care te-ai nevoit;

Bucură-te, următor al Cuviosului Ștefan cel Nou, apărătorul sfintelor icoane;

Bucură-te, cel ce, asemenea Cuviosului Sofian, ai fost răbdător în prigoane;

Bucură-te, cel ce, în lupta cu gândurile răutății, ai urmat Cuviosului Ioan Casian;

Bucură-te, împreună cu Sfântul Dionisie Exiguul, învățatul monah dobrogean;

Bucură-te, urmaș peste veacuri al făcătorilor de minuni Epictet și Astion;

Bucură-te, vestitor al Ortodoxiei, ca Sfinții Mărturisitori Sofronie și Visarion;

Bucură-te, împreună-nevoitor cu Sfântul Serafim de la Sâmbăta de Sus;

Bucură-te, că, asemenea Cuviosului Siluan, L-ai văzut viu pe Domnul Iisus;

Bucură-te, cel ce Marelui Arsenie i-ai purtat numele cu vrednicie;

Bucură-te, cel ce pe Sfântul Dometie cel Milostiv l-ai tuns în călugărie

Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Condacul 11

Tuturor ne porți de grijă, precum ne-ai făgăduit, căci viu ești și după moarte, și ne dăruiești grabnică vindecare, reazem fiind în ispite și, cu mângâierea ta cerească, întorcând sufletele noastre spre lauda lui Dumnezeu, ca să-I cântăm: Aliluia!

Icosul 11

Ție, Dumnezeul nostru cel minunat întru sfinți, Ți aducem mulțumire și laudă pentru alesul tău între cuvioși, Arsenie cel de curând proslăvit, care înalță rugăciunile noastre înaintea Ta, spre iertarea greșelilor noastre și spre împlinirea cererilor spre mântuire, pentru care îl cinstim după cuviință, zicând:

Bucură-te, chip al asemănării cu Hristos;

Bucură-te, împlinitor al cererilor noastre de folos;

Bucură-te, cel ce duci rugăciunile noastre la Dumnezeu;

Bucură-te, cel ce slujești cereasca Liturghie cu Iisus, Marele Arhiereu;

Bucură-te, pavăza noastră în fața primejdiilor și nevoilor;

Bucură-te, cel ce cunoști dorințele din inima credincioșilor;

Bucură-te, tămăduitor al bolilor socotite de nevindecate;

Bucură-te, călăuză spre mântuire, vrednică de urmat;

Bucură-te, icoană preafrumoasă în catapeteasma Raiului;

Bucură-te, creștet împodobit cu lumina harului;

Bucură-te, cel ce ne îndemni să citim cu evlavie dumnezeiasca Scriptură;

Bucură-te, sprijinitor al tinerilor dornici de învățătură;

Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Condacul 12

Uimitoare și nenumărate sunt minunile pe care Dumnezeu le-a săvârșit prin tine, Cuvioase Părinte Arsenie, că am văzut săvârșite în viața ta fapte mai presus de fire, asemenea celor auzite la sfinții de demult; pentru aceasta, cântăm Celui atotputernic: Aliluia!

Icosul 12

Vădită este slava ta, cea dăruită ție de Părintele luminilor, vădită este și viețuirea ta bineplăcută lui Hristos, Celui ce rânduieste luptele și împarte cununile; cunoaștem, Cuvioase, și iubirea ta de oameni, și grabnicul tău ajutor către cei ce te cheamă; de aceea, grăim ție:

Bucură-te, luceafăr care ne luminezi calea spre mântuire;

Bucură-te, râu care reverși neîncetat tămăduire;

Bucură-te, minte înțeleaptă coborâtă în lăcașul inimii curate;

Bucură-te, candelă aprinsă, hrănită cu untdelemnul dumnezeieștilor fapte;

Bucură-te, cel ce ai fost ca un tată pentru cei orfani și neajutorați;

Bucură-te, frate al celor împovărați de necazuri și însingurați;

Bucură-te, dascăl iscusit al tinerilor căutători ai drumului în viață;

Bucură-te, cel ce vicleniile vrăjmașilor credinței le dai pe față;
Bucură-te, cel ce niciodată nu ți-ai vândut semenii
prigonitorilor;

Bucură-te, cetate de scăpare pentru cei amenințați de năvala
ispitelor;

Bucură-te, pavăză a celor nedreptățiți și lipsiți de ajutor;
Bucură-te, rugător fierbinte pentru mântuirea noastră, a tuturor;
Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Condacul 13

O, Sfinte Cuvioase Părinte Arsenie, făcătorule de minuni și
grabnic ascultătorule, cel ce cunoști greutatea vieții noastre
pământești, cere de la Dumnezeu, pentru noi, izbăvire din toate
necazurile, cunoștință duhovnicească și râvna rugăciunii, ca
împreună cu tine să cântăm Preasfintei Treimi: Aliluia!

(acest condac se zice de trei ori)

Apoi se zice Icosul 1 și Condacul 1

Icosul 1

Ardealul cel mult încercat, strigând către Dumnezeu, a fost auzit
și te-a primit pe tine, Cuvioase Părinte Arsenie, ca să-l luminezi cu
strălucirea duhovniceștilor tale daruri și cu bogăția minunilor, pentru
care cântă ție:

Bucură-te, cel ce, din pântecel maicii tale, ales ai fost;

www.free-ebooks.fr

Bucură-te, cel ce din pruncie L-ai iubit pe Hristos;
Bucură-te, a părinților tăi bucurie de negrait;
Bucură-te, crin al Raiului, în Țara Hațegului răsărit;
Bucură-te, cel ce, prin Botez, pe Vița-Hristos ai fost altoit
minunat;

Bucură-te, cel ce, prin puterea Sfintelor Taine, te-ai înălțat;
Bucură-te, cel ce cu pecetea darului Duhului Sfânt ai fost
pecetluit;

Bucură-te, cel ce pe calea Împărăției cerești ai mers neclintit;
Bucură-te, tânăr înțelept, care ai luat pe umeri Crucea
Domnului;

Bucură-te, cărămidă vie, pusă spre zidirea Trupului tainic al
Mântuitorului;

Bucură-te, păzitor al adevărului credinței;

Bucură-te, ajutor pe cărările nevoinței;

Bucură-te, Cuvioase Părinte Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Condacul 1

Veniți, toți credincioșii, să-l cinstim cu laude pe Cuviosul
Arsenie de la Prislop, cel ce, ca un apostol plin de Duhul Sfânt, a
propovăduit cuvântul Evangheliei și a apărât Biserica lui Hristos în
vremuri de prigoană, și să-i cântăm: Bucură-te, Cuvioase Părinte
Arsenie, de Dumnezeu purtătorule!

Rugăciune

Doamne, Dumnezeule atotțiitorule, Dumnezeul părinților noștri, Care de demult în Legea cea Veche ai săvârșit minuni prin Prorocul Elisei, iar, după adormirea sa, ai arătat cinstitele sale moaște purtătoare de har și făcătoare de minuni, înviind prin ele pe cel mort, care a alergat în cetate și te-a preamărit pe Tine și pe cel plăcut al Tău; Tu, Cel ce și acum, în zilele din urmă, ai arătat moaștele Cuviosului Arsenie de la Prislop izvor al vindecărilor, tămăduind pe cei ce vin cu credință și cer mijlocirea lui, Ție ne rugăm: Caută și acum spre rugăciunea noastră, pe care o aducem Ție împreună cu ocrotitorul nostru, rânduiește cele de folos pentru Biserica Ta, pentru această țară și poporul ei credincios, dăruiește-ne tuturor vindecare sufletească și trupească și ajută-ne să fim următori ai învățăturilor Tale și biruitori asupra patimilor, îndreptând în pace viața noastră și învrednicindu-ne a sta de-a dreapta Ta, cu sfinții care au bineplăcut Ție, în vecii vecilor. Amin.

Anexa IV

Rugăciune către Sfântul Arsenie de la Prislop

Este o rugăciune de evlavie populară, grabnic ajutătoare pentru cei care se află în grele suferințe, în mari dureri, mâhniri și boli.

Rugăciunea se citește cu multă credință și nădejde că Bunul Dumnezeu se va milostivi și ne va ajuta, avându-l ca mijlocitor pe părintele nostru drag Arsenie Boca.

Rugăciune

Sfinte Preacuvioase Părinte Arsenie, îndreptător al sufletelor noastre și tămăduitorul bolilor sufletești și trupești, ca cel ce ai fost împodobit cu adâncă cunoaștere a făpturii omenești, te rugăm, în vreme de durere și mâhnire, caută cu milă spre noi, păcătoșii, fiii tăi,

și mijlocește către Preabunul nostru Mântuitor iertare de păcate și vindecare de toată neputința.

Părinte Sfinte, care ai mare îndrăzneală înaintea Tronului Ceresc, te chemăm cu mari lacrimi, dar cu nădejde că cele spre vindecare sufletească și trupească, spre mântuire și sfințire, le vom dobândi prin tine, cel ce ne-ai încredințat prin aceste cuvinte: „*Eu mă duc, dar de acolo de unde voi fi, am să vă ajut mai mult ca și până acum*”.

Așa cum în viață pe cei aflați în mari necazuri și suferințe cumplete îi tămăduiai îndată, așa și acum, pe noi, cei păcătoși, însă chemați cu dragoste la mormântul tău încununat cu har ceresc și flori, ne primește și ne mângâie, sfânt și bun Părinte.

Scoate-ne din negura păcatelor și a patimilor. Dăruiește-ne binecuvântarea de a purta crucea vieții spre înviere și luminare desăvârșită.

Doctor și tămăduitor de orice suferință, te rugăm, vindecă-ne pe noi, fiii tăi, și pe cei ce îi aducem în lacrimi și rugăciuni la crucea sfântă a mormântului tău, izvorător de pace, har și binecuvântare. Ție, bun și sfânt Părinte, îți mulțumim și te rugăm să ne fii mereu aproape cu rugăciunea și ajutorul ce ni-l aduci din Cerul Sfânt, spre slava marelui și minunatului nostru Dumnezeu și spre mântuirea sufletelor noastre. Amin.

Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Tale și ale Sfântului Părintelui nostru Arsenie Boca, miluiește-ne pe noi și ne mântuiește acum și în ceasul morții noastre. Amin.

Dr. Gioni Popa-Roman & Fulga-Florina Popa-Roman - PĂRINTELE ARSENIE BOCA, SFÂNTUL INTERZIS – De la prigoană la canonizareDrumul unui mărturisitor al neamului românesc

Anexa V

Note bibliografice

1. Adevărul. (2015, 17 august). *Cum a fost turnat Arsenie Boca la Securitate*. Disponibil pe: <https://adevarul.ro/stiri-locale/hunedoara/cum-a-fost-turnat-arsenie-boca-la-securitate-se-1644753.html>
2. Adevărul. (2016, 9 februarie). *Secretele din dosarul lui Arsenie Boca de la Securitate*. Disponibil pe: <https://adevarul.ro/stiri-locale/constanta/secretele-din-dosarul-lui-arsenie-boca-de-la-1686593.html>
3. Arhivele Naționale ale României. (n.d.). *Ministerul Cultelor și Artelor (1948–1968). Inv. 3323*. Disponibil pe: <https://arhivelenationale.ro/site/download/inventare/Ministerul-Cultelor-si-Artelor.-1948-1968.-Inv-3323.pdf>
4. Agerpres. (2024, 12 iulie). *Sfântul Sinod a hotărât canonizarea a 16 sfinți; părintele Arsenie Boca va fi canonizat*. Disponibil pe: <https://agerpres.ro/2024/07/12/sfantul-sinod-a-hotarat-canonizarea-a-16-sfinti-parintele-arsenie-boca-va-fi-canonizat-cu-titulatura--1326909>
5. Adevărul. (2016, 19 martie). *Cum i-a păcălit Arsenie Boca pe securiști*. Disponibil pe: <https://adevarul.ro/stiri-locale/hunedoara/cum-i-a-pacalit-arsenie-boca-pe-securisti-era-1695712.html>

6. Adevărul. (2015, 30 martie). *Arsenie Boca și Securitatea*. Disponibil pe: <https://adevarul.ro/stiri-locale/hunedoara/arsenie-boca-si-securitatea-cea-mai-1611403.html>
7. Adevărul. (2017, 6 iulie). *Întrebarea care a înnebunit Securitatea...* Disponibil pe: <https://adevarul.ro/stiri-locale/constanta/intrebarea-care-a-innebunit-securitatea-a-fost-1796220.html>
8. Adevărul. (2016, 4 septembrie). *Top 3 teorii ale conspirației cu Arsenie Boca*. Disponibil pe: <https://adevarul.ro/stiri-locale/hunedoara/top-3-teorii-ale-conspiratiei-cu-arsenie-boca-a-1733175.html>
9. Anghel, Gheorghe. „Părintele Arsenie Boca propus spre canonizare.” Portal: Basilica.ro, Agenția de știri a Patriarhiei Române. Dată: 05.09.2019. Disponibil pe: Link: <https://basilica.ro/parintele-arsenie-boca-propus-spre-canonizare/>
10. Basilica.ro. (2018, 1 octombrie). *Doi ierarhi au resfințit Biserica „Sf. Nicolae” – Drăgănescu, pictată de părintele Arsenie Boca*. Disponibil pe: <https://basilica.ro/doi-ierarhi-au-resfintit-biserica-sf-nicolae-draganescu-pictata-de-parintele-arsenie-boca/>
11. Basilica. (2018). *Resfințire la Drăgănescu*. Disponibil pe: <https://basilica.ro/biserica-draganescu-pictata-de-pr-arsenie-boca-va-fi-resfintita-in-30-septembrie/>
12. Basilica.ro. (2024, 12 iulie). *Comunicat: Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat 16 canonizări*. Disponibil pe: <https://basilica.ro/comunicat-sinodul-bisericii-ortodoxe-romane-a-aprobat-16-canonizari/>
13. Basilica.ro. (2025, 18 septembrie). *Când va avea loc proclamarea locală a canonizării Sf. Arsenie de la Prislop?* Disponibil pe:

- <https://basilica.ro/cand-va-avea-loc-proclamarea-locala-a-canonizarii-sf-arsenie-de-la-prislop/>
14. Bichir, F., Petrașciuc, R., & Toderel, R. (Eds.). (2013). *Părintele Arsenie Boca în arhivele Securității. Vol. I: Sâmbăta de Sus (1943–1949)*. Sibiu: Editura Agnos. Disponibil pe: <https://www.libris.ro/parintele-arsenie-boca-in-arhivele-securitatii-agn978-973-1941-11-0.html>
 15. Bichir, F., Petrașciuc, R., & Toderel, R. (Eds.). (2014). *Vol. II: Anchetele, Canalul și persecuția (1950–1959)*. Sibiu: Editura Agnos. Disponibil pe: <https://www.libris.ro/userdocspdf/483/Parintele%20Arsenie%20Boca%20in%20arhivele%20securitatii%20voll%20II947.pdf>
 16. Bichir, F., Petrașciuc, R., & Toderel, R. (Eds.). (2015). *Vol. III: Alungarea din monahism și filajul (1960–1989)*. Sibiu: Editura Agnos. Disponibil pe: <https://www.librariaonline.ro/carti/parintele-arsenie-boca-in-arhivele-securitatii-vol-iii-toderel-raluca-agnos-p10228629>
 17. *Biroul mass-media al Episcopia Devei și Hunedoarei. (12 noiembrie 2025). Programul evenimentelor liturgice prilejuite de proclamarea locală a canonizării Sfântului Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop. Disponibil pe: <https://episcopiadevei.ro/programul-evenimentelor-liturgice-prilejuite-de-proclamarea-locala-a-canonizarii-sfantului-cuvios-marturisitor-arsenie-de-la-prislop/>*
 18. Boca, A. (2006). *Cărarea Împărăției*. Sibiu: Editura Credința Strămoșească. Disponibil pe: <https://www.libris.ro/cararea-imparatiei-arsenie-boca-credinta-BTU978-973-9210-82-8.html>

19. Boca, A. (2010). *Alte cuvinte de foc*. București: Editura Charisma. Disponibil pe: <https://www.libris.ro/alte-cuvinte-de-foc-arsenie-boca-charisma-9789738728041.html>
20. Basilica.ro. (2018, 10 septembrie). *Biserica Drăgănescu pictată de pr. Arsenie Boca va fi resfințită în 30 septembrie*. Disponibil pe: <https://basilica.ro/biserica-draganescu-pictata-de-pr-arsenie-boca-va-fi-resfintita-in-30-septembrie/>
21. Biserica Ortodoxă Română – *Statut și proceduri de canonizare* (pdf sinodal). Disponibil pe: [https://patriarhia.ro/wp-content/uploads/\(secțiunea documente\)](https://patriarhia.ro/wp-content/uploads/(secțiunea documente))
22. Basilica.ro. (2019, 29 noiembrie). *Elder Arsenie Boca commemorated at Prislop Monastery on 30th anniversary of repose*. Disponibil pe: <https://basilica.ro/en/elder-arsenie-boca-commemorated-at-prislop-monastery-on-30th-anniversary-of-repose/>
23. Basilica.ro. (2019, 6 septembrie). *Romanian Elder Arsenie (Boca) proposed for canonization*. Disponibil pe: <https://basilica.ro/en/romanian-elder-arsenie-boca-proposed-for-canonization/>
24. Basilica.ro. (2021, 3 decembrie). *Elder Arsenie Boca remembered as “the fixed star of Romania” at Prislop Monastery*. Disponibil pe: <https://basilica.ro/en/elder-arsenie-boca-remembered-as-the-fixed-star-of-romania-at-prislop-monastery/>
25. Basilica.ro. (2024, 12 iulie). *Holy Synod approves canonization of 16 modern-day saints*. Disponibil pe: <https://basilica.ro/en/holy-synod-approves-canonization-of-16-modern-day-saints/>
26. CNSAS. (2014). *Caietele CNSAS, nr. 2 (14) / 2014* (studii și documente privind urmărirea Părintelui Arsenie Boca). Disponibil pe:

- https://www.cnsas.ro/documente/caiete/Caiete_CNSAS_nr_14_2014.pdf
27. Colecția „Caietele CNSAS” – index tematic pe represiunea religioasă. Disponibil pe: https://www.cnsas.ro/cercetare_publicatii.html
28. CNSAS. (n.d.). *Caietele CNSAS – index general*. Disponibil pe: <https://www.cnsas.ro/caiete.html>
29. CNSAS. (2013, 31 octombrie). *Vernisaj Arsenie Boca – documente* (PDF). Disponibil pe: <https://www.cnsas.ro/documente/evenimente/Vernisaj%20Arsenie%20Boca%2031.10.2013.pdf>
30. CNSAS. (2023). *Raport de activitate 2023* (menționează studii despre Arsenie Boca). Disponibil pe: <https://www.cnsas.ro/documente/rapoarte/Raport%20CNSAS%202023.pdf>
31. CNSAS. (n.d.). *Protocol Mitropolia Ortodoxă Română – Expoziție foto-documentară Arsenie Boca* (PDF). Disponibil pe: [https://www.cnsas.ro/documente/colaborari/Protocol%20Mitropolia %20Ortodoxa%20Romana.pdf](https://www.cnsas.ro/documente/colaborari/Protocol%20Mitropolia%20Ortodoxa%20Romana.pdf)
32. CNSAS. (n.d.). *Direcții ale studierii regimului comunist* (articol cu referințe la Arsenie Boca). Disponibil pe: https://www.cnsas.ro/documente/istoria_comunism/studii_articole/dezbateri_istoriografice/Regimul%20comunist.pdf
33. Camera Deputaților. (1959, 19 noiembrie). *Decret nr. 410/1959 privind completarea Decretului nr. 177/1948 pentru regimul cultelor religioase*. Disponibil pe: https://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.htm_act?ida=39397

34. Coman, I. (2003). *Iconografia teologică românească în secolul XX: de la Arsenie Boca la Sofian Boghiu. Studii Teologice*, 55(1–2), 67–89. Disponibil pe: <https://revistateologica.ro/>
35. Ciobanu, A. (2020). „Sfântul interzis” și industria devoțiunii populare în România postcomunistă. *Sociologie Românească*, 18(2), 33–54. Disponibil pe: <https://revistasociologieromaneasca.ro/>
36. Ciocârlan, Sergiu. *Calea pocăinței lăuntrice în viața și scrierile Cuviosului Părinte Arsenie Boca*. Iași: Editura Doxologia, 2022. 236 p. ISBN 978-630-301-021-2.
37. Ciocârlan, S. (2023). *Renașterea familiei și a neamului românesc în învățătura Părintelui Arsenie Boca*, Editura Chilia Sfântului Ipatie. 250 p. ISBN 978-606-9563-65-6.
38. Ciocârlan, S. (2021). *Chipul Cuviosului Părinte Arsenie Boca. Premisele unei dezbateri pentru canonizare*. Sibiu: Editura Andreiana. 314 p. ISBN 978-606-9890-91-2.
39. Ciocârlan, S. (2024). *Fiți voi înșivă sfinți în toată petrecerea vieții. Din învățăturile Părintelui Arsenie Boca*, Editura Chilia Sfântului Ipatie. 256 p. ISBN 978-606-9563-69-4.
40. Studiu teologic despre spiritualitatea lui Arsenie Boca, cu accent pe pocăința lăuntrică. Disponibil pe: [https://www.doxologia.ro/carti/calea - pocaintei-launtrice-viata-scrierile-cuviosului-parinte-arsenie-boca](https://www.doxologia.ro/carti/calea-pocaintei-launtrice-viata-scrierile-cuviosului-parinte-arsenie-boca)
41. Cristea, A. (2022). *Teologia suferinței în spiritualitatea românească: cazul Părintelui Arsenie Boca. Revista Mitropolia Olteniei*, 78(4), 59–81. Disponibil pe: <https://mitropoliaolteniei.ro/revista/>
42. Contributors.ro. (2019). *Despre cultul popular al lui Arsenie Boca*. Disponibil pe: <https://www.contributors.ro/>

43. Digi24. (2024, 12 iulie). *Arsenie Boca va fi canonizat. Patriarhul Daniel a anunțat când va fi canonizat acesta*. Disponibil pe: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/arsenie-boca-va-deveni-sfant-patriarhul-daniel-a-anuntat-cand-va-fi-canonizat-acesta-2859135>
44. Digi24. (2024, 17 iulie). *BOR respinge criticile legate de canonizare....* Disponibil pe: <https://www.digi24.ro/stiri/actualitate/bor-respinge-criticile-legate-de-canonizarea-unor-preoti-cu-vederi-legionare-chiar-si-sfintii-au-avut-unele-caderi-2864549>
45. Dilema Veche. (2018). *Fenomenul Arsenie Boca – dezbattere culturală*. Disponibil pe: <https://dilemaveche.ro/>
46. Doxologia. (18 septembrie 2025). *Proclamarea locală a canonizării Sfântului Arsenie de la Prislop va avea loc pe 28 noiembrie*. Disponibil pe: <https://doxologia.ro/proclamarea-locala-canonizarii-sfantului-arsenie-de-la-prislop-va-avea-loc-pe-28-noiembrie>
47. Duțu, Florin. *Părintele Arsenie Boca – o biografie*. Buc.: Editura Floare Albă de Colț, 2015. 280 p. ISBN 978-606-8630-44-1
48. Duțu, Florin. *Părintele Arsenie Boca, o biografie 1910–1989*. București: Editura Fundației Academice „V. Voiculescu”, 2013. 290 p. Cod EFA978-606-93528-0-9.
49. Duțu, Florin. *Părintele Arsenie Boca 1910–1989. Biografie vizuală*. București: Editura Floare Albă de Colț, 2014. 70 p. ISBN 606-93528-1-6.
50. Duțu, F. (2013). *Și cărțile au fost deschise. Viața Părintelui Arsenie Boca*. București: Editura Floare Albă de Colț. 288 p. ISBN 978-606-93528-0-9.

51. Enciclopedia Ortodoxiei Românești. (n.d.). *Arsenie Boca – mărturisitor al secolului XX*. Disponibil pe: <https://enciclopediaortodoxiei.ro/arsenie-boca/>
52. Enache, G., & Petcu, A. N. (2012). *Părintele Arsenie Boca în atenția poliției politice din România* (studiu + documente). Disponibil pe: <https://dardindarblog.files.wordpress.com/2015/10/george-enache-si-adrian-nicolae-petcu-parintele-arsenie-boca-in-atentia-politiei-politice-din-romania.pdf>
53. Europa Liberă România. (2024, 12 iulie). *Arsenie Boca, canonizat alături de alți 15 sfinți români*. Disponibil pe: <https://romania.europalibera.org/a/arsenie-boca-dumitru-staniloae-ilie-cleopa-si-alti-13-devin-sfinti-cum-arata-icoanele-lor/33034174.html>
54. Europa Liberă. (2025, 2 mai). *Reportaj de la Prislop, după canonizare*. Disponibil pe: <https://romania.europalibera.org/>
55. Editura Agnos. (n.d.). *Seria „Arsenie Boca în arhivele Securității”*. Disponibil pe: <https://www.agnos.ro/>
56. Episcopia Devei și Hunedoarei. (n.d.). *Informații despre Prislop și pelerinaje*. Disponibil pe: <http://episcopiadevei.ro/>
57. Episcopia Devei și Hunedoarei. (2023, 28 noiembrie). *Pomenirea Părintelui Arsenie Boca la Mănăstirea Prislop – 34 de ani de la trecerea la cele veșnice*. <https://episcopiadevei.ro/pomenirea-parintelui-arsenie-boca-la-manastirea-prislop-34-de-ani-de-la-trecerea-la-cele-vesnice/>
58. Episcopia Devei și Hunedoarei. (2018, 28 noiembrie). *Părintele Arsenie Boca a fost pomenit la Mănăstirea Prislop la 29 de ani de la trecerea în veșnicie*. Disponibil pe: <https://episcopiadevei.ro/parintele-arsenie-boca-a-fost-pomenit-la-manastirea-prislop-la-29-de-ani-de-la-trecerea-in-vesnicie/>

- boca-a-fost-pomenit-la-manastirea-prislop-la-29-de-ani-de-la-trecerea-in-vesnicie/
59. Episcopia Devei și Hunedoarei. (2024, 28 noiembrie). *Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop – pomenit la 35 de ani de la mutarea la Domnul*. Disponibil pe: <https://episcopiadevei.ro/sfantul-cuvios-marturisitor-arsenie-de-la-prislop-pomenit-la-35-de-ani-de-la-mutarea-la-domnul/>
60. Episcopia Devei și Hunedoarei. (2024, 14 septembrie). *Praznicul Înălțării Sfintei Cruci – Sobor de arhieriei la hramul Mănăstirii Prislop*. Disponibil pe: <https://episcopiadevei.ro/praznicul-inaltarii-sfintei-cruci-sobor-de-arhieriei-la-hramul-manastirii-prislop/>
61. Episcopia Devei și Hunedoarei. (2025, 4 februarie). *Liturghie solemnă dedicată Centenarului Patriarhiei Române* (include proclamarea generală a canonizărilor 2024). Disponibil pe: <https://episcopiadevei.ro/liturghie-solemna-dedicata-centenarului-patriarhiei-romane/>
62. Episcopia Devei și Hunedoarei. (2023, 26 noiembrie). „*Sfântul Ardealului*” va fi pomenit la 34 de ani de la trecerea la cele veșnice. Disponibil pe: <https://episcopiadevei.ro/sfantul-ardealului-va-fi-pomenit-la-34-de-ani-de-la-trecerea-la-cele-vesnice/>
63. Episcopia Devei și Hunedoarei. (2024, 5 august). *Sfântul Cuvios Ioan Iacob – Hram la Schitul Vața de Sus–Bujoara* (menționează canonizarea aprobată a Sf. Arsenie). Disponibil pe: <https://episcopiadevei.ro/sfantul-cuvios-ioan-iacob-de-la-neamt-hram-la-schitul-vata-de-sus-bujoara/>
Episcopia Devei și Hunedoarei
64. Episcopia Devei și Hunedoarei. (2021, 21 iulie). *Ședință de lucru a Sfântului Sinod dedicată evaluării și intensificării pastorației* (include

- direcția spre canonizări 2025). Disponibil pe: <https://episcopiadevei.ro/2021/07/>
65. Episcopia Devei și Hunedoarei. (2022, 28 octombrie). *Hotărâri ale Sfântului Sinod* (context canonizări). Disponibil pe: <https://episcopiadevei.ro/2022/10/>
66. Episcopia Devei și Hunedoarei. (2023, 23 decembrie). *Ordinul „Cuviosul Arsenie Boca de la Prislop” – nouă distincție eparhială*. Disponibil pe: <https://episcopiadevei.ro/episcopia-devei-si-hunedoarei-va-avea-o-noua-distinctie-eparhiala-ordinul-cuviosul-arsenie-boca-de-la-prislop/>
67. Episcopia Devei și Hunedoarei. (n.d.). *Părintele Arsenie Boca, pomenit la Mănăstirea Prislop* (articol istoric). Disponibil pe: <https://episcopiadevei.ro/parintele-arsenie-boca-pomenit-la-manastirea-prislop/>
68. Fundația Creștină Părintele Arsenie Boca. 27-28 noiembrie 2025 – *pelerinaj – proclamarea locală a canonizării Sf. Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop*. Disponibil pe: <https://www.fundatiaarsenieboca.ro/despre-noi/evenimentele-noastre/pelerinaje/2328-27-28-noiembrie-2025-pelerinaj-proclamarea-locala-a-canonizarii-sf-cuvios-marturisitor-arsenie-de-la-prislop/> (fundatiaarsenieboca.ro)
69. HotNews.ro. (2024, 12 iulie). *Biserica Ortodoxă Română a aprobat canonizarea a 16 sfinți români. Printre ei, Arsenie Boca...* Disponibil pe: <https://hotnews.ro/biserica-ortodoxa-romana-a-aprobat-canonizarea-a-16-sfinti-romani-printre-ei-arsenie-boca-parintele-cleopa-si-teologul-dumitru-staniloaie-1746730>

70. HotNews.ro. (2025, 2 mai). *Videoreportaj: locul unde a fost canonizat un sfânt...* Disponibil pe: <https://hotnews.ro/videoreportaj-alegeri-prezidentiale-2025-cum-este-intampinat-scrutinel-in-locul-unde-a-fost-canonizat-un-sfant-dupa-ani-de-pelerinaje-1962517>
71. IICCMER (Anuar). (2022). Neamțu, M. *Etno-teologia părintelui Dumitru Stăniloae* (referințe la Arsenie Boca) [PDF]. Disponibil pe: https://anuar.iicmer.ro/wp-content/uploads/2022/11/Anuar_Vol5_6_MihailNeamtu_365_390.pdf
72. Institutul Teologic Ortodox „Justinian Patriarhul”. (n.d.). *Resurse despre iconografie și canoane*. Disponibil pe: <https://ftoub.unibuc.ro/>
73. Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului (IICCMER). (n.d.). *Represiunea religioasă în comunism*. Disponibil pe: <https://www.iicmer.ro/>
74. Ionițe, Sorin. „34 de ani de la plecarea în veșnicie a Părintelui Arsenie Boca.” Disponibil pe: <https://basilica.ro/34-de-ani-de-la-plecarea-in-vesnicie-a-parintelui-arsenie-boca/>
75. Lucinescu, Dan. *Părintele Arsenie Boca, un sfânt al zilelor noastre*. București: Editura Siaj. 120 p. ISBN 978-606-8583-12-9.
76. Mărturii biografice scrise de Dan Lucinescu, care l-a cunoscut personal pe Arsenie Boca. Disponibil pe: <https://www.librariasophia.ro/povatuiri-duhovnicesti/parintele-arsenie-boca-un-sfant-al-zilelor-noastre-4595.html>
77. Memorialul Sighet. (2016). *Analele Sighet 1 – Memoria ca formă de justiție* (mențiuni despre Sâmbăta și lucrarea filocalică) [PDF]. Disponibil pe: https://www.memorialsighet.ro/wp-content/uploads/2016/03/anale_sighet_1_secured.pdf

78. Memorialul Sighet. (2016). *Analele Sighet 2 – Instaurarea comunismului* (mărturii despre Sâmbăta, Arsenie Boca) [PDF]. Disponibil pe: https://www.memorialsighet.ro/wp-content/uploads/2016/03/anale_sighet_2_secured.pdf
79. Mitropolia Clujului. (2024, 12 iulie). *Noi hotărâri ale Sfântului Sinod: Au fost aprobate 16 canonizări*. Disponibil pe: <https://mitropolia-clujului.ro/noi-hotarari-ale-sfantului-sinod-au-fost-aprobate-16-canonizari-printre-care-si-parintele-liviu-galaction-munteanu-profesor-de-teologie-la-cluj-napoca/>
80. Memorialul Sighet. (n.d.). *28 octombrie 1959 – Decretul nr. 410... desființarea a două treimi din mănăstiri*. Disponibil pe: <https://www.memorialsighet.ro/28-octombrie-1959-decretul-nr-410-de-desfiinarea-a-dou-treimi-din-mnastirile-existente/>
81. Mureșan, I. (2023). *Dosarele misticilor – Cazul Arsenie Boca în contextul represiunii religioase (1948–1989)*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană. Disponibil pe: <https://www.editura.ubbcluj.ro/>
82. Mănăstirea Prislop. (n.d.). *Istoricul mănăstirii și biografia Sfântului Arsenie*. Disponibil pe: <https://manastirea-prislop.ro/>
83. Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei. (n.d.). *Represiunea comunistă – expoziții și dosare*. Disponibil pe: <https://www.mnit.ro/>
84. Mitropolia Ardealului. (2023, 28 noiembrie). *Părintele Arsenie Boca, „Sfântul Ardealului”, pomenit la 34 de ani de la trecerea la cele veșnice*. Disponibil pe: <https://mitropolia-ardealului.ro/parintele-arsenie-boca-sfantul-ardealului-a-fost-pomenit-la-34-de-ani-de-la-trecerea-la-cele-vesnice/>

85. Mitropolia Ardealului. (2021, 29 septembrie). *111 ani de la nașterea părintelui Arsenie Boca*. Disponibil pe: <https://mitropolia-ardealului.ro/111-ani-de-la-nasterea-parintelui-arsenie-boca/>
86. Mitropolia Ardealului. (2021, 28 noiembrie). *Părintele Arsenie Boca pomenit la Mănăstirea Prislop*. Disponibil pe: <https://mitropolia-ardealului.ro/parintele-arsenie-boca-pomenit-la-manastirea-prislop/>
87. Memorialul Sighet. (2016). Vodă-Adace, D. *Eu, despre tata (Calitatea de martor)* [PDF]. Disponibil pe: https://www.memorialsighet.ro/wp-content/uploads/2016/04/dvoda_calitatea_martor_secured.pdf
88. Memorialul Sighet. (2017). Rusan, R. (coord.). *Morți fără morminte în Bărgan (1951–1956)* [PDF]. Disponibil pe: https://www.memorialsighet.ro/wp-content/uploads/2017/01/rrusan_mortifaramorminte.pdf
89. Neamțu, C. (2015). Alte binevenite ecouri ale învățaturii Părintelui Arsenie Boca. *Limba Română – Revistă de lingvistică și cultură românească*, nr. 6. ISSN-L 2392-6589. Disponibil la: <https://www.limbaromana.md/index.php?go=articole&n=2531>
90. Patriarhia Română. (2024). *Hotărârile Sfântului Sinod – iulie 2024*. Disponibil pe: <https://patriarhia.ro/>
91. Popa, C. (2017). *Pictura de la Drăgănescu – teologie în culori. Glasul Bisericii*, 74(3–4), 155–180. Disponibil pe: <https://patriarhia.ro/revista-glasul-bisericii/>
92. Prislop – pagină informativă (FB oficial mănăstire). (n.d.). <https://www.facebook.com/ArsenieBoca.ManastireaPrislop/>

93. Popescu, M. (2018). *Pelerinajul la Prislop – între credință și turism religios. Anuarul IEF „C. Brăiloiu”*. Disponibil pe: https://academia.edu/Pelerinajul_la_Prîslop_intre_credinta_si_identitate
94. România socială (blog sociologic). (n.d.). *Pelerinajul la Prislop ca fenomen social*. Disponibil pe: <https://www.romanasociala.ro/>
95. Patriarhia Română. (2024). *Hotărârile Sfântului Sinod – sesiunea de vară, iulie 2024*. Disponibil pe: <https://patriarhia.ro/>
96. Părintele Arsenie Boca – calendarul cu minuni care nu se termină. *Formula AS*. (2020, 15 ian.). Disponibil la: <https://www.formula-as.ro/2020/01/15/parintele-arsenie-boca-calendarul-cu-minuni-care-nu-se-termina/>
97. Petcu, A. N. (2009). *Biserica Ortodoxă Română și regimul comunist (1945–1989): studii și documente*. București: Editura Nemira. Disponibil pe: <https://nemira.ro/biserica-ortodoxa-romana-si-regimul-comunist>
98. Petcu, Adrian Nicolae. „Părintele Arsenie Boca (o biografie documentară) I.” *În: Tabor. Tradiție și actualitate în Biserica Ortodoxă Română*, an XVII, nr. 2, februarie 2023, pp. 5–35. Cluj-Napoca. ISSN 1843-0674. Disponibil pe: https://www.academia.edu/96585469/P%C4%83rintele_Arsenie_Boca_o_biografie_documentar%C4%83_partea_I
99. Petcu, Adrian Nicolae. „Părintele Arsenie Boca (o biografie documentară) II.” *În: Tabor*, an XVII, nr. 3, martie 2023, pp. 5–33. Cluj-Napoca. ISSN 1843-0674. Disponibil pe: https://www.academia.edu/97666778/P%C4%83rintele_Arsenie_Boca_o_biografie_documentar%C4%83_II

100. Petcu, Nicoleta. „Principesa Ileana a României și Părintele Arsenie Boca.” În: *Muzeul Național*, vol. XXVI, București, 2014, pp. 253–268. Muzeul Național de Istorie a României. ISSN 2068-2101.
101. Petcu, T. (2016). Rolul spiritual al Părintelui Arsenie Boca în rezistența ortodoxă anticomunistă din România. *Luceafărul*. Disponibil la: <https://luceafarul.net/rolul-spiritual-al-parintelui-arsenie-boca-in-rezistenta-ortodoxa-anticomunista-din-romania>
102. Pomană, Sorin-Gabriel. „Restituirea unei cuvântări uitate a Cuviosului Arsenie Boca.” In: *Revista Teologică*, serie nouă, anul XXXII (103), nr. 4, octombrie–decembrie 2022, pp. 118–146. Sibiu: Editura Andreiana. ISSN (print): 1222-9695; ISSN (online): 2069-8895.
103. Pomană, R.-T. (2022). Părintele Arsenie Boca între venerare populară și rezerve teologice. *Revista Teologică*, 32(4), 191–210. ISSN 1224-0764. Disponibil pe: https://revistateologica.ro/wp-content/uploads/2023/02/RT_4_2022_Pomana.pdf
104. Rădulescu, A. M. (2007). *Desființarea mănăstirilor (1958–1960)*. *Romanian Political Science Review*, 7(3). Disponibil pe: https://www.ssoar.info/ssoar/bitstream/handle/document/56099/ssoar-sp-rpsr-2007-3-radulescu-Desfiintarea_manastirilor_din_Arhipiscopia_Craiovei.pdf
105. Rădulescu, A. M. (2007). *Desființarea mănăstirilor din Arhipiscopia Craiovei: 1958–1960*. *Romanian Political Science Review*, 7(3). PDF: Disponibil pe: https://www.ssoar.info/ssoar/bitstream/handle/document/56099/ssoar-sp-rpsr-2007-3-radulescu-Desfiintarea_manastirilor_din_Arhipiscopia_Craiovei.pdf

- 106.Redacția. „«Sfântul Ardealului», Arsenie Boca, propus pentru canonizare de BOR. Patriarhul Daniel: există dorința ca unii dintre acești părinți să fie trecuți în rândul sfinților.” (12.07.2024). Disponibil pe: <https://www.monitorulej.ro/nationale/121398-sfantul-ardealului-arsenie-boca-propus-pentru-canonizare-de-bor-patriarhul-daniel-exista-dorinta-ca-unii-dintre-acesti-parinti-sa-fie-trecuti-in-randul-sfintilor>
- 107.Redacția Ziare.com. „Biserica Ortodoxă Română îl canonizează pe Arsenie Boca.” (04.02.2025). Disponibil pe: <https://ziare.com/arsenie-boca/biserica-ortodoxa-romana-canonizare-ceremonie-marcheaza-suta-ani-rang-patriarhie-1921513>
- 108.Redacția Evenimentul Zilei. „Canonizarea lui Arsenie Boca. Ierarhii Bisericii Ortodoxe verifică minunile făcute de Sfântul Ardealului.” (18.04.2016). Disponibil pe: <https://evz.ro/canonizarea-lui-arsenie-boca-ierarhii-bisericii-ortodoxe-verifica-minunile-facute-de-sfantul-ardealului.html>
- 109.Redacția ȘtirileProTV.ro. (2020, 8 noiembrie). Cine a fost de fapt Arsenie Boca, „Sfântul Ardealului”. Disponibil pe: <https://stirileprotv.ro/stiri/jurnal-de-pandemie/cine-a-fost-de-fapt-arsenie-boca-sfantul-ardealului-de-ce-biserica-nu-l-a-canonizat-pana-acum.html>
- 110.Redacția Glasul Cetății. (2020, 29 septembrie). 110 ani de la nașterea Părintelui Arsenie Boca. Disponibil la: <https://www.glasulcetatii.ro/articol/795/110-ani-de-la-nasterea-parintelui-arsenie-boca>
- 111.Redacția JurnalFM. (2020). Se împlinesc 110 ani de la nașterea Părintelui Arsenie Boca. Disponibil la: <https://jurnalfm.ro/2020/09/29/se-implinesc-110-ani-de-la-nasterea-parintelui-arsenie-boca/>

- 112.Redacția Știri pe Surse. (2020, 29 septembrie). 110 ani de la nașterea Părintelui Arsenie Boca, Sfântul Ardealului. Disponibil la: https://www.stiripesurse.ro/110-ani-de-la-nasterea-parintelui-arsenie-boca-sfantul-ardealului_1502942.html
- 113.Revista 22 / Stan, L. (2019). *Cultul Părintelui Arsenie Boca: între pietate și fenomen social*. Disponibil pe: <https://revista22.ro/cultura/lev-stan-cultul-parintelui-arsenie-boca-intre-pietate-populara-si-fenomen-social>
- 114.RFI România. (2024, iulie). *Reacții la decizia de canonizare a lui Arsenie Boca*. Disponibil pe: <https://www.rfi.ro/>
- 115.Stăniloae, D. (1996). *Spiritualitate și comuniune în Ortodoxie*. București: Ed. Institutului Biblic. Disponibil pe: <https://www.libris.ro/spiritualitate-si-comuniune-in-ortodoxie-dumitru-9789736162861.html>
- 116.Știrile Pro TV. (2024, 12 iulie). *Părintele Arsenie Boca va fi canonizat cu titulatura „Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop”*. Disponibil pe: <https://stirileprotv.ro/stiri/social/parintele-arsenie-boca-va-fi-canonizat-cu-titulatura-sfantul-cuvios-marturisitor-arsenie-de-la-prislop.html>
- 117.Stan, L. (2019). *Cultul Părintelui Arsenie Boca: între pietate populară și fenomen social*. *Revista 22*, 30(6). Disponibil pe: <https://revista22.ro/cultura/lev-stan-cultul-parintelui-arsenie-boca-intre-pietate-populara-si-fenomen-social>
- 118.Studiu istoric folosind „Părintele Arsenie Boca în arhivele Securității. Opis de documente (vol. II)”. *Annales Universitatis Apulensis. Series Historica*. Disponibil la: <https://auash.uab.ro/AUASH/article-432>

119. Sofonea, Ioan (pr.). *Am auzit un sfânt vorbind. Părintele Arsenie Boca*. Suceava: Accent Print, 2013. 252 p. ISBN 978-973-1772-73-8.
120. TVR Info / Cultural. (2024, noiembrie). *Documentar: Arsenie de la Prislop – Sfântul interzis*. Disponibil pe: <https://tvrinfo.ro/documentar-arsenie-de-la-prislop-sfantul-interzis/>
121. Trinitas TV. (2024). *Reportaj: Canonizarea Sfântului Arsenie de la Prislop*. Disponibil pe: <https://www.trinitas.tv/>
122. TVR Cultural. (2024, noiembrie). *Documentar: Arsenie de la Prislop – Sfântul interzis, omul care a biruit timpul*. Disponibil pe: <https://tvrinfo.ro/documentar-arsenie-de-la-prislop-sfantul-interzis/>
123. Trinitas TV. (2024). *Canonizarea Sfântului Arsenie de la Prislop – Reportaj integral de la Prislop*. Disponibil pe: <https://www.trinitas.tv/>
124. Trinitas TV. (2025, 6 februarie). *Părintele Arsenie Boca cinstit ca Sfântul Cuvios Mărturisitor Arsenie de la Prislop*. Disponibil pe: <https://www.trinitas.tv/parintele-arsenie-boca-cinstit-ca-sfantul-cuvios-marturisitor-arsenie-de-la-prislop/>
125. Trinitas TV. (2023, 28 noiembrie). *Părintele Arsenie Boca, pomenit la 34 de ani de la trecerea la cele veșnice*. Disponibil pe: <https://www.trinitas.tv/parintele-arsenie-boca-pomenit-la-34-de-ani-de-la-trecerea-la-cele-vesnice/>
126. Trinitas TV. (2019, 28 noiembrie). *Părintele Arsenie Boca a fost comemorat în localitatea Drăgănescu*. Disponibil pe: <https://www.trinitas.tv/parintele-arsenie-boca-a-fost-comemorat-in-localitatea-draganescu-2/>

127. Vasiliu-Scraba, I. (2023). Părintele Arsenie Boca – Realitatea Împărăției. *Tribuna*, nr. 490, pp.11–13. Disponibil la: <https://tribuna-magazine.com/parintele-arsenie-boca-realitatea-imparatiei/>
128. Ziarul Lumina (Patriarhia). (n.d.). *Articole desp Arsenie Boca*. Disponibil pe: <https://ziarullumina.ro/>
129. Ziarul Lumina. (2025, 12 martie). *Părintele Arsenie Boca și Rugul Aprins*. Disponibil pe: <https://ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/documentar/parintele-arsenie-boca-si-rugul-aprins-196409.html>
130. Ziarul Lumina. (2024, 1 decembrie). *Neuroplasticitatea... în intuiția duhovnicească a părintelui Arsenie Boca*. Disponibil pe: <https://ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/documentar/neuroplasticitatea-cerebrala-sau-neurogeneza-in-intuitia-duhovniceasca-a-parintelui-arsenie-boca-194073.html>
131. Ziarul Lumina. (2023, 28 noiembrie). *Pomenirea părintelui Arsenie Boca la Mănăstirea Prislop – 34 de ani*. Disponibil pe: <https://ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/stiri/pomenirea-parintelui-arsenie-boca-la-manastirea-prislop-la-34-de-ani-de-la-trecerea-la-cele-vesnice-185697.html>
132. Ziarul Lumina. (2008, 7 decembrie). *Arsenie Boca, pictorul de suflete*. Disponibil pe: <https://ziarullumina.ro/actualitate-religioasa/documentar/arsenie-boca-pictorul-de-suflete-50411.html>
133. Ziarul Lumina. (2012, 29 septembrie). *Cărți poștale și icoane cu pictura părintelui Arsenie Boca*. Disponibil pe: <https://ziarullumina.ro/carti-postale-si-icoane-cu-pictura-parintelui-arsenie-boca-74944.html>
134. Ziarul Lumina. (2013, 23 aprilie). *Chipuri sfinte scoase de sub crusta vremii* (referințe la Drăgănescu). Disponibil pe: <https://ziarullumina.ro>

- /societate/reportaj/chipuri-sfinte-scoase-de-sub-crusta-vremii-81038.html
- 135.Ziarul Lumina. (2017, 16 ianuarie). *Duhovnicul iconar „prigonit pentru dreptate”*. Disponibil pe: <https://ziarullumina.ro/regionale/banat/duhovnicul-iconar-prigonit-pentru-dreptate-119044.html>
- 136.Ziarul Lumina. (2013, 27 august). *Minunile de la Mănăstirea Turnu Roșu* (mențiuni Arsenie Boca). Disponibil pe: <https://ziarullumina.ro/amp/minunile-de-la-manastirea-turnu-rosu-84347.html>
- 137.Ziarul Lumina. (2009, 16 martie). *Mănăstirea Brâncoveanu – Golgota și Ierusalimul Ortodoxiei transilvănene*. Disponibil pe: <https://ziarullumina.ro/societate/reportaj/manastirea-brancoveanu-golgota-si-ierusalimul-ortodoxiei-transilvanene-47011.html>
- 138.Ziarul Lumina. (2015, 29 martie). *Apologia părintelui Arsenie Boca*. Disponibil pe: <https://ziarullumina.ro/amp/apologia-parintelui-arsenie-boca-107397.html>
- 139.Ziarul Lumina. (2018, 29 martie). *Pelerinajele ASCOR Iași – Drăgănescu și Jilava*. Disponibil pe: <https://ziarullumina.ro/amp/pelerinajele-ascor-iasi-oaze-de-odihna-si-de-regasire-sufleteasca-132178.html>
- 140.Wikipedia. (2025). *Mănăstirea Prislop*. Disponibil pe: https://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83n%C4%83stirea_Prislop Episcopia Giurgiului /
- 141.Wikipedia. (2025). *Arsenie Boca*. Actualizat în martie 2025. Disponibil pe: https://ro.wikipedia.org/wiki/Arsenie_Boca

FREE EBOOKS – Lista completă și actualizată

Autori: Dr. Gioni Popa-Roman & Fulga-Florina Popa-Roman

Descărcare gratuită: fișierele grupului FB FREE EBOOKS /

www.free-ebooks.fr

1. ***PĂRINTELE ARSENIE BOCA, SFÂNTUL INTERZIS – De la prigoană la canonizare. Drumul unui mărturisitor al neamului românesc*** — (20 noiembrie 2025)
2. **AJUNURILE SACRE ALE IERNII ROMÂNEȘTI** – De la Post la Bobotează: ritualuri, superstiții și renașteri — (20 noiembrie 2025)
3. **Dansul Ursului: Dosar de Patrimoniu – Tradiție, Magie și Oameni. Povestea Ursului din Munții Bacăului** — (18 noiembrie 2025)
4. **Filipii de Toamnă – Calendarul lupului în tradiția românească, între mit, frică și memorie populară** — (16 noiembrie 2025)
5. **Lăsatul Secului – Ajunul Postului Crăciunului** — (14 noiembrie 2025)

www.free-ebooks.fr

6. NAȘTEREA CUVÂNTULUI. EPIFANIA LUMII – Crăciunul în literatura universală. Arhitectura miracolului scris — (12 noiembrie 2025)

7. SCENELE NAȘTERII. CRĂCIUNUL DIN CĂRȚI – O istorie literară a luminii românești — (10 noiembrie 2025)

8. POSTUL CRĂCIUNULUI – CEI 40 DE PAȘI SPRE NAȘTEREA LUMINII: RÂNDUIALĂ, TAINĂ ȘI SENSURI — (9 noiembrie 2025)

9. Asumarea răspunderii Guvernului, controlul de constituționalitate și promisiunea politică de demisie — (7 noiembrie 2025)

10. ROMÂNIA FĂRĂ RUȘINE – Cercetare despre sfârșitul conștiinței și începutul imitației — (3 noiembrie 2025)

11. Matrixul karmic – Manualul secret al închisorii cosmice — (20 octombrie 2025)

12. MANUALUL ASISTENȚILOR JUDICIARI — (15 octombrie 2025)

13. CĂDEREA ZEULUI VERDE – Sfârșitul dolarului — (4 octombrie 2025)

14. De la logodnă la petrecere — (28 septembrie 2025)

15. De la vis, la fundație — (26 septembrie 2025)

16. Utilizarea Chat-GPT în Ferma Agricolă — (24 septembrie 2025)
17. Ferma de animale digitală — (22 septembrie 2025)
18. Imperiul falsurilor – Mitul visului american — (19 septembrie 2025)
19. AI în școlile sanitare — (16 septembrie 2025)
20. Medicina Veterinară 5.0 — (12 septembrie 2025)
21. Chat-GPT în mâinile educatorului — (7 septembrie 2025)
22. Republica Rapandulelor — (6 septembrie 2025)
23. Cum să folosești Chat-GPT în Educație — (30 august 2025)
24. Radio Vacanța prezintă: Teatru la malul mării — (24 august 2025)
25. Domnu', nu deranjați adevărul! — (20 august 2025)
26. Teatrul datoriei — (12 august 2025)
27. Marița și Revoluția Morală — (6 august 2025)
28. Brotherhood of the Gods and the Shadow Government — (4 august 2025)
29. Banul electronic invizibil — (31 iulie 2025)
30. Povești de adormit adulții — (24 iulie 2025)
31. UE, spatele Schengen — (19 iulie 2025)
32. Psihologia resetării zilnice — (14 iulie 2025)

33. De la Cupola de foc la Pustiul alb — (4 iulie 2025)
34. Resetul – Ardealul din Peșteră — (28 iunie 2025)
35. Iranul – Ținta finală — (24 iunie 2025)
36. Geopolitica Imperiului Gazului și a Petrolului Levantin — (19 iunie 2025)
37. Iron Dome – Îngerii nu mai apără — (17 iunie 2025)
38. Trump vs. Musk — (13 iunie 2025)
39. Paradoxul Divin — (10 iunie 2025)
40. Spionul din buzunar. Microfonul tăcut — (6 iunie 2025)
41. Vorbe pentru pereți — (4 iunie 2025)
42. Mult Iubite și Stimate — (2 iunie 2025)
43. Tartăria – Imperiul care a fost (sau nu a fost) — (29 mai 2025)
44. Umbra Ursulei peste România — (28 mai 2025)
45. Tu ești propriul tău manipulator — (21 mai 2025)
46. Contractele Imperiului — (19 mai 2025)
47. Arta Nunții Perfecte — (16 mai 2025)
48. Frăția Zeilor și Guvernul Umbrei Mondiale — (14 mai 2025)
49. Conștiința Captivă – Vol. I — (10 mai 2025)
50. Conștiința Captivă – Vol. II — (10 mai 2025)
51. Conștiința Captivă – Vol. III — (10 mai 2025)

- 52. Biblia Neagră a Democrației — (7 mai 2025)
- 53. Cânepa – Marea conspirație verde — (5 mai 2025)
- 54. Minți otrăvite — (1 mai 2025)
- 55. Blackout – Apocalipsa invizibilă — (1 mai 2025)
- 56. Poisoned Minds (versiune în limba engleză) — (1 mai 2025)

Contact:

gionipoparoman@gmail.com / contact@free-ebooks.fr

www.free-ebooks.fr

Conținutul și modalitatea de comandă pentru Edițiile Free, Regular și Premium ale prezentei cărți

Comparație între edițiile Free, Regular și Premium

1. Raport de conținut

Ediția FREE

- Include aproximativ 30–35% din materialul final.
- Oferă cititorului accesul direct în universul biografic și spiritual al Părintelui Arsenie Boca: copilăria, chemarea timpurie, intrarea în monahism, primele confruntări cu regimul comunist.
- Prezintă esențialul drumului său duhovnicesc:
- lumina care îl însoțea încă din anii tineri,
- perioada Sâmbăta de Sus și „Școala duhovnicească”,
- primele interdicții și înscenări,
- începuturile prigoanei,

- transferul forțat la Prislop.
- Este ediția potrivită pentru cititorii care vor să înțeleagă clar cine a fost Arsenie Boca, fără detaliile mai profunde ale arhivelor sau ale mărturiilor complete.

Ediția REGULAR

- Conține aproximativ 70% din lucrare.
- Dezvoltă semnificativ toate capitolele majore:
 - geneza spirituală a Părintelui,
 - legătura cu tradiția isihastă,
 - portretele celor care l-au format și l-au urmat,
 - explicarea conflictului real dintre Arsenie Boca și sistemul represiv,
 - viața de la Prislop și consolidarea influenței sale.
- Include analize extinse asupra dosarelor Securității și asupra supravegherii permanente din 1945–1989.
 - Aduce comparații cu alte destine martirice ale secolului XX:
 - *părintele Daniil Tudor (Rugul Aprins),*
 - *Valeriu Gafencu,*
 - *monahii din Transilvania persecutați pentru „influență asupra populației”.*

– Este ediția destinată cititorului care caută o înțelegere profundă, istorică și spirituală, a rolului Părintelui Arsenie Boca.

Ediția PREMIUM

- Conține 100% din lucrare + materiale exclusive:
- „Arsenie Boca în arhivele Securității”,
- „Psihologia duhovnicului: mecanismele formării unui părinte iubit de milioane”,
- „Martirajul fără moarte: cum funcționează prigoana în logica Regimului Comunist”,
- „Teologia luminii: interpretare completă a predicilor și învățăturilor autentificate”,
- „Procesul canonizării – context, criterii, dezbateri, poziția Bisericii”.
- Ediția pentru cititorul care dorește întreaga imagine: biografie, dosare, prigoană, teologie, impact social și spiritual.

2. De ce există aceste trei ediții

- **FREE** – pentru cititorul care vrea să cunoască repede destinul, figura și drumul unui mare mărturisitor al României.

– **REGULAR** – pentru cititorul interesat de mecanismele represive, mărturiile reale, contextul istoric și formarea duhovnicească a Părintelui.

– **PREMIUM** – pentru cititorul care dorește o investigație totală: spirituală, istorică, teologică, documentară.

3. De ce să treci de la Free la Regular

Ediția FREE îți arată:

- cine a fost Arsenie Boca,
- de ce a deranjat regimul,
- cum vedea lumea și credința,
- care a fost structura drumului său spiritual.

Ediția REGULAR îți explică *de ce* viața lui a devenit un focar de lumină și neliniște pentru autorități:

- cum lucra asupra oamenilor,
- ce anume din predica lui stârnea teamă în instituții,
- de ce Securitatea l-a urmărit neîntrerupt,
- cum a rămas un reper moral chiar și sub interdicție,
- cum a influențat Transilvania și Prislopul până astăzi.

Trecerea de la FREE la REGULAR este trecerea de la *biografie* la *înțelegere istorică*.

4. De ce să alegi Ediția PREMIUM

Pentru că aceasta este cartea totală.

Pentru că nu prezintă doar ce s-a întâmplat, ci *de ce s-a întâmplat*.

Pentru că:

- analizează arhivele Securității în paralel cu mărturiile clerului și laicilor,
- explică logica represiunii comuniste față de liderii spirituali,
- dezvăluie mecanismele de intimidare, supraveghere și denigrare,
- arată evoluția cultului popular al Părintelui și motivele pentru care a fost considerat „*periculos*” chiar și după moarte,
- discută rațional și documentat despre procesul canonizării.

Ediția PREMIUM este inițierea completă în *adevărul integral al vieții Părintelui Arsenie Boca*.

5. Piramidă vizuală comparativă

- **FREE (≈35%)** – nivel introductiv: biografia de bază, momentele-cheie, primele prigoane.
- **REGULAR (≈70%)** – nivel intermediar: arhive, mărturii, context istoric, portrete spirituale.
- **PREMIUM (100%)** – nivel avansat: interpretare integrală, dosare integrale, analiză teologică, sinteză documentară.

6. Recomandarea clară

- **FREE** – dacă vrei să cunoști repede omul și legenda.
 - **REGULAR** – dacă vrei să vezi cum lucrează istoria, credința și represiunile în viața unui mărturisitor.
 - **PREMIUM** – dacă vrei tabloul complet, fără goluri.
- Traseul rămâne același:
- FREE → REGULAR → PREMIUM**
- cunoaștere → înțelegere → adevăr integral.

7. Cum comanzi edițiile REGULAR și PREMIUM

ED. REGULAR – PĂRINTELE ARSENIE BOCA

- Format: PDF protejat, peste 270 pagini, parolă unică.
- Plata în cont IBAN:

RO64CECEB00008RON2520876

(Titular: Popa-Roman Gioni)

– Mențiune plată:

„c/v *EDIȚIA REGULAR – ARSENIE BOCA*”

– Trimite dovada plății la:

gionipoparoman@gmail.com

Prin același email trimite și numele complet, e-mail de livrare, telefon.

– Primești versiunea REGULAR imediat ce plata este confirmată.

ED. PREMIUM – PĂRINTELE ARSENIE BOCA

– Format: PDF integral, peste 370 pg. + capitole exclusive + parolă unică.

– Plata în același cont:

RO64CECEB00008RON2520876

– Mențiune plată:

„c/v **EDIȚIA PREMIUM – ARSENIE BOCA**”

– Trimite dovada plății la:

gionipoparoman@gmail.com

Prin același email trimite și numele complet, e-mail de livrare, telefon.

– Primești versiunea PREMIUM imediat ce plata este confirmată.

8. Mesaj către cititor

Această carte nu este doar povestea unui om.

Este povestea unei conștiințe care nu a putut fi frântă.

Viața Părintelui Arsenie Boca este un manual tăcut despre lumină, curaj și adevăr.

De la primele chemări monahale până la ultimul an la Prislop, fiecare etapă a fost un prag între:

- libertate și interdicție,
- credință și suspiciune,
- suferință și neclintire.

În prigoana împotriva lui s-a văzut frica unui regim.

În tăcerea lui s-a văzut forța unui om.

Ediția REGULAR îți arată structura drumului.

Ediția PREMIUM îți arată sensul acestui drum.

La final, rămâne esența: nu poți interzice lumina.

Nu poți interzice omul care o poartă.

Și nu poți interzice Adevărul care continuă să ardă, discret, în
conștiința unui neam.

Dr. Gioni Popa-Roman & Fulga-Florina Popa-Roman - PĂRINTELE ARSENIE BOCA, SFÂNTUL INTERZIS – De la prigoană la canonizareDrumul unui mărturisitor al neamului românesc

DREPTURI DE AUTOR ȘI DECLARAȚIE DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Lucrarea „PĂRINTELE ARSENIE BOCA – De la prigoană la canonizare. Drumul unui mărturisitor al neamului românesc” (Hemeiș – 2025) este o creație originală, protejată integral de legislația română și internațională privind drepturile de autor, în conformitate cu *Legea nr. 8/1996, Codul penal al României, Convenția de la Berna, Convenția Universală privind Drepturile de Autor, Directiva (UE) 2019/790*, precum și toate tratatele multilaterale la care România este parte.

Drepturi exclusive

Toate drepturile morale și patrimoniale asupra conținutului acestei lucrări – titlul, subtitlurile, structura editorială, reconstrucțiile istorice, sintezele doctrinare, analiza dosarelor de Securitate, interpretările teologice, perspectiva antropologică asupra prigoanei comuniste, prezentarea martorilor, contextualizarea spirituale, reconstituirea biografice și comentariile asupra procesului canonizării – aparțin în mod exclusiv autorilor: Dr. Gioni Popa-Roman și Fulga-Florina Popa-Roman.

Este strict interzisă, fără acordul prealabil în scris al autorilor, orice formă de: reproducere integrală sau parțială, multiplicare, arhivare, tipărire sau stocare digitală, distribuie, vânzare, transmitere sau publicare sub orice format, reincărcare pe platforme online, grupuri, site-uri sau rețele sociale, adaptare, rescieri, transformare, traducere ori realizare de opere derivate, utilizare instituțională, academică, editorială, cultural-media, religioasă sau educațională fără licență scrisă.

Orice utilizare neautorizată atrage răspunderea civilă și penală conform legislației în vigoare.

Este interzisă folosirea textului în: emisiuni TV sau radio, materiale jurnalistice, conferințe publice, cursuri ori programe universitare, proiecte culturale, politice sau media, fără acordul expres și prealabil al autorilor.

Notă privind citirea

Sunt permise doar citate scurte, limitate strict la uzanța legală și destinate exclusiv: analizei critice, cercetării academice, informării publice, dezbaterilor culturale, utilizărilor educaționale necomerciale.

Orice citare trebuie să includă menționarea completă a sursei:

Titlul lucrării, autorii, anul, ediția și linkul oficial: 📖 www.free-ebooks.fr. Orice citare extinsă, traducere, adaptare sau includere în alte lucrări necesită acordul scris al autorilor.

Marcă intelectuală protejată

Această lucrare aparține inițiativei editoriale independente FREE EBOOKS, marcă intelectuală protejată. Formatul editorial, structura interdisciplinară (istorică, teologică, antropologică, culturală, psihologică), modul de analiză a arhivelor, metoda de reconstrucție biografică și arhitectura narativ-documentară reprezintă proprietate intelectuală.

Cartea face parte din seria tematică „Cronicile martirilor români – Dosarele credinței interzise”, proiect editorial dedicat documentării și interpretării: prigoanei religioase din România comunistă, destinelor duhovnicilor urmăriți, anchetați sau interziși, mecanismelor de supraveghere și presiune ale Securității, fenomenului martirajului fără moarte, proceselor contemporane de canonizare.

Declarație de responsabilitate

Lucrarea reprezintă o operă de autor cu caracter științifico-documentar, teologic, istoric, antropologic și cultural.

Toate interpretările referitoare la: structura prigoanei împotriva Părintelui Arsenie Boca, analiza arhivelor Securității, funcția spirituală a Părintelui în mentalitatea românească, simbolistica ascultării, a suferinței și a luminii, rolul predicilor, picturii și formării duhovnicești, prigoana administrativă, judiciară și informativă, logica transferurilor forțate, procesul și criteriile canonizării, aparțin exclusiv autorilor și constituie exercițiu legitim de creație, cercetare și interpretare, în conformitate cu legea.

Interpretările culturale, istorice, teologice, psihologice sau documentare reflectă viziunea autorilor și nu reprezintă poziții oficiale ale instituțiilor religioase, administrative, culturale, arhivistice sau politice menționate în text. Orice preluare, comentariu public sau utilizare a ideilor din această lucrare se face pe propria răspundere, cu respectarea normelor legale și deontologice.

Contact autori

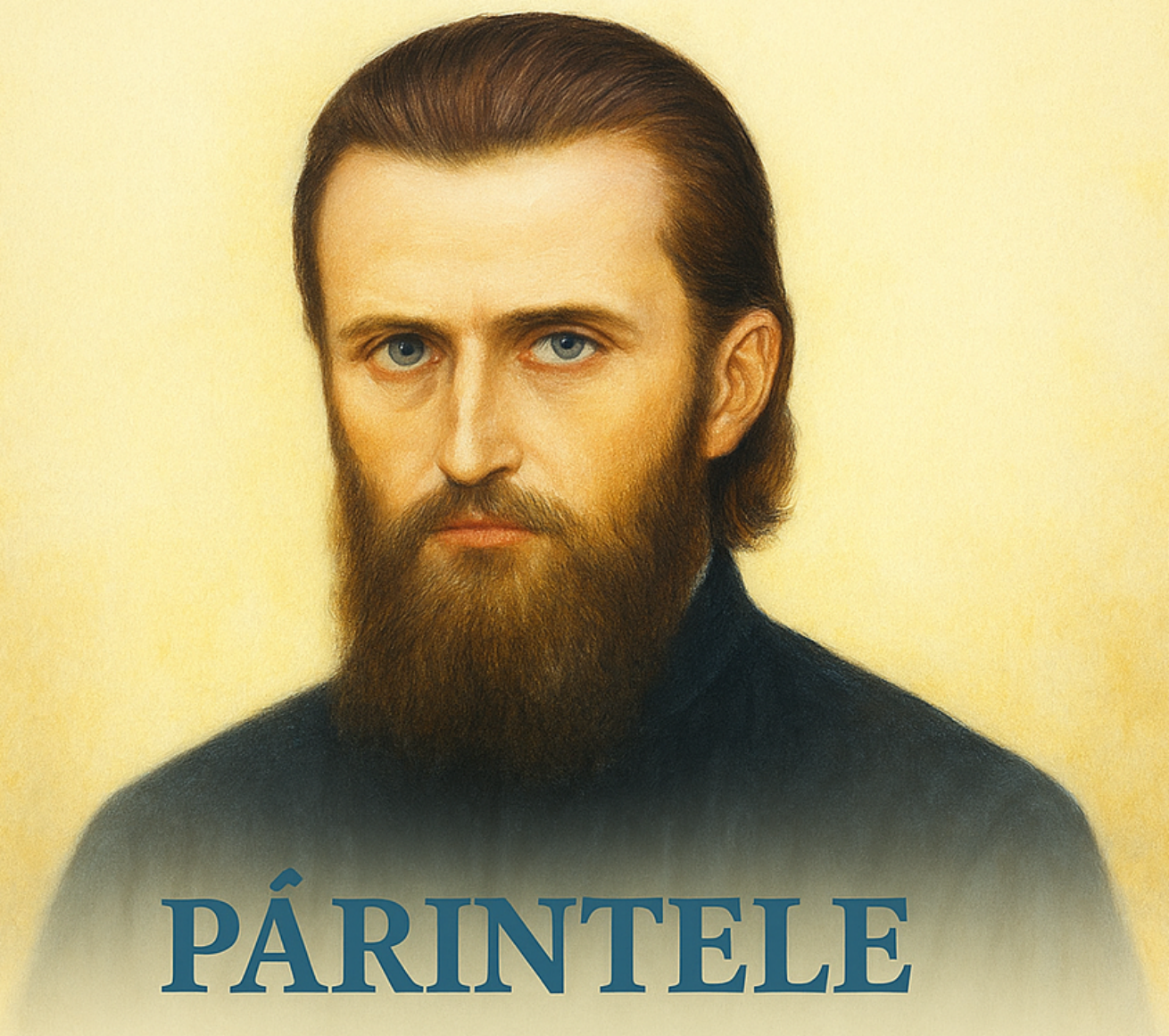
Pentru colaborări academice, solicitări oficiale, acorduri de publicare, licențiere, utilizare editorială, acces la materiale suplimentare sau pentru confirmarea plăților aferente edițiilor Regular și Premium, autorii pot fi contactați la:

gionipoparoman@gmail.com / contact@free-ebooks.fr

 www.free-ebooks.fr

Dr. Gioni Popa-Roman & Fulga-Florina Popa-Roman - PĂRINTELE ARSENIE BOCA, SFÂNTUL INTERZIS – De la prigoană la canonizareDrumul unui mărturisitor al neamului românesc

Dr. Gioni Popa-Roman
Fulga-Florina Popa-Roman

PĂRINTELE ARSENIE BOCA, SFÂNTUL INTERZIS

De la prigoană la canonizare.
Drumul unui mărturisitor
al neamului românesc

HEMEIUȘ, 2025

www.free-ebooks.fr